

ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΛΑΤΕΟΣ ΗΜΑΘΙΑΣ

ΔΗΜΟΡΑΜΑ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

Τεύχος 2 Δεκέμβριος 97 - Ιανουάριος 98 ΤΙΜΗ 200 ΔΡΧ.

ΔΗΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΛΟΓΙΚΗΣ
ΒΕΡΟΙΑΣ

τοπικές ειδήσεις • δημοτικός προϋπολογισμός • ο νέος δήμος Πλατέος • ειδικό πρόγραμμα Τ.Α. • σύμφωνο απασχόλησης Ημαθίας • Ο.Ν.Ε.

γεωργική έρευνα • Ελ Γκρέκο • Κορνήλιος Καστοριάδης • ιστορικό περίγραμμα περιοχής Πλατέος • ομοιοπαθητική ιατρική • συνέδριο ΚΕΔΚΕ

η Γη έχει ηλικία 4.600.000.000 ετών

Αν συμπυκνώσουμε το ασύλληπτο αυτό χρονικό διάστημα σε μια κατανοητή έννοια, μπορούμε να παρομοιάσουμε τη Γη με έναν άνθρωπο ηλικίας 46 ετών.

Τίποτα δεν είναι γνωστό για τα 7 πρώτα χρόνια της ζωής αυτού του ατόμου και για τα επόμενα 35 χρόνια υπάρχουν μόνο σκόρπιες πληροφορίες. Η ζωή, όπως την ξέρουμε, εμφανίστηκε στη Γη στην ηλικία των 42 ετών.

Οι δεινόσαυροι και τα μεγάλα ερπετά εμφανίστηκαν μόλις πριν ένα χρόνο, όταν ο πλανήτης ήταν 45 ετών. Τα θηλαστικά μόλις πριν 8 μήνες. Στα μέσα της προηγούμενης εβδομάδας, οι ανθρωποειδείς πίθηκοι εξελίχθηκαν σε πιθηκοειδείς ανθρώπους, και μέσα στο Σαββατοκύριακο η τελευταία περίοδος των παγετώνων τύλιξε τη Γη.

Εμείς οι άνθρωποι, με τη σημερινή μας μορφή, υπάρχουμε εδώ και 4 ώρες

μόνο. Πριν από μια ώρα ανακαλύψαμε τη γεωργία. Η βιομηχανική ανάπτυξη άρχισε μόλις πριν από ένα λεπτό. Μέσα σε αυτά τα εξήντα δευτερόλεπτα βιολογικού χρόνου, εμείς οι άνθρωποι, κάναμε τον Παράδεισο χωματερή.

Προκαλέσαμε την εξαφάνιση πολλών εκατοντάδων ειδών ζώων και λεηλάτησαμε τον πλανήτη αναζητώντας καύσιμες ύλες. Τώρα στεκόμαστε σαν υπερφυσικά μωρά, ικανοποιημένοι με αυτή την ιλιγγιώδη "πρόοδο", στα πρόθυρα της ύστατης μαζικής εξόντωσης, της ολοκληρωτικής καταστροφής αυτής της άσσης ζωής στο ηλιακό μας σύστημα.

Στείλτε μου περισσότερες πληροφορίες για την Greenpeace και τους τρόπους που μπορώ να βοηθήσω.

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ.....

.....

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ.....

Τ.Κ. ΠΟΛΗ.....

ΤΗΛ..... Γ57

Κόψτε και ταχυδρομήστε αυτό το κουπόνι στην Greenpeace: Ζωοδόχου Πηγής 52Γ, 106 81 Αθήνα Τηλ. 3840 774-5, fax. 3804 008

GREENPEACE

ΜΑΖΙ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΤΑ ΚΑΤΑΦΕΡΟΥΜΕ

ΔΗΜΟΡΑΜΑ

Δ Ι Μ Η Ν Ι Α Ι Α Ε Π Ι Θ Ε Ω Ρ Η Σ Η

ΤΕΥΧΟΣ 2 □ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1997 - ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1998

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:**ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΔΗΜΟΥ ΠΛΑΤΕΟΣ**

(Α.Φ.Μ. 90098449 Δ.Ο.Υ. Αλεξάνδρειας)

ΕΚΔΟΤΗΣ-ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:**Τρύφων Τοπαλίδης**

Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:Περιοδικό **ΔΗΜΟΡΑΜΑ**

Ελευθερίου Βενιζέλου 2,

590 32 Πλατύ Ημαθίας

Τηλ. (0333) 63.208 fax (0333) 64.444

e-mail: topal@compulink.gr

Σε αυτό το τεύχος γράφουν:

**Γ. Δούμπλας, Δ. Κατσούλης, Δ. Ρωσσάκης,
Β. Τσιλιόπουλος, Α. Πατζάκης, Λ. Κισίδης,
Αρχιμανδρίτης Ι. Κοτσώνης, Α. Παπαδημητρίου,
Γ. Μοσχόπουλος, Ν. Καζαντζίδης.**

ΦΙΛΜ-ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΙ:**ΣΥΝΘΕΣΙΣ****Μ. Αλεξάνδρου 38 - Βέροια**

Τηλ. 0331-73.277

ΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ:**Τυπογραφείο Offset****Καραμανλίδης Νικόλαος****Νέα Νικομήδεια Ημαθίας**

Τηλ. 0331-90.234 Fax. 0331-90.339

Οι απόψεις και αναλύσεις που περιέχονται στο παρών τεύχος δεν αντικατοπτρίζουν αναγκαία τις απόψεις ή θέσεις της Δημοτικής Επιχείρησης Ανάπτυξης του Δήμου Πλατέος. Χειρόγραφα, φωτογραφίες ή άλλο έντυπο υλικό που αποστέλλονται στο περιοδικό επιστρέφονται, εφόσον προηγηθεί συνεννόηση με τον εκδότη.

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ 200 ΔΡΑΧΜΕΣ**ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ (6 τεύχη):**

Ιδιωτών : 1.200 δρχ.

Νομικών Προσώπων : 2.500 δρχ.

Συνδρομές Ενίσχυσης : 5.000 δρχ.

Η συνδρομή μπορεί να αποστέλλεται με ταχυδρομική επιταγή στη διεύθυνση του περιοδικού ή με έμβασμα του ποσού στον ειδικό λογαριασμό που τηρεί η Δημοτική Επιχείρηση στην Αγροτική Τράπεζα Ελλάδος (αριθ. λογαριασμού: 214-0400-3035-02)

εικόνα εξωφύλλου:
«η προσκύνηση των μάγων»
ζωγραφικός πίνακας
του Δομήνικου Θεοτοκόπουλου

το σημείωμα του εκδότη

Στη Γαλήνιά, καθώς μας λέχουν, συνηθίζεται η αποστολή των ευχετηρίων καρτών, για την έλευση του νέου έτους, να παρατείνεται μέχρι το τέλος Ιανουαρίου. Η Ελλάδα όμως δεν είναι... Γαλήνιά κι έτσι η όποια προσπάθειά μας να δικαιολογηθούμε για την καθυστέρηση στην έκδοση του δευτέρου τεύχους του περιοδικού μας, θα αποβεί μάλλον μάταιη στα μάτια των αναγνωστών.

Γιατί χράφουμε τα παραπάνω; Μα γιατί προγραμματίσαμε το περιοδικό να κυκλοφορήσει μέσα στις χιορτές' εξ' ου και η απεικόνιση, στο εξώφυλλο του τεύχους, του θαυμάσιου ζωγραφικού έργου του *Δομήνικου Θεοτοκόπουλου*, που αναπαριστά την προσκύνηση των μάγων μπρος στη φάτνη του Χριστού.

Επειδή λοιπόν ποτέ δεν είναι αρχά, ευχόμαστε σε όλους και σε όλες σας -έστω κατόπιν εορτής- να είναι το 1998 χρονιά δημιουργίας και προσωπικής ευτυχίας.

Τι μας επισημάσσει το 1998 άραγε; Στο χώρο της αυτοδιοίκησης «ποητά και σπουδαία», αν αναλογισθεί κανείς πως η χρονιά που διανύουμε είναι εκδοχική: γιατί τον προσεχή Οκτώβριο θα αναδειχθούν οι νέες δημοτικές αρχές που θα κηθούν να διαμορφώσουν τη «νέα τάξη πραγμάτων» που επεβήθη με το σχέδιο «*Ιωάννης Καποδίστριας*». Ταυτόχρονα θα έχουμε και τις εκλογές στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις...

Δουλειές με φούντες λοιπόν για ποητούς.

«Πεδίον δόξης λαμπρόν» ανοίχεται διάπλατα στα κόμματα. Κι ο χρόνος δεν περιμένει: πρέπει να ξανασεκαριστούν τα μέλη, να εχρηφούν νέα -έστω και χωρίς να πληρώσουν τα ίδια- για να αθροιστούν πολύτιμοι αριθμοί (δείκτες προτιμήσεως) στους επίδοξους υποψηφίους, να φρεσκαριστούν γραφεία από τη ραστώνη της αναδουλειάς, να ξανανάγουν φωτεινές επιγραφές («φίλες και φίλοι, εδώ είμαστε!»), να προγραμματιστούν οι πρώτες μυστικές συσκέψεις και διαβούλια στα σπίτια ή στις οργανώσεις, να ετοιμαστούν οι προκηρύξεις (τουλάχιστον αυτές υπάρχουν από παλιά, ίδιες και απαράληκτες, αρκεί ν' αηλιάξουν μόνον οι χρονολογίες)...

Ψυχραιμία παιδιά! ο Οκτώβριος είναι μακριά!

κρίσεις και σχόλια για το «ΔΗΜΟΡΑΜΑ»

Όταν ξεκινούσαμε την προσπάθεια για την έκδοση του περιοδικού της Δημοτικής Επιχείρησης Ανάπτυξης του Δήμου Πλατέος, δεν περιμέναμε ότι το «ΔΗΜΟΡΑΜΑ» θα προκαλούσε τόσο ευμενή και κολακευτικά σχόλια, σαν αυτά που λάβαμε από πολλούς -ντόπιους και ξένους- αναγνώστες, ή όπως εκείνα που διαβάσαμε σε εφημερίδες της Ημαθίας.

Η θετική ανταπόκριση των αναγνωστών προς το «Δημόραμα», μας δημιουργεί επιπρόσθετες ευθύνες: τόσο στην επιλογή των θεμάτων όσο και στο τυπογραφικό αποτέλεσμα (που δυστυχώς στο πρώτο τεύχος δεν ήταν το «αναμενόμενο», όπως εύστοχα μας επεσήμανε ο κ. Γιώργος Χ. Χιονίδης).

Οφειλούμε να ευχαριστήσουμε όλους εκείνους που, είτε προφορικά είτε γραπτώς, μας ενεδόρουναν να συνεχίσουμε την προσπάθειά μας. Ιδιαίτερα τις εφημερίδες «Λαός», «Ημερήσια», «Μακεδονική», «Επικαιρότητα», «Τα Νέα του Ρουμλουκιού», «Σάρισα» και «Κεφαλοχωρινά Νέα».

Πέραν τούτων όμως, εκτός από τα «καλά λόγια», θα δεχθούμε ευπρόσδεκτα την κριτική και τις «ενστάσεις» για το περιοδικό. Ίσως γιατί πιστεύουμε πως, τούτες οι κριτικές και οι «ενστάσεις», (μπορεί να) αποδεχθούν οφελιμότερες στην προσπάθεια βελτίωσής του.

Στις διπλανές στήλες, παραθέτουμε ορισμένες από τις επιστολές που λάβαμε. Επίσης, δημοσιεύουμε έναν σύντομο χαιρετισμό του Δημάρχου Πλατέος κ. Στέφανου Δριστά, με αφορμή την έκδοση του περιοδικού μας.

η επιστολή του νομικού συμβούλου του πρωθυπουργού

«Αθήνα, 31 Οκτωβρίου 1997

Αξιότιμη κύριε Τοπαλίδη,

Ευχαριστώ πολύ για την ευγενική αποστολή του πρώτου τεύχους του περιοδικού «ΔΗΜΟΡΑΜΑ». Πρόκειται για μία πολύ ωραία πρωτοβουλία και ένα σημαντικό βήμα προβληματισμού, διαλόγου και πληροφόρησης για την Αυτοδιοίκηση.

Σας εύχομαι καλή αρχή και καλή δύναμη στην ωραία προσπάθειά σας.

Με θερμούς χαιρετισμούς
Γιώργος Παπαδημητρίου
Καθηγητής Πανεπιστημίου»

**τι μας γράφει ο
κ. Γιώργος Χ. Χιονίδης**

«Βέροια, 5.11.1997

Αγαπητέ κ. Τρ. Τοπαλίδη,

Έλαβα το 1^ο τεύχος του περιοδικού σας «Δημόραμα». Ήταν-είναι μια εξαιρετικά ευχάριστη έκπληξη. Αποτελεί την απάντηση στο αιώνιο ερώτημα αν ο άνθρωπος διευθύνεται, «συρόμενος από τη μύτη», είναι έρμαιο της (προκαθορισμένης) τύχης της ή ο ίδιος τη δημιουργεί, τη χαράζει, αυθαικωνώντας τη δύσκολη και επίπονη μερίδα γης, η οποία του ανήκει, προσωρινά, βέβαια...

Μ' εντυπωσίασε, ειδικά, η ποιότητα των περιεχομένων. Δεν περίμενα, ποτέ, ότι ένας, μικρός, σχετικά, Δήμος της Επαρχίας -συγκεκριμένα της Ημαθίας- και, μάλιστα τόσο νέος, θα κατόρθωνε να παρουσιάσει ένα διμηνιαίο περιοδικό υψηλότερων στόχων και άριστων επιτευγμάτων!!

Δυστυχώς, δεν ευτυχίσασατε στην τυπογραφική, καλλιτεχνική εμφάνιση και ως είδε το φως της δημοσιότητας -εκτυπώθηκε στη Θεσσαλονίκη. Νομίζω ότι στην Ημαθία (συγκεκριμένα δε στη Βέροια), θα πετύχετε πολύ καλύτερα αποτελέσματα, ώστε να μη μοιάζει η προσπάθειά σας (η ωραία, η αξιέπαινη και η άριστη) να θυμίζω την περί-

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΠΛΑΤΕΟΣ Κ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΔΡΙΣΤΑ

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση, τα τελευταία ιδίως χρόνια, με την έκδοση εφημερίδων και περιοδικών, έχει αναδείξει μία ακόμη ενδιαφέρουσα και σημαντική πτυχή των δραστηριοτήτων της.

Οι ποικίλες, από την άποψη της θεματολογίας και της μορφής, εκδόσεις των δήμων και των κοινοτήτων, σ υ - μ β α λ λ ο υ ν αποφασιστικά, α-φενός στην ενημέρωση του δημότη και αφετέρου στην προβολή των τοπικών προ-βλημάτων στο ευρύτερο κοι-νό.

Πιστεύω πως το περιοδικό «ΔΗΜΟΡΑΜΑ» έρχεται να καλύψει ένα σημαντικό κε-νό ενημέρωσης στο Δήμο Πλατέος και μπορεί να ενι-σχύσει περαιτέρω τη σχέση των δημοτών και της δημοτι-κής αρχής, στην κοινή προ-σπάθεια όλων μας για την πρόοδο και την ανάπτυξη του Δήμου

πτωση της αγελάδας, που, αφού κατέβασε πολύ γάλα (ακόμα δε και πρώτης ποιότητας), έδωσε μια κλωτσιά ύστερα, με το πόδι της στο δοχείο, το οποίο το περιείχε και χύθηκε...

Δεν «τριχίζω», αλλά η εξαιρετική ποιότητα των περιεχομένων του 1^{ου} τεύχους, της αξιοπολογότατης προσπάθειάς σας, επιβίβηκε να προσέξετε και το ...περίβλημα του προϊόντος σας και ως είναι άυλο...

Όπως να έχει, το Πλατύ άνοιξε ...Πλατείς προοπτικές, σηματοδότησε νέους ορίζοντες στον περιοδικό τύπο των Ο.Τ.Α. και όχι μόνο!!

Φιλικά
Γιώργος Χ. Χιονίδης
τέως πολίτευτης και δικηγόρος

**η επιστολή του
Κ. Γιάννη Δ. Μοσχόπουλου**

«Θεράμ συχαρητήρια στον Δήμο Πλατέος για την πρωτοβουλία του να εκδώσει το περιοδικό «ΔΗΜΟΡΑΜΑ». Στην εποχή μας είναι σπάνιο να ακούς, ότι υπάρχουν άνθρωποι ή φορείς, που δηλώνουν, ότι έχουν όραμα, το οποίο τους κατευθύνει για την υλοποίηση των στόχων τους. Στο Δήμο Πλατέος κα-μαρώνουν, ότι έχουν το ΔΗΜΟΡΑΜΑ με στόχο να στεγάσουν τα οράματα όλην όσων αγαπούν το Πλατύ και θέλουν να το δουν να αναπτύσσεται και να προοδεύει.

Είναι αδύνατο για μένα προσωπικά να ξεχάσω τη σημαντική συμπαράσταση, που είχα, από την Τοπική Αυτοδιοίκηση Πλατέος, αφ' ενός το 1985 για την έκδοση του πρώτου μου βιβλίου, αφ' ετέρου το 1995 για την έκδοση του τρίτου μου βιβλίου. Το Πλατύ απέδειξε, ότι σέβεται και τιμά την ιστορία του τόπου και ότι ενδιαφέρεται για την ανάπτυξη πνευματικής κίνησης στην ευρύτερη περιοχή της.

Έτσι κι εγώ με την σειρά μου σε ένδειξη ευγνωμοσύνης προς τους κατοίκους του Πλατέος, θα στηρίξω τα πρώτα εκδοτικά βήματα του Δήμου, δημοσιεύοντας στο ΔΗΜΟΡΑΜΑ όσα ιστορικά στοιχεία έχω συγκεντρώσει για το Πλατύ και την περιοχή του.

Εύχομαι λοιπόν στο ΔΗΜΟΡΑΜΑ Πλατέος κάθε επιτυχία.

Αλεξάνδρεια, 22-11-1997
Γιάννης Δ. Μοσχόπουλος
Δικηγόρος, Ερευνητής της
Ιστορίας και Λαογραφίας του
Ρουμλουκιού Ημαθίας»

«Βέροια 23-10-1997

Αγαπητέ Συνάδελφε,

Με χαρά παρέλαβα το πρώτο τεύχος της αξιόλογης επιθεώρησης «ΔΗΜΟΡΑΜΑ» που εκδίδει η Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης του Δήμου Πλατέος.

Πρόκειται για μια ενδιαφέρουσα έκδοση που είμαι βέβαιος πως θα συμβάλει τόσο στην επικοινωνιακή πολιτική του Δήμου Πλατέος όσο και στην γενικότερη προβολή των δραστηριοτήτων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην ευρύτερη περιοχή!

Εύχομαι ολόψυχα Καλή Επιτυχία στην προσπάθειά σας.

Με εκτίμηση
Γιάννης Χασιώτης
Δήμαρχος Βέροιας»

**...και η επιστολή του
Δημάρχου Βέροιας**

Ο Δήμαρχος Βέροιας κ. **Γιάννης Χασιώτης**, με αφορμή την έκδοση του πρώτου τεύχους του περιοδικού μας, απέστειλε στον Δήμαρχο Πλατέος κ. **Στέφανο Δριστά** την ακόλουθη επιστολή:

**περιμένουμε γράμματα σας,
με τις απόψεις σας για
θέματα που απασχολούν την
Τ.Α. και το Δήμο Πλατέος**

Στην Ελλάδα, η «αυτοδιοίκηση» των τοπικών υποθέσεων από τους Ο.Τ.Α., θυμίζει τη γνωστή μάρκα μπίρας: είναι απλώς... «μύθος»! Απ' τη μια ο έλεγχος επί των προσλήψεων προσωπικού (όχι μόνο της νομιμότητας που επιλαμβάνεται το Α.Σ.Ε.Π. αλλά, ουσιαστικά, και της σκοπιμότητας, μιας και απαιτείται, για κάθε πρόσληψη, έγκριση της τριμερούς υπουργικής επιτροπής) και απ' την άλλη οι δαιδαλώδεις και χρονοβόρες διαδικασίες που ακολουθούνται στην οικονομική τους διαχείριση (για ν' αναφέρουμε, ενδεικτικά και μόνο, τα δύο αυτά παραδείγματα), καθιστούν την «αυτοδιοίκηση», καθ' εικόνα και ομοίωση, προέκταση της παθογένειας που χαρακτηρίζει το κεντρικό, άκρως γραφειοκρατικό, μοντέλο διοίκησης του κράτους.

Σε ό,τι αφορά στο καθεστώς των προσλήψεων, ο γνωστός «νόμος Πεπονής» και οι μεταγενέστεροι -τροποποιητικοί ή συμπληρωματικοί- αυτού νόμοι (όπως ο πρόσφατος που ενέταξε στο καθεστώς έλεγχου και τις δημοτικές επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α.), είχαν ως αποτέλεσμα τη δημιουργηθούν σοβαρές ελλείψεις σε προσωπικό, που αναγκάζουν τους Ο.Τ.Α να μην μπορούν να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στο έργο τους.

Πολλοί λένε ότι ο ισχύον νόμος, έδωσε επιπέδους τέρμα στο ρουσφετο-λογικό και

ΕΤΙΩ -δυσκρινία
γράφει ο **πλατύ-νους**

αναξιοκρατικό καθεστώς των προσλήψεων στο δημόσιο τομέα, που ταλάνιζε για δεκαετίες τη χώρα. Όμως, τι σόι «αξιοκρατία» και λειτουργικότητα έφερε το νέο καθεστώς όταν, επί παραδείγματι, στην υπηρεσία καθαριότητας του Δήμου Αθηναίων προσελήφθησαν πλεόνες των εκατό ...παρπληγικοί και κουτσοί, χάριν των «κοινωνικών κριτηρίων», για να μαζεύουν, δήθεν, τα σκουπίδια;

Λένε ακόμη ότι, εάν δοθεί το πράσινο φως στους δημάρχους να προσλαμβάνουν ελεύθερα προσωπικό, τότε θα γίνει «ο χαμός»: ρουσφετολογικές προσλήψεις προς άγρην ψήφων, οικονομικές σπατάλες, πλεονάζων προσωπικό, κλπ. Εδώ, πράγματι, το επιχείρημα έχει βάση. Όμως, σε καμία περίπτωση αυτό δεν μπορεί να «δικαιολογήσει» το ισχύον καθεστώς προσλήψεων στους Ο.Τ.Α.

Κατά τη γνώμη μας, τα δημοτικά συμβούλια μπορούν και πρέπει να αποφασίζουν και να προσλαμβάνουν προσωπικό, χωρίς τους σημερινούς περιορισμούς. Αρκεί να δεσπιστεί ένα, γενικά αποδεκτό

και «χαλαρό», πλαίσιο κανόνων από το κράτος. Κατά τ' άλλα, η αναγκαιότητα ή μη των προσλήψεων, η ακολουθητέα διαδικασία από το δημοτικό συμβούλιο (και ασφαλώς η «πρακτική» της πλειοψηφίας και της μειοψηφίας σ' αυτό), μπορούν και πρέπει να κρίνονται από τους ίδιους τους δημότες.

Όσο για τον έλεγχο της διαχείρισης των οικονομικών των Ο.Τ.Α., τα ισχύοντα «προληπτικά» ή ελεγκτικά μέτρα είναι, επίσης, αναποτελεσματικά. Ολόκληρα «κατεβατά» διατάξεων και εγκυκλίων, δήθεν προασπιζόμενα τη διαφάνεια και τον έλεγχο, υπηρετούν απλώς την τυπολατρία: και η αδιαφάνεια εξακολουθεί να υπάρχει και οι μίζες ...επιτρέπονται για κάποιους αιρετούς, που αλληθωρίζουν περισσότερο προς την τσέπη τους, παρά προς τα συμφέροντα των δημοτών τους.

Εκείνο που χρειάζεται σήμερα η αυτοδιοίκηση στη χώρα μας, για να διαχειριστεί επιτυχώς τις τοπικές υποθέσεις -πέρα από την οικονομική της αυτοτέλεια- είναι δύο πράγματα: Ελευθερία και Έλεγχο. Αρκεί η ελευθερία δράσης της Τ.Α. να μην αναιρεί τον κρατικό έλεγχο και ο έλεγχος, με τη σειρά του, να μην ακυρώνει την ελευθερία. Οι νόμοι πρέπει ν' αλλάξουν. Κι αν δεν αλλάξουν οι νόμοι, ας φροντίσουμε ν' αλλάξουμε τους νομοθέτες!

μεγεθύνσεις μεγεθύνσεις μεγεθύνσεις μεγεθύνσεις μεγεθύνσεις

Ο Δήμος Πλατέος ενισχύεται σημαντικά με μηχανολογικό εξοπλισμό

Νέο μηχανολογικό εξοπλισμό (οχήματα) αναμένεται να προμηθευτεί ο Δήμος Πλατέος εντός του 1998. Με απόφαση του υφυπουργού Εσωτερικών κ. Λάμπρου Παπαδήμα, που ελήφθη στις 24 Ιουλίου 1997, στα πλαίσια του προγράμματος ΕΑΠΤΑ/2 της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, εγκρίθηκε στο Δήμο μας η προμήθεια ενός καινούργιου απορριμματοφόρου και μιας αυτοκινούμενης μηχανικής σκούπας καθαρισμού οδών, συνολικού προϋπολογισμού 60.000.000 δρχ. Ήδη έχουν ξεκινήσει οι σχετικές διαδικασίες για την προμήθεια του απορριμματοφόρου και σύντομα θα γίνουν οι ανάληψεις και για την προμήθεια της σκούπας.

Επίσης, εντός του Ιανουαρίου, ο Δήμος Πλατέος θα προκηρύξει διαγωνισμό για την προμήθεια ενός (μικρού) φορτηγού αυτοκινήτου, που θα καλύψει τις ανάγκες των τεχνικών του υπηρεσιών (ύδρευσης και καθαριότητας). Σημειώνουμε ακόμη, ότι υπάρχει πρόβλεψη στο νέο δημοτικό προϋπολογισμό πίστωσης ποσού 15.000.000 δρχ. για την αγορά ενός βεωφορέου (mini-bus) για τις μετακινήσεις μαθητών και κατοίκων μεταξύ των οικισμών του Δήμου.

Ασφαώς η σημαντική ενίσχυση του Δήμου Πλατέος με τα προαναφερθέντα οχήματα, θα αναβαθμίσει αισθητά τις παρεχόμενες υπηρεσίες προς τους δημότες, όχι μόνο του τωρινά υφιστάμενου Δήμου, αλλά και του νέου (διευρυμένου) που θα προκύψει το 1999 από τη συνένωση με τις Κοινότητες Τρικιάλων, Κορυφής, Πλατάνου, Κλειδίου και Πρασινάδας.

Τρ.Τ.

Από τον Φεβρουάριο ο Δήμος θα χορηγεί πιστοποιητικά γεννήσεως στους δημότες με τηλεφωνική αίτηση

Ο Δήμος Πλατέος είναι από τους πρώτους Δήμους της χώρας που θα εφαρμόσει το πρόγραμμα τηλεφωνικών αιτήσεων για την έκδοση πιστοποιητικών, βεβαιώσεων, κλπ. με σκοπό την εξυπηρέτηση των δημοτών. Το σχετικό πρόγραμμα, που επεξεργάζεται εδώ κι έναν περίπου χρόνο η Διεύθυνση Σχέσεων Κράτους-Πολίτη του Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, αναμένεται να ξεκινήσει την πιλοτική λειτουργία του από την 1^η Φεβρουαρίου 1998, με πρώτη εφαρμογή στην έκδοση των πιστοποιητικών γεννήσεως.

Από τον Φεβρουάριο λοιπόν, αν όλα πάνε καλά στους προγραμματισμούς του Υπουργείου, ο δημότης του Δήμου Πλατέος θα έχει τη δυνατότητα να λαμβάνει πιστοποιητικό γεννήσεως στο σπίτι του χωρίς να προσέρχεται στο δημοτικό κατάστημα, αλλά κάνοντας μόνο ένα απλό τηλεφώνημα. Πιο συγκεκριμένα ο ενδιαφερόμενος πολίτης θα τηλεφωνεί στον ΟΤΕ (σε ειδική υπηρεσία) και θα υποβάλει την αίτησή του, η οποία θα διαβιβάζεται αμέσως στο Δήμο. Η αρμόδια δημοτική υπηρεσία θα εκδίδει το συγκεκριμένο πιστοποιητικό και θα το αποστέλλει με συστημένη επιστολή στον δικαιούχο.

Το κόστος της υπηρεσίας αυτής για τον πολίτη θα είναι 260 δραχμές στον ΟΤΕ (θα χρεώνονται στον τηλε-φωνικό του λογαριασμό) συν 300 δραχμές που θα καταβάλλονται στον διανομέα των ΕΛΤΑ, μετά την παράδοση του φακέλου με το πιστοποιητικό (το κόστος έχει καθοριστεί από το Υπουργείο). Σημειώνουμε ακόμη ότι τα προβλεπόμενα τέλη χαρτοσήμου ή τυχόν έσοδα υπέρ του δημοσίου ή τρίτων που καταβάλλονται από τους πολίτες, για τα πιστοποιητικά που εντάσσονται στο πρό-γραμμα των τηλεφωνικών αιτήσεων, καταργούνται.

Είναι εύλογο ότι οι περισσότεροι μόνιμοι κάτοικοι του Δήμου θα εξακολουθήσουν να παίρνουν το πιστοποιητικό αυτοπροσώπως, προσερχόμενοι στο Δημαρχείο, όμως είναι σίγουρο πως η υπηρεσία αυτή θα φανεί πολύ χρήσιμη για όσους Δημότες δεν διαμένουν στο Δήμο και έως τώρα αναγκάζονται, πολλές φορές, να χάνουν τη δουλειά τους για να έρχονται από μακριά (π.χ. Θεσσαλονίκη, Βέροια) προκειμένου να πάρουν πιστοποιητικό.

Σταδιακά η εφαρμογή του προγράμματος των τηλεφωνικών αιτήσεων θα επεκταθεί, εκτός από τα πιστοποιητικά γέννησης, στις δημοτικές πράξεις γέννησης, γάμου και θανάτου. Περισσότερες λεπτομέρειες, σχετικά με την υπηρεσία αυτή, θα δώσει σύντομα ο Δήμος με ανακοίνωσή του προς τους δημότες.

Τρ.Τ.

Τα έργα εκσυγχρονισμού του ΟΣΕ δημιουργούν... συκοινωνιακά προβλήματα στους κατοίκους της περιοχής μας

Όπως είναι γνωστό, ο Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος (ΟΣΕ) έχει προγραμματίσει και βρίσκονται σε εξέλιξη σημαντικά έργα εκσυγχρονισμού στο σιδηροδρομικό δίκτυο της χώρας. Το μεγαλύτερο μέρος της χρηματοδότησης των έργων αυτών καλύπτεται από πιστώσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα έργα αφορούν κυρίως στην ηλεκτροκίνηση του δικτύου, στην κατασκευή γραμμών διπλής κατεύθυνσης και στην ανακατασκευή ή επέκταση σιδηροδρομικών σταθμών.

Ο ΟΣΕ, με την ολοκλήρωση των έργων αυτών, προβλέπει στην εκβάθρυνση ανανέωση του σιδηροδρομικού δικτύου και των συρμών, ώστε να καταστεί δυνατή η προσαρμογή του στα σύγχρονα δεδομένα, ενόψει της κατάργησης του μονοπωλίου των σιδηροδρομικών μεταφορών από 1-1-1998 που επέβαλλε η Ευρωπαϊκή Ένωση με την Οδηγία 95/18/ΕΚ.

Τα έργα αυτά όμως έχουν δημιουργήσει προβλήματα στους κατοίκους πολλών περιοχών, κυρίως λόγω της

Δημόσια

κατάρτησης όρων (ή σχεδόν όρων) των ισόπεδων διαβάσεων που λειτουργούσαν μέχρι τώρα κατά μήκος του σιδηροδρομικού δικτύου. Ειδικότερα στην περιοχή Πλατέος έχει, εδώ και ένα χρόνο περίπου, κλείσει η από 100 ετών υπάρχουσα- ισόπεδη διάβαση που ένωνε τους οικισμούς Λιανοβεργίου-Παλαιοχωρίου με την έδρα του Δήμου καθώς και με τις Κοινότητες Τρικάλων, Πλατάνου και Κλειδίου. Όπως έχει κλείσει, επίσης, και η διάβαση που βρίσκεται μεταξύ της Εκκλησίας και Δημοτικού Σχολείου Πλατέος.

Ο ΟΣΕ, προκειμένου να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της μετακίνησης των κατοίκων της περιοχής Πλατέος που ανέκυψε από το κλείσιμο των ισόπεδων κόμβων, προτίθεται να κατασκευάσει δύο ανισόπεδες διαβάσεις (αερογέφυρες): μία 300 μέτρα μετά τα Ψυγεία Στεφανίδη (προς την Κορυφή) και μία δεύτερη στο ανατολικό άκρο του οικισμού Πλατέος.

Σε ό,τι αφορά την πρώτη αερογέφυρα, που σημειωτέον έχουν ήδη ξεκινήσει οι προπαρασκευαστικές εργασίες κατασκευής της, ο ΟΣΕ δεν έχει ρωτήσει την Τοπική Αυτοδιοίκηση, αν πράγματι το συγκεκριμένο σημείο που επέλεξε εξυπηρετεί τους κατοίκους. Είναι άξιοι απορίας πως δεν συμβουλευτήκε τις τοπικές αρχές και προγραμματίσει την κατασκευή της στο συγκεκριμένο σημείο (μετά τα Ψυγεία Στεφανίδη), αδιαφορώντας για τα προβλήματα που δημιουργεί στους κατοίκους του συνοικισμού Λιανοβεργίου-Παλαιοχωρίου σε ό,τι αφορά την συγκοινωνία με την έδρα του Δήμου, τον σιδηροδρομικό σταθμό Πλατέος και το νότιο τμήμα του αγροκτήματος. Για να καταστεί εφικτή η λειτουργικότητα της αερογέφυρας προϋποτίθεται να γίνουν επιπρόσθετα έργα οδοποιίας (ασφαλτοστρώσεις, διαπλάτυνσεις, κλπ.), το κόστος των οποίων θα πρέπει να αναλάβει ο ΟΣΕ και προς αυτή την κατεύθυνση η δημοτική αρχή οφείλει να ασκήσει πιέσεις στην ΕΡΓΟ-ΟΣΕ, την «θηγατρική» δηλαδή εταιρία του ΟΣΕ που έχει την ευθύνη κατασκευής των έργων.

Θα πρέπει, επίσης, να κατασκευασθεί μία διάβαση πεζών, στο ύψος της παιλιάς ισόπεδης διάβασης, για την καλύτερη εξυπηρέτηση των κατοίκων του Λιανοβεργίου που πηγαίνουν στο σιδηροδρομικό σταθμό.

*Δούμπλας Γεώργιος
Πάρεδρος Συνοικισμού Λιανοβεργίου*

Η κατασκευή του νέου κτιρίου που θα στεγάσει το Δημοτικό Σχολείο Λιανοβεργίου-Παλαιοχωρίου βρίσκεται ακόμη στο... «ΘΑ»!

Όπως είναι γνωστό, στην πρώην Κοινότητα Λιανοβεργίου εδώ και αρκετά χρόνια άρχισε η κατασκευή κτιρίου πολυπληθών αιθουσών που προορίζονταν να στεγάσει τις υπηρεσίες της Κοινότητας. Όμως, από το 1995, με τη συνένωση των πρώην Κοινοτήτων Πλατέος, Λιανοβεργίου και Αράχου σε Δήμο, τα σχέδια εκ των πραγμάτων άηλαξαν. Με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, μετεβλήθη η χρήση του συγκεκριμένου κτιρίου, από κοινοτικό κατάστημα σε Σχολείο, προκειμένου να καλύψει τις ανάγκες στέγασης των μαθητών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης Λιανοβεργίου-Παλαιοχωρίου. Μάλιστα, για την εκπλήρωση αυτού του σκοπού, παρεχωρήθη το κτίριο στον Οργα-

νισμό Σχολικών Κτιρίων (ΟΣΚ). Και... ενώ έχουν περάσει ήδη δύο χρόνια, δεν έγινε τίποτε προς αυτή την κατεύθυνση.

Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ημαθίας, αν και ενέταξε την κατασκευή-αποπεράτωση του συγκεκριμένου έργου στο πρόγραμμα Τ.Α.Σ.Ε. που αφορά στην κατασκευή σχολικών μονάδων στο Νομό, εγγράφοντας μάλιστα σχετική πίστωση 120.000.000 δρχ. στον προϋπολογισμό της, δεν προέβη σε καμία ουσιαστική ενέργεια μέχρι σήμερα ώστε να ξεκινήσουν οι εργασίες αποπεράτωσης.

Το 1996 εδόθη από τον ίδιο τον κ. Νομάρχη η διαβεβαίωση ότι οι εργασίες θα ξεκινήσουν το 1997 (σ.σ.: υπήρχε πίστωση 10.000.000 δρχ.) και θα ολοκληρωθούν το 1998. Τίποτε όμως δεν έγινε ακόμη, ούτε καν η απαραίτητη μελέτη κατασκευής. Πρόσφατα, κατά τη διάρκεια της τριμηνιαίας συνέλευσης που πραγματοποιήσε ο κ. Νομάρχης στο Δήμο Πλατέος, υπήρξε και πάλι η δέσμευση εκ μέρους του, ότι τα έργα θα ξεκινήσουν την άνοιξη του 1998 και θα ολοκληρωθούν μέσα στο 1999.

Κι όλα αυτά συμβαίνουν, τη στιγμή που είναι γνωστά τα σοβαρά κτιριολογικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα υφιστάμενα Δημοτικά Σχολεία του συνοικισμού, γεγονός που αναγκάζει το Δήμο Πλατέος να ξοδεύει πολύ σημαντικά ποσά κατα έτος για τη συντήρησή τους.

*Δούμπλας Γεώργιος
Πάρεδρος Συνοικισμού Λιανοβεργίου*

Ο νέος δρόμος που συνδέει το Λιανοβέργι με το Πλατύ χρειάζεται διαπλάτυνση

Το 1996 κατασκευάσθηκε νέα οδός σύνδεσης του Λιανοβεργίου με την έδρα του Δήμου, η οποία συντόμευσε κατά πολύ το χρόνο μετακίνησης των κατοίκων. Και ενώ η Τ.Υ.Δ.Κ. προέβλεψε, κατά τη μελέτη-κατασκευή του έργου, ορισμένες αναγκαίες τεχνικές επεμβάσεις στο σημείο σύνδεσης του νέου δρόμου με την επαρχιακή οδό που διασχίζει τον συνοικισμό Πλατέος, δεν έπραξε ανάλογα στο αντίστοιχο σημείο εισόδου-εξόδου προς την πλευρά του Λιανοβεργίου, καίτοι αυτό παρουσιάζει προβλήματα (απότομη στροφή, στενότητα). Η επικινδυνότητα στο συγκεκριμένο σημείο είναι μεγάλη για τους οδηγούς (ιδιαίτερα τις βραδινές ώρες), πράγμα που αποδεικνύουν τα 4 ατυχήματα που έχουν συμβεί στον ένα μόλις χρόνο λειτουργίας του δρόμου.

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος η δημοτική αρχή ενέγραψε πίστωση 8.000.000 δρχ. στον προϋπολογισμό του 1998, προκειμένου να κατασκευαστεί μια νέα γέφυρα που θα επιτρέψει τη διαπλάτυνση και ομαλότερη διευθέτηση της οδού στο συγκεκριμένο σημείο.

Τέλος, οφείλουμε να επισημάνουμε ότι σε πολλὰ σημεία της προαναφερθείσας οδού έχει χαλάσει ο ασφαλτοτάπητας (μόλις μέσα σε έναν χρόνο!) πράγμα που σημαίνει ότι ο εργοστάσιος που εκτέλεσε το έργο δεν έκανε σωστά τη δουλειά του, με αποτέλεσμα να συμβεί πρόσφατα -ίσως και εξαιτίας του κακού οδοστρώματος- ένα ακόμη τροχαίο ατύχημα που είχε ως συνέπεια τον βαρύ τραυματισμό νεαρού συνδημότη μας.

*Δούμπλας Γεώργιος
Πάρεδρος Συνοικισμού Λιανοβεργίου*

ψηφίστηκε από το δημοτικό συμβούλιο το τεχνικό πρόγραμμα και ο προϋπολογισμός για το έτος 1998

Στις 5 Ιανουαρίου, συνεδρίασε το δημοτικό συμβούλιο Πλατέος και μέσα σε υποτονικό κλίμα, παρουσία ελαχίστων δημοτών στο ακροατήριο, υπερψήφισε κατά πλειοψηφία το **τεχνικό πρόγραμμα** και τον **προϋπολογισμό** του Δήμου για το οικονομικό έτος 1998.

Είναι χαρακτηριστικό ότι από αυτήν την -θεωρούμενη ως κορυφαία για το δημοτικό συμβούλιο- συνεδρίαση απουσίαζαν πέντε δημοτικοί σύμβουλοι (δύο της πλειοψηφίας και τρεις της μειοψηφίας), υπήρξε δηλαδή οριακή απαρτία, με έξι παρόντες σε σύνολο έντεκα μελών, που αριθμεί το δημοτικό συμβούλιο. Και αυτό συνέβη καίτοι η συνεδρίαση, με τα ίδια ακριβώς θέματα στην ημερήσια διάταξη, γινόταν για δεύτερη φορά, δότι την πρώτη φορά (30 Δεκεμβρίου 1997) δεν επετεύχθη απαρτία!

Παρόντες ήταν οι κ.κ. Κωνσταντός Θωμάς, Μερτζα-νίδης Αναστάσιος, Αλεξάνδρου Στέφανος, Καραλήζος Γεώργιος, Ανδρονίδης Σάββας (ο μοναδικός από τη μειοψηφία) και ο Τοπαλίδης Τρύφων. Επίσης, ο κ. Γεώργιος Δούμηλλας, Πάρεδρος του συνδικαλιστικού Λιανοβεργίου.

Το Τεχνικό Πρόγραμμα του Δήμου

Πριν τη συζήτηση του προϋπολογισμού, ο Δήμαρχος κ. **Στέφανος Δριστάς** έθεσε υπόψη του συμβουλίου τον κατάλογο των εκτελεστέων έργων που προγραμματίστηκαν να εκτελεστούν στο Δήμο το 1998. Το συνολικό ύψος των δαπανών του Τεχνικού Προγράμματος ανέρχεται στα 900.000.000 δρχ. περίπου. «*Το φετινό Τεχνικό Πρόγραμμα του Δήμου κινείται μέσα σε ρεαλιστικά πλαίσια. Στο συνολικό ποσό συνηγορήσαμε κονδύλια ύψους 380.000.000 δρχ., υπό την προϋπόθεση ότι θα εκταμιευθούν από δάνεια που θα συνάψουμε για να κατασκευαστούν σημαντικά έργα, όπως η ολοκλήρωση του δικτύου ύδρευσης, η κατασκευή τριών μεγάλων αποχετευτικών αγωγών καθώς και η ανέγερση κλειστού γυμναστηρίου αγωνιστικών προδιαγραφών*», τόνισε μεταξύ άλλων, εισηγούμενος το θέμα, ο Δήμαρχος. Αντίθετα, ο επικεφαλής της μειοψηφίας κ. **Σάββας Ανδρονίδης**, παίρνοντας το λόγο, χαρακτήρισε το Τεχνικό Πρόγραμμα «*μία από τα ίδια*», *πλησυσμικό και όχι υλοποιήσιμο, που ε-ξυπηρετεί καθαρά τις προεκλογικές επιδιώξεις της πλειοψηφίας* και τελικώς το κατεψήφισε στο σύνολό του.

Ο Προϋπολογισμός του Δήμου

Μετά την υπερψήφηση του Τεχνικού Προγράμματος από τα μέλη της πλειοψηφίας, ακολούθησε η συζήτηση επί του προϋπολογισμού εσόδων-εξόδων του Δήμου για το έτος 1998 (α.α.: τα βασικά του μέρη παρατίθενται στη διηθητική στήλη). Στη συζήτηση του θέματος, που ξεπέρασε τη μία ώρα, πήραν το λόγο και μίλησαν όλοι σχεδόν οι δημοτικοί σύμβουλοι καταθέτοντας τους προβληματισμούς και τις προτάσεις τους, σε ότι αφορά κυρίως αναμορφώσεις επιμέρους κονδυλίων του σκέλους των εξόδων.

Ο επικεφαλής της μειοψηφίας κ. **Σάββας Ανδρονίδης**, με αφορμή τη συζήτηση του προϋπολογισμού, εξαπέλυσε δριμύ

κατηγορώ εφ' όλης της ύλης για τα πεπραγμένα της δημοτικής αρχής. «*Είναι λιυπηρό Δήμαρχε- ανέφερε- να βρισκόμαστε στον τελευταίο χρόνο της θητείας σας και να μην έχετε κάνει ούτε έναν απολογισμό του έργου σας, όπως προβλέπει ο κώδικας. Δεν υπάρχει ενημέρωση της αντιπολίτευσης, ούτε διαφάνεια στις αποφάσεις σας. Και αυτός ο προϋπολογισμός που μας φέρνετε είναι ίδιος με τους προηγούμενους. Δεν έχει αναπτυξιακό χαρακτήρα, αλλιά εξυπηρετεί προσωπικές επιδιώξεις. Γι αυτό ψηφίζω όχι στον προϋπολογισμό*».

Απαντώντας στον κ. Ανδρονίδη, ο Δήμαρχος κ. **Στέφανος Δριστάς** ανέφερε: «*Δεν έχουμε να κρύψουμε τίποτα από κανέναν. Για όλα έχετε τη δυνατότητα να ενημερω-νεστε. Όπως σας είπα επανειλημμένα, έδωσα εντολή στην υπηρεσία να σας χορηγεί όποια πληροφορία ή έγγραφο ζητήσετε*». Τελικώς, ο προϋπολογισμός ψηφίστηκε από τα μέλη της πλειοψηφίας.

Ο ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΛΑΤΕΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1998

ΕΣΟΔΑ (σύνολο)	710.712.979
Εσοδα από ακίνητη περιουσία	17.429.000
Εσοδα από τέλη και δικαιώματα	75.456.085
Εσοδα από φόρους και εισφορές	15.000.000
Λοιπά τακτικά έσοδα	243.295.099
Εσοδα από επιχειρηγήσεις	202.750.000
Εσοδα από προσαυξήσεις-πρόστιμα-παράβολα	7.200.000
Λοιπά έκτατα έσοδα	14.412.097
Εσοδα από παρελθόντα οικονομικά έτη)	29.569.596
Χρηματικό υπόλοιπο	105.601.102
ΕΞΟΔΑ (σύνολο)	710.712.979
Γενικά έξοδα	56.710.889
Εξοδα διοικητικών, οικονομικών & τεχνικών υπηρεσιών	74.160.000
Εξοδα υπηρεσίας καθαριότητας	85.100.000
Εξοδα υπηρεσίας ύδρευσης	25.500.000
Εξοδα υπηρεσίας αποχέτευσης	30.250.000
Εξοδα υπηρεσίας ηλεκτροφωτισμού	51.500.000
Εξοδα υπηρεσίας κήπων & δενδροστοιχιών	60.500.000
Εξοδα υπηρεσίας σφαγείου	1.300.000
Εξοδα υπηρεσίας νεκροταφείων	7.300.000
Εξοδα υπηρεσίας οδοποιίας	210.150.000
Εξοδα λοιπών υπηρεσιών	40.851.000
Πληρωμές για μεταβιβάσεις εισοδήματος σε τρίτους	36.436.070
Πληρωμές για εξυπητέτηση δημόσιας πίστης	17.635.048
Λοιπές δαπάνες	11.054.956
Αποθεματικό ταμείου	2.285.016

Ο ΝΕΟΣ ΔΗΜΟΣ ΠΛΑΤΕΟΣ

δημιουργεί αβεβαιότητες αλλά και προσδοκίες

Γράφει
ο Τρύφων Τοπαλίδης

- ✓ ΤΙ ΘΑ ΙΣΧΥΣΕΙ ΑΠΟ 1-1-1999
- ✓ ΠΟΙΑ ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
- ✓ ΠΩΣ ΘΑ ΓΙΝΟΥΝ ΟΙ ΕΚΛΟΓΕΣ

Το πολύκροτο πρόγραμμα «συγκρότησης της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης» (γνωστό στην κοινή γνώμη ως «Σχέδιο Καποδιστριας») έγινε τελικώς νόμος του Κράτους τον περασμένο Νοέμβριο. Οι αντιδράσεις και κινητοποιήσεις που εκδηλώθηκαν σε πολλές περιοχές της επικράτειας από δημοτικούς ή κοινοτικούς άρχοντες και κατοίκους έκτοτε φαίνεται να εκάμφθηκαν. Ωστόσο ο προβληματισμός, η αγωνία -ίσως και απόγνωση- αλλιά και η ελπίδα δημιουργούν ανάμικτα συναισθήματα σε πολλούς ως προς την «τύχη» του εγχειρήματος στο μέλλον.

Στην Ημαθία, με το νόμο 2539/97, σχηματίσθηκαν - από τη συνένωση των 63 ΟΤΑ του Νομού - 12 νέοι Δήμοι. Μεταξύ αυτών και ο Δήμος Πλατέος, ο τέταρτος στη σειρά από άποψη πληθυσμιακού μεγέθους και έκτασης. Από την 1η Ιανουαρίου 1999 λοιπόν, αφαιτηρία ουσιαστικής ισχύος του κυρωθέντος νόμου, ο (υφιστάμενος) Δήμος Πλατέος και οι Κοινότητες Κορυφής, Τρικάλων, Πλατάνου, Κλειδίου και Πρασι-νάδας, θα αποτελούν στο εξής ενιαία, αυθύπαρκτη διοικητικά, οντότητα. Η νέα, πολυπληθής, δημοτική αρχή (φαντασθείτε: δήμαρχος, 27 δημοτικοί σύμβουλοι και 41 τοπικοί σύμβουλοι), που θα προκύψει από τις εκλογές της 11ης Οκτωβρίου 1998, θα κληθεί να «βγάλει τα κάστανα από τη φωτιά»: Με ποιούς μηχανισμούς και διαδικασίες θα διοικηθούν ικανοποιητικά οι 13 -ουσιαστικά- οικισμοί του νέου Δήμου; Πως θα λειτουργήσουν απρόσκοπτα τα πολυπληθή όργανα του Δήμου, τι στιγμή που θα υπάρχουν σε αυτά εκπρόσωποι από διαφορετικά χωριά με αποκλίνοσες(;) νοοτροπίες, συμφέροντα και στόχους; Πως θα εξυπηρετούνται αποτελεσματικά οι υποθέσεις των δημοτών;...

Στα παραπάνω (ενδεικτικά) ερωτήματα θα κληθεί να δώσει απαντήσεις η νέα δημοτική αρχή υπό το βάρος μάλιστα ιδιαίτερα πιεστικών συνθηκών.

Το περιοδικό μας, από το τεύχος αυτό, ξεκινά μια προσπάθεια ενημέρωσης των κατοίκων της περιοχής για όλα τα ζητήματα που σχετίζονται με τα προβλήματα που ανακύπτουν στο νέο Δήμο. Σαν αρχή, σκεφθήκαμε ότι θα ήταν ίσως χρήσιμο να παραθέσουμε ορισμένες πληροφορίες για τη διοικητική διάρθρωση των οργάνων του νέου Δήμου, για τις προβλεπόμενες εκλογικές διαδικασίες καθώς και για τη λειτουργία των δημοτικών υπηρεσιών. Στα επόμενα τεύχη θα ακολουθήσουν επί μέρους αναφορές σε ειδικά ζητήματα.

Κλείνοντας, απευθύνουμε ΑΝΟΙΧΤΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ προς κάθε ενδιαφερόμενο, από την ευρύτερη περιοχή του Δήμου μας, να μας στείλει τις απόψεις ή τους προβληματισμούς του για το θέμα. Ευχαριστως θα τις δημοσιεύσουμε.

Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΙΡΕΣΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΔΗΜΟΥ

Δημοτικά Διαμερίσματα

Η ενιαία εδαφική περιφέρεια του νέου Δήμου Πλατέος, μετά τη συνένωση που επεβλήθη με το νόμο 2539/97, θα αποτελείται από **8 Δημοτικά Διαμερίσματα**, που είναι τα εξής: Δημοτικό Διαμέρισμα **Αράχου** (415 κάτοικοι), Δημοτικό Διαμέρισμα **Κλειδίου** (1.412 κάτοικοι), Δημοτικό Διαμέρισμα **Κορυφής** (1.802 κάτοικοι), Δημοτικό Διαμέρισμα **Λιανοβεργίου** (1.652 κάτοικοι), Δημοτικό Διαμέρισμα **Πλατάνου** (1.098 κάτοικοι), Δημοτικό Διαμέρισμα **Πλατέος** (2.506 κάτοικοι), Δημοτικό Διαμέρισμα **Πρασι-νάδας** (694 κάτοικοι) και Δημοτικό Διαμέρισμα **Τρικάλων** (1.725 κάτοικοι). Ο συνολικός πληθυσμός του νέου Δήμου, σύμφωνα με την απογραφή του 1991, είναι **11.304 κάτοικοι** και η συνολική έκταση που καταλαμβάνει προσεγγίζει τα **182.000 στρέμματα**.

Τοπικά Συμβούλια

Σε καθένα από τα δημοτικά διαμερίσματα (εκτός από το δημοτικό διαμέρισμα της έδρας, δηλαδή του Πλατέος) συνίσταται **Τοπικό Συμβούλιο**, που θα φέρει την ονομασία της καταργούμενης πρώην Κοινότητας. Δηλαδή θα υπάρχουν **7 Τοπικά Συμβούλια στο νέο Δήμο Πλατέος**.

Τα Τοπικά Συμβούλια **Κορυφής, Λιανοβεργίου και Τρικάλων θα απαρτίζονται από 7 μέλη το καθένα**, ενώ τα Τοπικά Συμβούλια **Αράχου, Κλειδίου, Πλατάνου και**

Πρασινάδας θα έχουν 5 μέλη το καθένα.

Ο Πρόεδρος και τα μέλη των Τοπικών Συμβουλίων εκλέγονται για 4 χρόνια, όπως και τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου, **μόνο από τους εκλογείς του αντίστοιχου Δημοτικού Διαμερίσματος. Οι Πρόεδροι** που θα εκλεγούν και στα 7 Τοπικά Συμβούλια του νέου Δήμου, **θα είναι και μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου**, με πλήρεις δικαιοδοσίες.

Αρμοδιότητες Τοπικών Συμβουλίων

Οι αρμοδιότητες των Τοπικών Συμβουλίων περιγράφονται στο άρθρο 6 του νόμου 2539/97. Το **εύρος των αρμοδιοτήτων** που θα ασκεί το Τοπικό Συμβούλιο στο αντίστοιχο Δημοτικό Διαμέρισμα **επαφίεται, ουσιαστικά, στη βούληση του Δημοτικού Συμβουλίου** του Δήμου, το οποίο μπορεί να εκχωρεί ή να μην εκχωρεί επιμέρους δημοτικές δικαιοδοσίες που άπτονται των ζητημάτων, π.χ. της συντήρησης και λειτουργίας ύδρευσης, αποχέτευσης, σχολικών κτιρίων, κοιμητηρίων, οδών, πλατειών και εφαρμογής πολιτιστικών, αθλητικών ή δράσεων κοινωνικού χαρακτήρα στα όρια ευθύνης του Τοπικού Συμβουλίου (πρώην Κοινότητας).

Η σαφής περιγραφή των αρμοδιοτήτων του Τοπικού Συμβουλίου, κατά τον κανονιστικό νομοθέτη, **περιορίζεται στη διατύπωση γνώμων και προτάσεων ή παρακολούθησης και ελέγχου όλων όσων αφορούν στον οικισμό ευθύνης του** (έργων, συντηρήσεων, ορισμό μελών σε Δ.Σ. νομικών προσώπων του Δήμου που υπάρχουν στο δημοτικό διαμέρισμα, κλπ).

Ο Πρόεδρος συγκαλεί και εκπροσωπεί το Τοπικό Συμβούλιο, υπογράφει βεβαιώσεις, πιστοποιητικά και άλλα έγγραφα για τα οποία τον έχει εξουσιοδοτήσει ο Δήμαρχος με απόφασή του, ενεργεί πληρωμές με σύσταση παγίας προκαταβολής και επίσης ενημερώνει τα αρμόδια όργανα του Δήμου για τα προβλήματα του δημοτικού διαμερίσματος.

Δημοτικό Συμβούλιο

Ο αριθμός των μελών του Δημοτικού Συμβουλίου προκύπτει από το άθροισμα των μελών που καθορίζει το άρθρο 40 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα σύμφωνα με τον πληθυσμό, π.χ. 11 μέλη έως 5.000 κάτοικοι, 15 έως 10.000 κάτοικοι, 19 έως

30.000 κάτοικοι, 25 έως 60.000 κάτοικοι κ.ο.κ. και του αριθμού των ΟΤΑ που συνενώνονται και έχουν περισσότερους από 300 κατοίκους, εκτός από τον πρώην ΟΤΑ του οποίου ο οικισμός ορίζεται ως έδρα του Δήμου με την προϋπόθεση ότι έχει περισσότερους από 1.000 κατοίκους.

Ο νέος Δήμος Πλατέος αποτελείται από την τέως Κοινότητα Πλατέος και άλλες 7 πρώην Κοινότητες (=Αράχου, Κλειδίου, Κορυφής, Λιανοβεργίου, Πλατάνου, Πρασινάδας και Τρικάλων) που η κάθε μια έχει περισσότερους από 300 κατοίκους. Ο πληθυσμός του νέου Δήμου, όπως προαναφέραμε, είναι 11.304 κάτοικοι. Άρα ο αριθμός των μελών του Δημοτικού Συμβουλίου προκύπτει από το άθροισμα των 19 μελών που αντιστοιχούν στον πληθυσμό του νέου Δήμου και των 7 που αντιστοιχούν στον αριθμό των πρώην Κοινοτήτων, πλην της τέως Κοινότητας Πλατέος (έδρα νέου Δήμου) η οποία δεν προσμετράται διότι έχει πληθυσμό πάνω από 1.000 κατοίκους. Έτσι έχουμε: $19+7=26$. Επειδή όμως το άθροισμα δίνει άρτιο αριθμό (26), τότε σ' αυτόν τον αριθμό (σύμφωνα με το άρθρο 3, παραγρ. 1 του νόμου 2539/97) προστίθεται μία μονάδα για να δώσει περιττό αριθμό, δηλαδή $26+1=27$. Επομένως, **το Δημοτικό Συμβούλιο του νέου Δήμου Πλατέος θα αποτελείται από 27 μέλη** (φυσικά δεν υπολογίζεται ο Δήμαρχος).

Το Δημοτικό Συμβούλιο ασκεί όλες τις, γνωστές, αρμοδιότητες που περιγράφει σχετικά ο Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας.

Αντιδήμαρχοι

Ο Νέος Δήμος Πλατέος, με βάση τα πληθυσμιακά κριτήρια που ισχύουν στον Κώδικα, θα έχει **δύο** Αντιδημάρχους, που φυσικά ορίζει ο Δήμαρχος με απόφασή του, σύμφωνα με τη γνωστή διαδικασία. Για ευνόητους λόγους, πιστεύουμε ότι θα είναι σωστό, ο Δήμαρχος να ορίζει Αντιδημάρχους από **διαφορετικά χωριά** (δημοτικά διαμερίσματα).

Δημαρχιακή Επιτροπή

Η Δημαρχιακή Επιτροπή του νέου Δήμου θα είναι **πενταμελής** (ο Δήμαρχος ή ένας εκ των Αντιδημάρχων που αυτός ορίζει και τέσσερις Δημοτικοί Σύμβουλοι, εκ των οποίων ο ένας θα προέρχεται υποχρεωτικά από την αντιπολίτευση). Κατά τα λοιπά, η Δημαρχιακή Επιτροπή θα ασκεί τις αρμο-

διότητες του άρθρ. 111 Π.Δ. 410/95 σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 15 και 17 του ν. 2539/97.

ΕΚΛΟΓΕΣ

Για την ανάδειξη των δημοτικών αρχών στους νέους Δήμους (Δήμαρχος, μέλη Δημοτικών και Τοπικών Συμβουλίων) έχουν τεθεί σε ισχύ, με το ν. 2539/97, νέες ρυθμίσεις, εκ των οποίων τις πλέον βασικές παρουσιάζουμε παρακάτω, χάριν των αναγνωστών αλλιά και των... επίδοξων υποψηφίων-δικεικτικτών της νέας δημοτικής αρχής του Δήμου Πλατέος.

Κατάρτιση συνδυασμών

Οι συνδυασμοί θα περιλαμβάνουν τον υποψήφιο Δήμαρχο, τους υποψηφίους Δημοτικούς Συμβούλους και, επιπλέον, τους υποψηφίους Τοπικούς Συμβούλους. Ένας συνδυασμός δεν μπορεί να κατεβάσει σε ένα χωριό (=δημοτικό διαμέρισμα) μόνο ψηφοδέλτιο τοπικών συμβούλων. Αυτό πρέπει απαραίτητως να είναι σε συνδυασμό υποψηφίου Δημάρχου.

Κάθε συνδυασμός υποψηφίου Δημάρχου και δημοτικών συμβούλων πρέπει να περιλαμβάνει και υποψηφίους τοπικούς συμβούλους. Εν τούτοις δεν είναι απαραίτητο να περιλαμβάνει υποψηφίους σε όλα τα δημοτικά διαμερίσματα. **Για να είναι έγκυρος ο συνδυασμός υποψηφίου Δημάρχου και να μπορεί να συμμετέχει στις εκλογές της 11^{ης} Οκτωβρίου 1998 στο Δήμο Πλατέος πρέπει να περιλαμβάνει υποψηφίους τοπικούς συμβούλους τουλάχιστον σε 3 από τα 7 δημοτικά διαμερίσματα του Δήμου. Είναι αδιάφορο σε ποιά, αν θα είναι σε 5μελή ή 7μελή Τοπικά Συμβούλια.**

Ως προς τον αριθμό, ο κάθε συνδυασμός υποψηφίου Δημάρχου πρέπει να περιλαμβάνει **τουλάχιστον 19 υποψηφίους Δημοτικούς Συμβούλους** και μπορεί να αυξηθεί έως 50% του αριθμού αυτού (δηλαδή το **ανώτερο μέχρι 28 υποψηφίους** Δημοτικούς Συμβούλους). Υποψήφιοι Δημοτικοί Σύμβουλοι μπορεί να είναι όλοι οι εκλογείς που είναι γραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους του Δήμου. Ισχύει η δισταυρία, αλλιά δεν είναι απαραίτητη για να θεωρηθεί έγκυρο το ψηφοδέλτιο (μπορεί να μπει ένας σταυρός ή και κανένας).

Ο αριθμός των υποψηφίων συμβούλων σε κάθε συνδυασμό, **για κάθε Τοπικό Συμβούλιο είναι τουλάχιστον** →

⇒ **χιστον 7, για τα Τοπικά Συμβούλια Κορυφής, Λιανοβεργίου και Τρικάλων και τουλάχιστον 5 για τα Τοπικά Συμβούλια Αράχου, Κλειδίου, Πλατάνου και Πρασινάδας.** Τον αριθμό αυτόν ο κάθε συνδυασμός μπορεί να τον αυξήσει σε 9 και 7 αντίστοιχα. Το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι σε κάθε Τοπικό Συμβούλιο έχουν μόνο οι εκλογείς που είναι γραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους του αντίστοιχου Τοπικού Συμβουλίου. Εδώ ο εκλογέας βάζει ένα μόνο σταυρό σε υποψήφιο Τοπικό Σύμβουλο.

Υποψηφιότητα του ίδιου προσώπου για δύο διαφορετικά αξιώματα δεν επιτρέπεται, ούτε μπορεί φυσικά κάποιος να είναι υποψήφιος σε περισσότερους από έναν συνδυασμούς.

Συνοψίζοντας, σε ό,τι αφορά τον αριθμό των υποψηφίων, αναφέρουμε ότι ένας **πλήρης** συνδυασμός υποψηφίου Δημάρχου, Δημοτικών Συμβούλων και Τοπικών Συμβούλων για τις εκλογές της 11^{ης} Οκτωβρίου 1998 στο Δήμο Πλατέος, **απαιτεί συνολικά 83 υποψηφίους** συν, φυσικά, τον υποψήφιο Δήμαρχο (άραγε πόσο γρήγορα ο υποψήφιος Δήμαρχος θα μάθει τα... ονόματα όλων των συνυποψηφίων του;).

Μορφή Ψηφοδεξιών

Σε ό,τι αφορά τη μορφή των ψηφοδεξιών θα υπάρχει αρκετή ποικιλία. Κάθε συνδυασμός θα τυπώνει, κατά κανόνα, διαφορετικής μορφής ψηφοδέλτιο για κάθε δημοτικό διαμέρισμα του Δήμου.

α) Στο δημοτικό διαμέρισμα Πλατέος (πρώην Κοινότητα Πλατέος), ο κάθε συνδυασμός θα τυπώνει ψηφοδέλτιο στο οποίο θα εγγράφονται μόνο ο υποψήφιος Δήμαρχος και οι υποψήφιοι Δημοτικοί Σύμβουλοι.

β) Στα άλλα δημοτικά διαμερίσματα που εκλέγουν Τοπικά Συμβούλια, ο κάθε συνδυασμός θα τυπώνει ψηφοδέλτιο στο οποίο θα εγγράφονται ο υποψήφιος Δήμαρχος, οι υποψήφιοι Δημοτικοί Σύμβουλοι και στο κάτω μέρος, ξεχωριστά, οι υποψήφιοι Τοπικοί Σύμβουλοι του αντίστοιχου δημοτικού διαμερίσματος.

γ) Εάν σε κάποιο δημοτικό διαμέρισμα που εκλέγει Τοπικό Συμβούλιο, κάποιος συνδυασμός δεν κατεβάσει υποψηφίους Τοπικούς Συμβούλους, τότε θα χρησιμοποιήσει το ψηφοδέλτιο της περίπτωσης (α).

Κατανομή εδρών

Η κατανομή των εδρών του Δημο-

τικού Συμβουλίου στο νέο Δήμο Πλατέος, σύμφωνα με τα αποτελέσματα που θα προκύψουν από τις εκλογές της 11^{ης} Οκτωβρίου 1998, γίνεται με μία αρκετά περίπλοκη διαδικασία υπολογισμών, που εξαρτάται μεταξύ άλλων από: α) τον συνολικό αριθμό των συνδυασμών, β) τις μεταξύ τους διαφορές σε συνολικό αριθμό ψήφων, γ) το πόσοι συνδυασμοί κατέβασαν υποψηφίους τοπικούς συμβούλους, σε ποια δημοτικά διαμερίσματα, τι ψήφους έλαβαν, κλπ. κλπ.

Γενικά ισχύουν οι εξής πάγιες αρχές: Ο πλειοψηφών (πρώτος) συνδυασμός καταλαμβάνει τα 3/5 των εδρών του Δημοτικού Συμβουλίου (εκλέγει δηλαδή 17 δημοτικούς συμβούλους), τα υπόλοιπα 2/5 (δηλαδή 10 δημοτικοί σύμβουλοι) κατανομούνται στους υπόλοιπους συνδυασμούς, ανάλογα με τα ποσοστά τους.

Όμως τα πράγματα δεν είναι τόσο απλά και μπορεί να υπάρξουν διαφοροποιήσεις στις παραπάνω αρχές, αφού ο νομοθέτης επέλεξε μία περισσότερο περίπλοκη διαδικασία προκειμένου να εφαρμοστεί η αρχή της εγγυημένης αντιπροσώπευσης αλλά ταυτόχρονα να ισχύσει και η αναλογία των 3/5 και 2/5 στο δημοτικό συμβούλιο. Δεν θα επεκταθούμε περισσότερο, αφήνοντας χώρο στους... καθ' εξίν τοπικούς εκλογομάγειρους να «βγάλουν άκρη»!

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Διοικητικό Προσωπικό

Στην έδρα του νέου Δήμου, θα εγκατασταθούν οι κεντρικές του υπηρεσίες (άρθρ. 2, παρ. 12 ν. 2539/97). Με απόφαση του Δημάρχου, η οποία λαμβάνεται τον Ιανουάριο κάθε έτους, καθορίζεται το ωράριο εργασίας δημοτικών υπαλλήλων του Δήμου σε δημοτικά διαμερίσματα. Όπως αναφέρει ο νόμος, «στα δημοτικά διαμερίσματα που έχουν περισσότερους από 1.000 κατοίκους **μπορεί** να προβλέπεται η πλήρης απασχόληση προσωπικού του Δήμου».

Κατά τη γνώμη μας, θα είναι ορθό να αποφασιστεί από τον Δήμαρχο που θα εκλεγεί, η **πλήρης απασχόληση** ενός διοικητικού υπαλλήλου (γραμματέα) σε καθένα από τα δημοτικά διαμερίσματα **Κλειδίου, Κορυφής, Λιανοβεργίου, Πλατάνου και Τρικάλων** και μάλιστα των **ίδιων** γραμματέων που ήδη υπηρετούν, διότι είναι γνώστες -καλύτερα από κάθε άλλων των τοπικών ιδιαιτεροτήτων και προβλημάτων. Καθώς και η **μερική απα-**

σχόληση (κάθε εργάσιμη ημέρα ή ορισμένες ημέρες) ενός γραμματέα σε καθένα από τα δημοτικά διαμερίσματα **Αράχου και Πρασινάδας.**

Οι γραμματείς στα δημοτικά διαμερίσματα θα μπορούν: **α)** Να παρέχουν την αναγκαία γραμματειακή υποστήριξη στο Τοπικό Συμβούλιο του δημοτικού διαμερίσματος και στον Πρόεδρό του, **β)** Να διεκπεραιώνουν όλες τις διοικητικές πράξεις που σχετίζονται με την αστικοδημοτική κατάσταση των δημοτών του διαμερίσματος (έκδοση πιστοποιητικών, πράξεων και βεβαιώσεων), **γ)** Να τηρούν, ενημερώνουν και διαχειρίζονται τα επιμέρους δημοτικά στοιχεία και βιβλία που αφορούν το δημοτικό διαμέρισμα και **δ)** Να εκτελούν κάθε άλλη εργασία εξειδίκευσης και εφαρμογής του γενικού προγράμματος του Δήμου στο δημοτικό διαμέρισμα.

Στις κεντρικές υπηρεσίες που θα λειτουργήσουν στην έδρα του Δήμου, θα πρέπει εξ' αρχής να ληφθεί μέριμνα συγκρότησης αυτοτελούς **Ταμιακής Υπηρεσίας** (η νομοθεσία δίνει τούτη τη δυνατότητα σε Δήμους με πληθυσμό άνω των 10.000 κατοίκων), με αρχική στελέχωση ενός δημοτικού εισπράκτορα και ενός ταμιακού βοηθού ώστε ο νέος Δήμος, αυτεξούσια και χωρίς χρονοτριβές, να μπορεί: **α)** Να έχει ανά πάσα στιγμή τον πλήρη και λεπτομερή έλεγχο των οικονομικών του, **β)** Να εκτελεί απρόσκοπτα τις εισπράξεις και τις πληρωμές έναντι των τρίτων, **γ)** Να έχει τη δυνατότητα **-το κυριότερο-** να καταθέτει τα δημοτικά έσοδα σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα (τράπεζα) ώστε να εισπράττει και να **εκμεταλλεύεται για ίδιον όφελος τους τόκους** (σήμερα τα χρήματα αυτά, όπως είναι γνωστό, επιστρέφονται σε ειδικό λογαριασμό του Υπουργείου Εσωτερικών).

Τεχνικό και Εργατοτεχνικό Προσωπικό

Ένα από τα βασικά μελήματα της δημοτικής αρχής του νέου Δήμου είναι ασφαλώς η συγκρότηση και στελέχωση των Τεχνικών Υπηρεσιών. Εντός του 1998 προβλέπεται να γίνει η πρόσληψη ενός Πολιτικού Μηχανικού στον υφιστάμενο Δήμο Πλατέος (έχει ήδη εγκριθεί η θέση και αναμένεται η προ-κήρυξή της). Μεσομακροπρόθεσμα όμως δεν φτάνει ένας Πολιτικός Μηχανικός. Χρειάζεται η ενίσχυση με επιστημονικό προσωπικό και άλλων ειδικοτήτων.

Για την **αποκομιδή των απορριμμάτων** από τα δημοτικά διαμερίσματα ⇒

του Δήμου απαιτείται η συνεχής **καθημερινή λειτουργία τριών απορριμματοφόρων** (3 οδηγοί και 6 εργάτες) καθώς και η προμήθεια και τοποθέτηση κάδων στα δημοτικά διαμερίσματα, όπου δεν υπάρχουν. Απαιτείται επίσης η άμεση πρόσληψη εργατοτεχνικού προσωπικού διαφόρων ειδικοτήτων (χειριστής σκαπτικού, υδραυλικός για το δίκτυο ύδρευσης, ηλεκτρολόγος, συντηρητές πρασίνου, κλπ). Όσο πιο σύντομα οργανωθεί και λειτουργήσει η κρίσιμη υπηρεσία της καθαριότητας, των συντηρήσεων κοινοχρήστων δημοτικών χώρων και του ηλεκτροφωτισμού, τόσο λιγότεροι θα είναι οι κλυδωνισμοί από τα παράπονα των δημοτών.

Αντί επιλόγου

Με την εφαρμογή του σχεδίου «Καποδίστριας» μεταβάλλεται de facto και ριζικά το τοπίο της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης στη χώρα μας. Για κάποιους η επιχειρούμενη μεταρρύθμιση μπορεί να οδηγήσει στο «ξαναζωντάνεμα της υπαίθρου». Για κάποιους άλλους, αντίθετα, στο «μαρασμό» της: εξαρτάται πως βλέπει κανείς το ποτήρι: «μισοάδειο» ή «μισογεμάτο».

Όμως, για τους περισσότερους, το εγχείρημα των συνενώσεων δεν είναι σίγουρα μία αυτόματη διαδικασία που θα οδηγήσει τους νέους Δήμους στη «πλευρότητα της ανάπτυξης». Και είναι βέβαιο ότι θα υπάρξει ένα μεταβατικό στάδιο προσαρμογών στις νέες συνθήκες, που μπορεί να διαρκέσει πολλά χρόνια -ίσως και δύο τετραετίες- μέχρι να «ξεκαθαρίσει το τοπίο», να αμβλυθούν αντιθέσεις και τοπικισμοί, να επισημανθούν λάθη και να γίνουν - όπου χρειάζεται - οι αναγκαίες διορθωτικές παρεμβάσεις.

Η χρονιά που ήδη διανύουμε, είναι χρονιά **προπαρασκευής**. Οι τωρινές δημοτικές και κοινοτικές αρχές θα πρέπει να αναλάβουν τις ευθύνες τους. Ανεξαρτήτως των αντιθέσεων ή ενστάσεων, για τον τρόπο και τις επιλογές χωροθέτησης των νέων ΟΤΑ, που έχουν πολλή (και καλώς ίσως να έχουν), **οφείλουμε να συνειδητοποιήσουμε τη νέα, δεδομένη πραγματικότητα**. Οι όποιες ενέργειες «υπονόμευσης» του θεσμού - τώρα και στο μέλλον - τη στιγμή που ο νόμος ήδη επέβαλλε «τετελεσμένα», θα είναι όχι μόνο άστοχες, αλλά και επιζήμιες για όλους.

Οι ευθύνες, λοιπόν, των ήδη υπηρετούντων (αιρετών) στη τοπική αυτοδιοίκηση έχουν να κάνουν με την προετοιμασία ομαλής -κατά το δυνατόν-

μετάβασης των υφιστάμενων Δήμων και Κοινοτήτων στις νέες συνθήκες που θα ισχύουν από την 1η Ιανουαρίου 1999. Ιδιαίτερα για τις περιπτώσεις όπου έχουμε συνενώσεις πολλών και μικρού μεγέθους ΟΤΑ, το στάδιο της μετάβασης και των προσαρμογών γίνεται δυσκολότερο.

Ο (θεωρητικός) χρόνος μετάβασης από το ήδη υφιστάμενο καθεστώς λειτουργίας των ΟΤΑ, στο νέο, είναι μόνο μία ημέρα! Όλα θα αλλάξουν (ή ακριβέστερα πρέπει να αλλάξουν) από τη 31η Δεκεμβρίου 1998 έως την 1η Ιανουαρίου 1999. Και, τότε, οι δημότες «από που θα παίρνουν το πιστοποιητικό και ποιός θα το υπογράψει»; «Ποιό συνεργείο καθαριότητας θα μαζεύει τα σκουπίδια απ' τα σπίτια»; -για να αναφέρουμε, ενδεικτικά και μόνο, δύο περιπτώσεις.

Από τα παραπάνω συνάγεται πως, οι δήμαρχοι και κοινοτάρχες μαζί με τα αντίστοιχα δημοτικά και κοινοτικά συμβούλια, θα πρέπει να ξεκινήσουν **ακόμη κι από τώρα** -έστω και άτυπα- διαδικασίες και ενέργειες για την προετοιμασία προς την ομαλή μετάβαση των ΟΤΑ που ήδη διοικούν, στις συνθήκες των νέων, που δημιουργούνται με τον «Καποδίστρια».

Πως όμως θα γίνει αυτό, όταν η πλειονότητα των νυν δημάρχων και κοινοταρχών προσδοκούν, ο καθένας για λογαριασμό του, την επανεκλογή τους; Πως θα παραμερισθούν «αντιπάθειες» και «φιλοδοξίες» από πρόσωπα, που, σε μερικούς μήνες, θα συναγωνίζονται σε «αντίπαλα» ψηφοδέλτια; Πως θα καθυποταχθούν «πικρίες» και «κομματικά ψευτοσυμφέροντα»; Πως, λοιπόν, να μεθοδευτεί από κοινού ένα πρόγραμμα οργάνωσης και προετοιμασίας ενόψει της λειτουργίας των νέων ΟΤΑ, τη στιγμή που «έχουν όλοι στο μυαλό τους» τις προεκλογικές διεργασίες και το κυνήγι «συμμαχιών» και ψήφων; Που καιρός «για χάσιμο»! Ας αναλογισθούμε όλοι τις ευθύνες μας!

Και τι μπορούν, άραγε, να κάνουν **από τώρα** οι εν ενεργεία εκλεγμένοι αιρετοί «άρχοντες»;...

«Επί του πρακτέου»...

Το γεγονός ότι ο νέος Δήμος Πλατέος θα απαρτίζεται από τους ίδιους ακριβώς ΟΤΑ, που ως τώρα ανήκαν στο Συμβούλιο Περιφέρειας της 5ης Εδαφικής Περιφέρειας Ημαθίας αποτελεί πλεονέκτημα διότι ήδη, λίγο ως πολύ, οι ΟΤΑ, μέσα από την υποτιπώδη έστω λειτουργία του Συμβουλίου Περιφέρειας, γνωρίζουν τα προβλήματα

που τους απασχολούν και μπορούν, μέσα από τις διαδικασίες λειτουργίας αυτού του (πνέοντος τα ροίσθια) θεσμού να διεκπεραιώσουν, στους αμέσως προσεχείς μήνες, τις εξής (ενδεικτικές και άκρως σημαντικές) εργασίες οργάνωσης του νέου Δήμου:

✓ **Να καταρτίσουν τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας** του νέου Δήμου (ώστε η αμέσως κύρωσή του από το νέο δημοτικό συμβούλιο, να επιτρέψει τη συντομότερη δυνατή πλήρωση θέσεων προσωπικού),

✓ **Να ετοιμάσουν σχέδιο λειτουργίας του μηχανογραφικού συστήματος** (δικτύου) του νέου Δήμου και, βάσει αυτού, να προβούν έγκαιρα στην προμήθεια του απαιτούμενου hardware και software, ώστε να εγκατασταθεί στα δημοτικά διαμερίσματα και να δοκιμαστεί (για την on-line έκδοση πιστοποιητικών, την ενημέρωση ή επεξεργασία εγγράφων από απομακρυσμένα σημεία, την ηλεκτρονική λήψη, αποστολή και αρχειοθέτηση εγγράφων, κ.ο.κ.).

✓ **Να ενοποιήσουν τα τηρούμενα βιβλία αστικοδημοτικής κατάστασης** των κατοίκων του νέου Δήμου (χωρίς να χρειαστεί να περάσει... ένας χρόνος που δίνει προθεσμία ο νόμος).

✓ **Να «μεθοδεύσουν» τις επιμέρους προγραμματιζόμενες κατά ΟΤΑ προμήθειες** (π.χ. μηχανήματα ή κάδοι συλλογής απορριμμάτων) των φρετών προϋπολογισμών τους, έτσι ώστε αυτές να «πίσουν τόπο» αύριο, στις συνθήκες του νέου Δήμου.

✓ **Να καταρτίσουν από κοινού ένα βραχυπρόθεσμο «πλάνο» χρηματοδότησης βασικών υποδομών**, ώστε να διεκδικηθούν με ετοιμότητα πόροι από το Ειδικό Πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Πως μπορούν να γίνουν τα παραπάνω; Μα υπάρχουν τρόποι, με τη σύναψη **προγραμματικής σύμβασης** των ΟΤΑ (ή και του Συμβουλίου Περιφέρειας) με την ΕΣΤΑΑ για παράδειγμα και να διεκδικηθούν επιπρόσθετοι πόροι για την υλοποίησή της από το Υπ. Εσωτερικών ή με επί μέρους **αναθέσεις** των εργασιών σε εξειδικευμένα ιδιωτικά γραφεία.

Θα είναι κρίμα να χαθεί πολύτιμος χρόνος. Και το έτος που διανύουμε είναι όντως πολύτιμο και δεν πρέπει να φύγει ανεκμετάλλευτο. Κανείς (και αναφέρομαι στους υπηρετούντες αιρετούς της Τ.Α.) δεν έχει το δικαίωμα και δεν πρέπει να θέτει τις προσωπικές του φιλοδοξίες πάνω από το κοινό συμφέρον των δημοτών. Ας βοηθήσουμε όλοι προς αυτή την κατεύθυνση ασφαλώς και τα κόμματα που «κόπτονται» για το καλό της Τοπι-

Του
Δημήτρη Κατσούλη*

Το Ειδικό Πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης θα δώσει ζωή στους νέους δήμους

1

Η ψήφιση του νόμου «για την συγκρότηση της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης» δρομολογεί την εφαρμογή μίας ιστορικής μεταρρύθμισης η οποία επικεντρώνεται στους ακόλουθους στόχους:

⇒Στον εκσυγχρονισμό της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης, δηλαδή στην συγκρότηση νέου τύπου πρωτοβάθμιων ΟΤΑ, ικανών να προσφέρουν με όρους αποτελεσματικότητας υπηρεσίες στους κατοίκους της υπαίθρου, να αναβαθμίσουν την ποιότητα ζωής και να καταστήσουν τον πρώτο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης ικανό υποδοχέα και άλλων εξουσιών, στο πλαίσιο της συνοδικής ανασυγκρότησης της δημόσιας διοίκησης, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας.

⇒Στην αναβάθμιση των αιρετών και τον εκσυγχρονισμό του τοπικού πολιτικού συστήματος. **Η δημιουργία ισχυρών δήμων θέτει τέλος στην ζητιάνια αυτοδιοίκηση που φυτοζωεί στους διαδρόμους του πελατειασμού.**

⇒Στην αναγέννηση των χωριών, στο ξαναζωντάνεμα των «χωριών του Αυγούστου». **Η συγκρότηση των νέων διοικητικών κέντρων στο πλαίσιο της φιλοσοφίας των ανοικτών πόλεων θα καταστήσει ελκτική την διαβίωση έξω από τα μεγάλα αστικά κέντρα.** Οι κάτοικοι που σήμερα γνωρίζουν για τις κοινωνικές υποδομές και τις υπηρεσίες των ισχυρών δήμων μόνο μέσα από την τηλεόραση, οι αγρότες και οι επαγγελματίες που έχουν ακουστά για

* Ο κ. Δημήτρης Κατσούλης είναι ειδικός Σύμβουλος του Υφυπουργού Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κ. Λάμπρου Παπαδήμα. Πρόεδρος της Ομάδας Εργασίας που εκπόνησε τη μελέτη για το Πρόγραμμα «Ιωάννης Καποδίστριας». Διδάσκει στο Πανεπιστήμιο της Θεσσαλίας.

τα Προγράμματα ανάπτυξης και τις ευρωπαϊκές τοπικές και περιφερειακές πολιτικές, αύριο θα μπορέσουν να γίνουν οι ίδιοι αποδέκτες, συμμετοχοί και πρωταγωνιστές.

⇒Στην ισχυρή σε πόρους και ανθρώπινο δυναμικό αυτοδιοίκηση που είναι σε θέση να κατακτήσει την οικονομική της αυτοδυναμία και να καταξιώσει την πολιτική και διοικητική της αυτοτέλεια.

**η δημιουργία
ισχυρών δήμων
θέτει τέλος στην
ζητιάνια αυτοδιοίκηση
που φυτοζωεί στους
διαδρόμους του
πελατειασμού**

2

Ο νομοθέτης οργανώνει αλλά δεν πραγματώνει την μεταρρύθμιση. Η εφαρμογή του νομοθετικού πλαισίου και η υλοποίηση των επιμέρους υποπρογραμμάτων που το υποστηρίζουν και είναι αναπόσπαστα στοιχεία της μεταρρύθμισης, επαφίονται στην σφαίρα της πολιτικής πράξης. Είναι υπόθεση των αιρετών της τοπικής αυτοδιοίκησης, των ιδίων των τοπικών κοινωνιών. **Οι δήμοι-ανοικτές πόλεις δεν θα καταξιωθούν ως νέα σύγχρονα και αποτελεσματικά μοντέλα τοπικής αυτοδιοίκησης στο μέτρο που θα παραμείνουν πεδία ενός τρόπου άσκησης της τοπικής πολιτικής που καταγράφεται ως αναποτελεσματικός, μίζερος, γραφειοκρατικός και αδιαφανής.** Με αναχρονιστικές λει-

τουργίες οι παραπάνω αρχές θα γίνουν ψευδαισθήσεις και οι παραπάνω στόχοι ανεκπλήρωτες εμμονές.

Υπό αυτήν την έννοια η επιχειρούμενη οργανωτική μεταρρύθμιση δεν εξαντλεί το χρέος της Πολιτείας αλλά αποτελεί μόνο την προκαταβολή του. **Οι βαθιές τομές είναι εκείνες που θάρθουν γιατί η μεταρρύθμιση αρχίζει μόλις τώρα.**

3

Μία από τις κρισιμότερες προϋποθέσεις για την πραγμάτωση των παραπάνω στόχων είναι η υποστήριξη της Πολιτείας στην εφαρμογή της μεταρρύθμισης. Αυτή αποτελεί αλληλένδετο αναπόσπαστο, χαρακτηριστικό γνώρισμα αυτής της μεγάλης θεσμικής αλλαγής. Η αρχή της συντονισμένης δράσης σε νομοθετικό επίπεδο και σε μέτρα πολιτικής για την ενίσχυση των νέων δήμων δεν ήταν απλώς μία διακήρυξη καλών προθέσεων, ήταν πολιτική ουσίας και τώρα με το **Ειδικό Πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης**, το ΕΠΤΑ, γίνεται πράξη.

Το ΕΠΤΑ έχει πενταετή διάρκεια (1998-2002) με δυνατότητα παράτασης έως το 2004.

Καταρτίζεται ως ειδικό αναπτυξιακό πρόγραμμα του άρθρου 71, παρ. 4 του ν. 1622/1985 και περιέχει τα ακόλουθα 5 Υποπρογράμματα:

> **Υποπρόγραμμα 1** για την χρηματοδότηση των ελάχιστων λειτουργικών αναγκών.

> **Υποπρόγραμμα 2** για την προμήθεια της μηχανοργάνωσης και την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού.

> **Υποπρόγραμμα 3** για την χρηματοδότηση των έργων τεχνικής υποδομής, προστασίας του περιβάλλοντος και αναβάθμισης της ποιότητας ζωής και γενικότερα των επενδύσεων τοπικής ανάπτυξης.

> **Υποπρόγραμμα 4** για την χρη-

ματοδότηση προγραμμάτων και μηχανολογικού εξοπλισμού.

► **Υποπρόγραμμα 5** για την χρηματοδότηση έργων των παραπάνω υποπρογραμμάτων στους δήμους που παραμένουν ως έχουν.

4

Οι πόροι του ΕΠΤΑ προέρχονται από τις ακόλουθες πηγές:

✓ Ποσοστό 8.50% των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων που εγγράφονται στον τακτικό προϋπολογισμό για την χρηματοδότηση των υποπρογραμμάτων 1,2,4.

✓ Ποσοστό 20% των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων που εγγράφονται ως Σ.Ε.Τ.Α. για την χρηματοδότηση του Υποπρογράμματος 4.

✓ Το ποσό του λογαριασμού για τα άτοκα δάνεια (άρθρο 67 ν. 3033/1954) και το ποσόν των τόκων των χρηματικών υπολοίπων του άρθρου 232, παρ. 1 του Π.Δ. 410/1995 που διαχειρίζεται το ΥΠΕΣΔΔΑ και οι πόροι από τους Ειδικούς Λογαριασμούς και πόρους του κρατικού προϋπολογισμού που διαχειρίζονται τα Υπουργεία και οι Δημοσίοι Οργανισμοί. Με αυτά χρηματοδοτούνται τα υποπρογράμματα 4 και 5.

✓ Ποσοστό 80% του φόρου επί των τόκων καταθέσεων με το οποίο χρηματοδοτούνται τα υποπρογράμματα 1,2,4.

✓ Οι πόροι των Εθνικών και Περιφερειακών Κοινοτικών Προγραμμάτων και Πρωτοβουλιών που διαχειρίζονται Υπουργεία και Περιφέρειες και τα οποία κατευθύνονται για την χρηματοδότηση έργων και επενδύσεων τοπικής ανάπτυξης στους δήμους και κοινότητες. Με τους πόρους αυτούς χρηματοδοτούνται τα Υποπρογράμματα 3,4 και 5.

✓ Οι πόροι του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων με τους οποίους χρηματοδοτούνται έργα των ΟΤΑ. Τώρα θα χρηματοδοτούν τα υποπρογράμματα 3,4 και 5.

Ο καταρτισμός, η παρακολούθηση και η διοίκηση του ΕΠΤΑ γίνεται από Διυπουργική Επιτροπή στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι όλων των εμπλεκόμενων Υπουργείων. Η Επιτροπή εισηγείται στον Υπουργό Εσωτερικών, όπως άλλωστε και η ΚΕΔΚΕ, τα ζητήματα εφαρμογής του ΕΠΤΑ, τα κριτήρια ένταξης των έργων στο Πρόγραμμα και γενικώς όλα τα σχετι-

κά θέματα.

Τα προτεινόμενα έργα, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις που θα θέτει η Επιτροπή, εγγράφονται στην ΣΑΕ της Περιφέρειας. Υπό αυτήν την έννοια **δεν χρηματοδοτούνται πλέον δήμοι αλλά συγκεκριμένα έργα και προγράμματα.**

Είναι ήδη γνωστό αλλά κατοχυρώνεται ρητά και στον νόμο ότι από 1^η Ιανουαρίου 1998 απαγορεύεται η χρηματοδότηση δήμων και κοινοτήτων με υπουργικές αποφάσεις ή με προγραμματικές συμβάσεις από Ειδικούς Λογαριασμούς, τον κρατικό προϋπολογισμό και το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Ασφαλώς ισχύουν οι προγραμματικές συμβάσεις που είχαν συναφθεί πριν από την 14^η Οκτωβρίου

**ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ 1998 ΤΟ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ
ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΙ ΤΟΝ
ΑΝΑΓΚΑΙΟ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟ
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟ ΙΔΙΩΣ ΣΕ
ΥΚΡΕΝΗΤΕΡΣ,
ΠΟΛΥΣΚΟΠΑ, ΜΙΚΡΑ
ΛΕΩΦΟΡΕΙΑ, ΤΑ ΟΠΟΙΑ
ΑΜΕΣΩΣ ΜΕΤΑ ΘΑ
ΚΑΤΑΝΕΙΜΕΙ ΣΤΟΥΣ**

1997, δηλαδή την ημέρα κατάθεσης του νομοσχεδίου.

Είναι προφανές ότι με το μέτρο αυτό επιδιώκεται η **εξάλειψη του φαινομένου της αδιαφανούς και χωρίς αξιολογικά κριτήρια χρηματοδότησης των ΟΤΑ η οποία ενίσχυε το πλέγμα των πελατειακών σχέσεων και μετέβαλε όλους τους παράγοντες του πολιτικού συστήματος, από τον Κοινοτάρχη έως τον Βουλευτή και τον Υπουργό, επαίτες επιχορηγήσεων και πολιτικής επιρροής.**

Η ΚΕΔΚΕ είχε επανειλημμένα τα τελευταία χρόνια απαιτήσει την εξάλειψη αυτής της κατάστασης, η οποία εν πολλοίς ποδηγετούσε την Αυτοδιοίκηση και κυρίως αδικούσε όσους είχαν ανάγκες και ιδέες αλλά δεν είχαν

προσβάσεις.

Εξαρχής μάλιστα ήταν αυστηρή και επιτακτική η εντολή του ίδιου του Πρω-θυπουργού να γίνει άμεσα και τώρα αυτή η βαθιά τομή αξιοκρατίας, δια-φάνειας και ταυτόχρονα αναβάθμισης του τοπικού πολιτικού συστήματος και των αιρετών.

Τέλος αναδιατυπώνονται τα κριτήρια με τα οποία στο εξής θα γίνεται η κατανομή των οποιωνδήποτε πόρων στους ΟΤΑ. Τα σχετικά κριτήρια θα καθορίζει Υπουργική Απόφαση όπως προβλέπει και ο ν. 1828/1989, αλλά ο νομοθέτης του 2539/1997 απαριθμεί ενδεικτικά τα ακόλουθα:

- ⇒ μήκος των δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης
- ⇒ μήκος και βατότητα οδικού δικτύου
- ⇒ ορεινός, νησιώτικος ή πεδινός χαρακτήρας του ΟΤΑ
- ⇒ επίπεδο κοινωνικών εξυπηρετήσεων
- ⇒ δυνατότητα άντλησης τοπικών πόρων
- ⇒ πληθυσμιακό μέγεθος, πληθυσμιακές διακυμάνσεις ανά περιοχή και δημογραφική τάση
- ⇒ αριθμός σχολικών αιθουσών
- ⇒ κλιματολογικές συνθήκες
- ⇒ περιβαλλοντολογικές συνθήκες

Τα παραπάνω κριτήρια εφαρμόζονται από την 1^η Ιανουαρίου 1999.

5

Το πρώτο βήμα για την εφαρμογή του ΕΠΤΑ, εκτός από τις διαδικασίες οργάνωσης του προγράμματος, είναι η καταγραφή των υπάρχουσών αναγκών και η αποτίμηση των αναγκών δημοσίων επενδύσεων, του αναγκαίου μηχανολογικού εξοπλισμού έτσι ώστε να δρομολογηθεί το πρόγραμμα τοπικών δημοσίων επενδύσεων σε κάθε νέο δήμο και να κατανεμηθεί ο εξοπλισμός με τον οποίο η Πολιτεία, το Υπουργείο Εσωτερικών θα εφοδιάσει τους νέους δήμους.

Η διαδικασία της καταγραφής έχει ήδη ξεκινήσει και εντός των ημερών ολοκληρώνεται η πρώτη και κρίσιμη φάση της. Αυτήν διεκπεραιώνουν σε κάθε νομό τετραμελής τεχνικές επιτροπές αποτελούμενες από ένα συντονιστή οριζόμενο από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας, έναν εκπρόσωπο της Τεχνικής Υπηρεσίας Δήμων και Κοινοτήτων, της Περιφε-

▮ ρειακής Διοίκησης του Νομού, έναν Σύμβουλο Ανάπτυξης της οικείας Τοπικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων και τον Διευθυντή Προγραμματισμού της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

Η καταγραφή των αναγκών εξελίσσεται ταυτόχρονα και συνδέεται με το πρώτο πρόγραμμα κατάρτισης ανέργων επιστημόνων που χρηματοδοτείται από το Κοινωνικό Ταμείο μέσω ΟΑΕΔ και έχει ως αντικείμενο την αναπτυξιακή διαδικασία στους νέους δήμους. Έτσι, δίπλα στην τεχνική επιτροπή του νομού και υπό την καθοδήγησή της, μία μικρή ομάδα καταρτιζομένων επιστημόνων, ιδίως μηχανικών και πολιτικών επιστημόνων, κάνει την πρακτική άσκηση και συμμετέχει στην καταγραφή των αναγκών. Αυτή η κατάρτιση αποτελεί και προσόν για την μελλοντική επαγγελματική απασχόλησή τους στην δημοτική αυτοδιοίκηση.

Εντός του 1998, το Υπουργείο Εσωτερικών πρόκειται να προμηθεύσει τον αναγκαίο μηχανολογικό εξοπλισμό ιδίως σε γκρένττερς, πολύσκαπα, μικρά πλωφορεία, τα οποία αμέσως μετά θα κατανείμει στους δήμους σύμφωνα με τα κριτήρια τα οποία θα θεσπίσει η διυπουργική επιτροπή του ΕΠΤΑ.

Η διαδικασία που περιγράφω δεν είναι ίσως αισθητή στις τοπικές κοινωνίες, δηλαδή στους κατοίκους των χωριών. Τούτο είναι ένα κρίσιμο λάθος το οποίο πρέπει αμέσως να διορθωθεί. Η διαφανής και δημόσια συζήτηση για την προτεραιότητα των αναγκών,

εφόσον γίνει τώρα, έξω από προεκλογικές σκοπιμότητες, είναι σε θέση να κινητοποιήσει την πραγματική τοπική κοινωνία, να της εμπεδώσει την νέα πραγματικότητα της δημοτικής αυτοδιοίκησης και να ενισχύσει το ενδιαφέρον των πολιτών για την ευόδωση των στόχων της μεταρρύθμισης.

6

Η οργανωτική μεταρρύθμιση, η αντιμετώπιση του κατακερματισμού και η συγκρότηση των ΟΤΑ σε νέα χωροταξική βάση δεν είναι τίποτε άλλο παρά μόνο η προεργασία για τις βαθιές τομές που επιβάλλεται να γίνουν.

Η εφαρμογή του ΕΠΤΑ είναι το πρώτο δείγμα γραφής για έναν άλλο θεσμικό πολιτισμό μεταρρυθμίσεων. Γι' αυτό είναι εξαιρετικά αναγκαίο να μην ακολουθήσει την πεπατημένη των προηγούμενων αναπτυξιακών προγραμμάτων και το κυριότερο να μην γίνει «ΕΦΤΑ», δηλαδή «Ειδικό Φαγοπότι Τοπικής Αυτοδιοίκησης».

Χρειάζεται τώρα η ανάληψη πρωτοβουλιών για την λειτουργική μεταρρύθμιση. Πρωτοβουλιών που θα καθιστούν την δημοτική διοίκηση αποτελεσματική, κοινωνικά ευαίσθητη, ανθρώπινη και διαφανή. Σε τελική ανάλυση να την καθιστούν ελκυστικό πεδίο πολιτικής συμμετοχής σε καθημερινή βάση, πεδίο δημιουργίας για την κοινωνία των πολιτών.

Οφείλουμε να το καταλάβουμε ότι αυτός ο θεσμός μπορεί να παραμείνει εστία καταξίωσης της πολιτικής.

**ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ
ΓΙΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ
ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ
ΣΠΑΡΑΓΓΙΟΥ
ΣΤΟ ΠΛΑΤΥ**

Ενδιαφέρον για την καλλιέργεια και εμπορία βιολογικού σπαραγγιού στο Πλάτυ, εξεδήλωσε πρόσφατα η εταιρία «ΒΙΟΖΕΥΣ», που δραστηριοποιείται αποκλειστικά στον τομέα της εμπορίας προϊόντων βιολογικής γεωργίας που παράγονται στη χώρα μας, προς τις Ευρωπαϊκές αγορές.

Ήδη, ο Πρόεδρος της εταιρίας Δρ. Ι. Αϊζενμπαχ μαζί με άλλα στελέχη της, είχαν μια πρώτη συνάντηση με παραγωγούς του Πλατέος, με σκοπό να αρχίσει -σε ήδη εγκατεστημένες ή νέες φυτείες- ο βιολογικός τρόπος παραγωγής, σύμφωνα με τα ισχύοντα στον Κανονισμό 2092/91 της Ε.Ε. ώστε να χορηγηθεί η σχετική πιστοποίηση στο προϊόν, για να εξαχθεί στην Ευρωπαϊκή Αγορά (από το 1999). Σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες, η τιμή που μπορεί να απολαύσει ο παραγωγός από την πώληση βιολογικού (νωπού) σπαραγγιού στη Γερμανία είναι 30% μεγαλύτερη, απ' ότι η συμβατική τιμή και μάλιστα χωρίς τις μεταπτώσεις που παρατηρούνται στο μήνα Μάιο.

Ωστόσο, ο τρόπος, η φιλοσοφία και οι τεχνικές καλλιέργειας στη βιολογική γεωργία, διαφέρουν σημαντικά σε σχέση με τη συμβατική· ιδίως στο σπαράγγι, που παρουσιάζει ιδιαίτερες απαιτήσεις στη θρέψη και τη φυτοπροστασία.

Ανάλογο ενδιαφέρον εκδηλώνεται και αλλού, όπως στο Περού, στην Αυστραλία και στις ΗΠΑ.

Η Δημοτική Επιχείρηση του Δήμου Πλατέος εύχεται κάθε επιτυχία στην προσπάθεια, που ελπίζουμε να ευδοθεί και να καρπίσει. Στο επόμενο, μάλιστα, τεύχος του περιοδικού μας, θα δημοσιεύσουμε ειδικό άρθρο, με εμπειρίες βιοκαλλιέργειών σπαραγγιού από την Καλιφόρνια των ΗΠΑ, για την ενημέρωση των ενδιαφερομένων παραγωγών.

ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
ΚΑΝΑΚΑΡΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ - ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΑ
ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑ - ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ
Βιβλία Α' Β' & Γ' Κατηγορίας
Βετσοπούλου 76, Αλεξάνδρεια - τηλ. 24.090

Του
Δημήτρη Ρωσσάκη*

Η σκοπιμότητα των Τοπικών Συμφώνων Απασχόλησης (Τ.Σ.Α.) στην νέα Ευρωπαϊκή πραγματικότητα

Το 1993, με την έκδοση του Λευκού Βιβλίου για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση, η απασχόληση ήταν στο επίκεντρο των συζητήσεων των Ευρωπαϊκών Συμβουλίων σε ολόκληρη την Γηραιά Ήπειρο. Ο πολυπλασιασμός των πολιτικών παρεμβάσεων των ανωτάτων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το θέμα της απασχόλησης εκφράζει την αποφασιστικότητα, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, να υιοθετηθεί μια συντονισμένη και συμπληρωματική προσέγγιση των εθνικών πολιτικών για την καταπολέμηση της ανεργίας.

Στόχος είναι, η Ευρωπαϊκή Ένωση να μπορέσει να κινητοποιήσει όλους τους θεσμικούς, πολιτικούς, διοικητικούς ή κοινωνικοοικονομικούς εταίρους της καθώς επίσης και όλα τα όργανα, όλα τα μέσα τα οποία διαθέτει, για την επίτευξη αυτού του στόχου που έχει προτεραιότητα και αφορά την καταπολέμηση της ανεργίας και -πιο ευρέως- την καταπολέμηση της υποαπασχόλησης και του αποκλεισμού.

Ως εκ τούτου, εξαιτίας της σπουδαιότητας των χρηματικών ποσών που διακινούνται (περίπου 150 δισ. ECU για την χρονική περίοδο 1994-1999), οι διαρθρωτικές πολιτικές αντιπροσωπεύουν έναν πολιτικό και ουσιαστικό οικονομικό μοχλό, προκειμένου να αυξηθεί η επίδραση στον τομέα της απασχόλησης. Εφόσον τα 3/4 περίπου των διαρθρωτικών πόρων συγκεντρώνονται σε περιοχές όπου βρίσκονται τα 2/3 των ανέργων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα διαρθρωτικά ταμεία μπορούν, συνεπώς, να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην προώθηση της ανάπτυξης και της απασχόλησης.

* Ο κ. Δημήτρης Ρωσσάκης είναι Οικονομολόγος - Μελετητής, Τεχνικός Συντονιστής του Τ.Σ.Α. Ημαθίας.

Τοπικό Σύμφωνο Απασχόλησης Νομού Ημαθίας

Επιπλέον τα διαρθρωτικά ταμεία, καθ' ύλην και αντικείμενο, είναι αρμόδια να ενδυναμώσουν την οικονομική και κοινωνική συνοχή, στόχος που δεν μπορεί να διαχωριστεί από τη γενική προσπάθεια στον αγώνα για την απασχόληση.

Πλαίσιο Αναφοράς και Ανάλυση των Τοπικών Συμφώνων Απασχόλησης (Μέθοδος του bottom-up)

Η καταπολέμηση της ανεργίας αποτελεί την κυριότερη οικονομική πρόκληση που πρέπει να αντιμετωπίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση και δεν είναι πλέον ένα έγγραφο των ευρωπαϊκών οργάνων, ούτε μια δήλωση ενός επιτρόπου ή ενός Υπουργού που υπενθυμίζει αυτή την προτεραιότητα. Χρειάζεται λοιπόν πάνω και πρώτα απ' όλα μια κινητοποίηση για την απασχόληση σε περιφερειακή κλίμακα. Τα «**Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης**» είναι η έκφραση αυτής της βοδονταριστικής ενέργειας και βρίσκονται στο σταυροδρόμι δυο διαπιστώσεων: την ανάγκη για κινητοποίηση όλων των ενδιάμεσων εταίρων της ίδιας περιοχής (χώρος απασχόλησης, αγροτική περιοχή, αστικό κέντρο, βιομηχανικός χώρος, κλπ.) στον αγώνα για την απασχόληση αφενός, και την ανάγκη για ενίσχυση της δράσης των διαρθρωτικών πολιτικών στον τομέα της απασχόλησης αφετέρου.

Έναντι των περιορισμών των πολιτικών για την απασχόληση που διεξάγονται σε εθνική κλίμακα, οι οποίες παρά τις αναντίρρητες επιτυχίες δεν μπορούν να επιλύσουν από μόνες τους το ενδημικό πρόβλημα της ανεργίας, τα κράτη μέλη συμφωνούν γενικά στο να αναγνωρίσουν ότι παραμένει ακόμη μια δυνατότητα δημιουργίας θέσεων απασχόλησης για αξιοποίηση σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

Το Σύμφωνο με την συνένωση πολί-

των εταίρων, τις εθνικές, περιφερειακές, τοπικές αρχές, τον ιδιωτικό τομέα, το συλλογικό τομέα, τους κοινωνικούς εταίρους, τους αντιπροσώπους του εκπαιδευτικού τομέα επαγγελματικής κατάρτισης κλπ. πρέπει να επιτρέψει την εγκαινίαση, την ανάπτυξη ή την ενίσχυση μιας πολιτικής δυναμικής σε περιφερειακή κλίμακα που να προσαρμόζεται γύρω από οικονομικούς στόχους και την δημιουργία διαρκών θέσεων απασχόλησης.

Οι διάφοροι εταίροι, αφού αναλύσουν τις δυσκολίες καθώς επίσης και τις δυνατότητες της περιοχής τους και των διαφόρων φορέων της, θα εκπονήσουν από κοινού μια στρατηγική, η οποία θα επισημοποιηθεί από μια δέσμευση, δηλαδή το Τοπικό Σύμφωνο Απασχόλησης. Το εν λόγω Σύμφωνο θα συνίσταται σε ένα πρόγραμμα δράσεων και συγκεκριμένων μέτρων για την απασχόληση που θα μπορούσαν κυρίως να προταθούν στην Επιτροπή Παρακολούθησης, με στόχο μια χρηματοδότηση βάσει των κοινοτικών διαρθρωτικών παρεμβάσεων.

Μεθοδολογία και τρόποι χρηματοδότησης

Στόχος του Συμφώνου πρέπει να είναι η δημιουργία μιας ευρείας περιφερειακής εταιρικής σχέσης, προκειμένου να κινητοποιηθούν οι διαθέσιμοι -και λιμνάζοντες- πόροι για μια ολοκληρωμένη στρατηγική, η οποία να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της περιοχής και να επιτρέπει την εφαρμογή πρωτοβουλιών που να ευνοούν την απασχόληση σε όλους τους τομείς.

Έτσι για παράδειγμα μπορούν να δραστηριοποιηθούν στις Μ.Μ.Ε., έρευνα, τεχνολογίες πληροφοριών, περιβάλλον, μονάδες κοινωνικής εργασίας, παροχή στήριξης στην καινοτομία, μέτρα για ειδικές ομάδες πληθυσμού κλπ.

Το Τοπικό Σύμφωνο δεν αποτελεί

μια συμπληρωματική δομή, ούτε ένα νέο πρόγραμμα και δεν υποκαθιστά ούτε τις κλασικές δομικές παρεμβάσεις όπως αυτές που εφαρμόζονται επί του παρόντος, στα πλαίσια των στόχων και των κοινοτικών πρωτοβουλιών. Πρέπει να επιτρέψει τη σύσταση, σε προσαρμοσμένη περιφερειακή κλίμακα, μιας διευρυμένης και ενισχυμένης εταιρικής σχέσης η οποία να κινητοποιείται για να υποβάλει συγκεκριμένες προτάσεις. Αυτή είναι ακριβώς η φάση που διέρχεται η συγκρότηση του Τοπικού Συμφώνου στην Ημαθία. Οι εν λόγω προτάσεις θα υποβληθούν στις Επιτροπές Παρακολούθησης και θα μπορέσουν να χρηματοδοτηθούν χρησιμοποιώντας τα διαθέσιμα περιθώρια χειρισμών, δηλαδή τους πόρους που απορρέουν από την τιμαριθμική αναπροσαρμογή ή ακόμη την προσαρμογή των προγραμμάτων μετά την ενδιάμεση αναθεώρησή τους.

Η Επιτροπή (στην περίπτωση μας η Διυπουργική Επιτροπή που είναι υπεύθυνη για το πρόγραμμα αυτό) θα μπορεί να χορηγεί τη χρηματοδοτική της ενίσχυση βάσει της τεχνικής βοήθειας στο όριο μιας χρηματοδότησης ύψους 200.000 ECU για κάθε Σύμφωνο, προκειμένου να συμβάλει στην επισημοποίηση του Συμφώνου και στην εκπόνηση του προγράμματος δράσης του, να παρέχει στήριξη στην εφαρμογή του και τη διάδοση των παρεμβάσεων και των ορθών πρακτικών.

Τι συμβαίνει στην Ημαθία;

Ξεκίνησε στην Ημαθία η εφαρμογή των Τ.Σ.Α. σε μια πιλοτική εφαρμογή τους για την Ελλάδα. Διαμορφώθηκε με κύριο άξονα την επανένταξη στην αγορά εργασίας ανέργων του νομού και σύμφωνα με τις προτάσεις της Ν.Α. Ημαθίας και των μαζικών και ιδιωτικών φορέων του νομού.

Με την ολοκλήρωση της τελικής πρότασης για το πρώτο Τοπικό Σύμφωνο, που επεξεργάζεται τον τελευταίο μήνα η **Συντονιστική Γραμματεία** με την πολύτιμη βοήθεια των ανθρώπων του **Εθνικού Ινστιτούτου Εργασίας** (Ε.Ι.Ε.), που είναι υπεύθυνοι για την καλή πορεία του σχεδίου Τ.Σ.Α. στην Ημαθία, και την υπογραφή του από όλους τους τοπικούς φορείς που έχουν εκδηλώσει επιθυμία να συμμετάσχουν σε αυτό, τερματίζεται η πρώτη εννεάμηνη (9) φάση ενημέρωσης, προπαρασκευής και κατάθεσής του.

Ποιές είναι οι προτάσεις που επελέγησαν για το Τοπικό Σύμφωνο στο νομό Ημαθίας

Η εταιρία EURICON, ο Τεχνικός Συντονιστής, σε συνεργασία με τη Συντονιστική Γραμματεία και τη σύμφωνη γνώμη των συνεργατών του Ε.Ι.Ε., κατέληξαν στις ακόλουθες προτάσεις για την Ημαθία:

1. Σύσταση φορέα σε επίπεδο νομού για την έρευνα και τη διάδοση εναλλακτικών μορφών γεωργίας.
2. Σύσταση φορέα που θα αποσκοπεί στη στήριξη των ατόμων με ειδικές ανάγκες, θα εμποτεύσει στη δημιουργία προστατευμένων εργαστηρίων και εγκαταστάσεων ψυχαγωγικής απασχόλησης αυτών.
3. Σύσταση φορέα για την οργάνωση παροχής υπηρεσιών για άτομα της τρίτης ηλικίας.
4. Σύσταση φορέα που θα συντονίζει πρόγραμμα φύλαξης σχολείων, διεύρυνσης του ωραρίου φύλαξης των μαθητών και δημιουργική απασχόληση αυτών, φύλαξη κατ'οίκον παιδιών και διακοπές σε κατάλληλα διαμορφωμένους χώρους κατασκήνωσης.
5. Σύσταση φορέα συντονιστή για την ολοκλήρωση και τη λειτουργία εμπορευματοκέντρου στο νομό Ημαθίας.
6. Ίδρυση και λειτουργία παρατηρητηρίου απασχόλησης και δημιουργία κέντρου επαγγελματικής κατάρτισης «ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ».
7. Σύσταση φορέα συντονιστή για την ενίσχυση διαφόρων μορφών τουρισμού.

Από τις αρχές του 1998 προγραμματίζεται να ξεκινήσει η ουσιαστική λειτουργία του Τ.Σ.Α. νομού Ημαθίας που βασίζεται στις επτά (7) συνολικά προτάσεις για δημιουργία πυρήνων απασχόλησης με βάση πάντα τα κριτήρια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αλλά και αυτά της Ελληνικής Διυπουργικής Επιτροπής που θα αποφασίσει οριστικά για την τύχη τους.

Οι άνθρωποι του Τ.Σ.Α.

Η Συντονιστική Γραμματεία είναι το κύριο όργανο προπαρασκευής και προετοιμασίας των τελικών προτάσεων. Απαρτίζεται από τον Αντινομάρχη κ. **Λάζαρο Τέμα** (προεδρεύων), τον Πρόεδρο του Εργατικού Κέντρου Βέροιας & Αλεξάνδρειας κ. **Γιώργο Χριστοδούλου**, τον Δήμαρχο Βέροιας κ. **Ιωάννη Χασιώτη** (ως εκπρόσωπο της Τ.Ε.Δ.Κ.), την επιλεγείσα από το Ε.Ι.Ε. εταιρία-Σύμβουλο, που θα καταρτίσει το business plan του Τοπικού Συμφώνου, **EURICON Ε.Π.Ε.** εκπροσωπούμενη από τον κ. **Βασίλειο Σιωμάδη**, από εκπρόσωπο του Επιμελητηρίου Ημαθίας, από την κ. **Παλιώκα** της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας καθώς και από τον Συντονιστή του Τ.Σ.Α. Στο παραπάνω όργανο συμμετέχουν επίσης και οι συνεργάτες του Ε.Ι.Ε. κ. **Βάσω Κολυβά** και ο κ. **Νικόλαος Τσίτσας**.

Κριτήρια επιλογής των προτάσεων και στόχοι του Τοπικού Συμφώνου της Ημαθίας

Η μέθοδος αξιολόγησης και τα κριτήρια επιλογής των (υποβληθέντων από τους φορείς του Νομού) προτάσεων, που έθεσε, εξ' αρχής, η Συντονιστική Γραμματεία ώστε να καταλήξει τελικά στην οριστική δέσμη των δράσεων του Συμφώνου της Ημαθίας, ήταν:

- ⊖ Οι προτάσεις ως αποτέλεσμα πορείας εκ των κάτω προς τα πάνω (bottom-up),
- ⊖ Η δυνατότητα πρακτικής εφαρμογής (εφικτές ή όχι),
- ⊖ Ο βαθμός της εμπειροχόμενης προσδοκίας στη συνολική ανάπτυξη και ώθηση στο νομό,
- ⊖ Η ωριμότητά τους όσον αφορά τη δυναμικότητα άμεσης υλοποίησης αυτών και τη συμβολή τους στην απασχόληση στο νομό και, τέλος,
- ⊖ Η ρεαλιστικότητα.

Οι απώτεροι στόχοι των προτάσεων που τελικώς διαμορφώθηκαν είναι η συνολική ανάπτυξη του νομού και η δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης και ειδικότερα:

- ⇒ Η επίλυση διαρθρωτικών προβλημάτων, ο προσανατολισμός της παραγωγής στις σύγχρονες απαιτήσεις της αγοράς,
- ⇒ Η αξιοποίηση των ενδογενών πόρων της περιοχής,

→ Η αξιοποίηση ανέργων επιστημόνων,

→ Η συνεργασία μεταξύ φορέων για την από κοινού επίλυση των προβλημάτων του νομού,

→ Η συγκράτηση του πληθυσμού και η τοπική ανάπτυξη,

→ Η στήριξη της γυναικείας απασχόλησης,

→ Η απορρόφηση από τους ΟΤΑ υπερήλικων ανέργων για προσφορά εργασίας σε κοινωνικούς τομείς,

→ Η προβολή εναλλακτικών μορφών τουρισμού και η προώθηση τοπικών παραδοσιακών προϊόντων,

→ Η στήριξη των ατόμων τρίτης ηλικίας καθώς και

→ Η μελέτη ίδρυσης trade company.

Κύρια χαρακτηριστικά των προτεινόμενων σχεδίων

Τα χαρακτηριστικά όλων των έργων που έχουν προταθεί στο πρώτο Τοπικό Σύμφωνο Απασχόλησης του νομού Ημαθίας και τα οποία δείχνουν τη διαφορετική προσέγγιση των προβλημάτων πέρα από τις κλασικές μεθόδους και εργαλεία, είναι τα παρακάτω:

Υποδειγματικότητα, διότι:

→ Δεν έχουν σημειωθεί προς το παρόν στην ευρύτερη περιοχή παρόμοιες προτάσεις,

→ Οι τεχνικές που θα χρησιμοποιηθούν είναι επίσης στοιχεία προς επίδειξη,

→ Οι προτάσεις και κυρίως τα απο-

τελέσματά τους είναι προς επίδειξη και άξια προς μίμηση.

Καινοτομία, διότι:

→ Αναβαθμίζουν την από κοινού προσπάθεια για την ενίσχυση της οικονομικής δραστηριότητας,

→ Ξεφεύγουν από το επίπεδο των μεμονωμένων προσπάθειών σε τοπικό επίπεδο και ανάγονται στο επίπεδο της πιλοτικής πρότασης.

Μεταφορά τεχνονγνωσίας-τεχνολογίας, διότι:

→ Μεταφέρουν και εφαρμόζουν τεχνονγνωσία σχετικά με την διακίνηση αγαθών και υπηρεσιών,

→ Μεταφέρουν και διαδίδουν εμπειρίες σχετικά με τις δυνατότητες και τις προοπτικές εφαρμογής τέτοιων προσπαθειών,

→ Προάγουν και μεταδίδουν τεχνονγνωσία εξειδικευμένη ως προς τα αποτελέσματα και τις συνέπειες από την εφαρμογή αντίστοιχων προσπαθειών.

Ωριμότητα, διότι:

→ Όλοι οι φορείς του Νομού έχουν την ετοιμότητα για την υλοποίηση των παραπάνω προτάσεων.

Κόστος των προτεινόμενων ενεργειών και νέες θέσεις απασχόλησης

Το προϋπολογιζόμενο κόστος των προτεινόμενων ενεργειών ανέρχεται στα 500 εκατομμύρια δρχ. για κάθε χρόνο λειτουργίας του Τοπικού

Συμφώνου, ενώ υπολογίζεται ότι θα δημιουργηθούν σταδιακά, περίπου 150 νέες θέσεις απασχόλησης στο νομό κυρίως για τις ειδικές ομάδες ανέργων όπως είναι οι νέοι, οι νέοι αγρότες, οι νέοι επιστήμονες, οι γυναίκες, οι υπερώριμοι εργάτες, κ.ά.

Αντί επιλόγου

Τα Τ.Σ.Α. του νομού Ημαθίας θα υλοποιηθούν προκειμένου να συμβάλουν και αυτά, μαζί με τα άλλα εργαλεία που προέρχονται από την ένταξη του νομού στις φθίνουσες περιοχές (Γραφείο Βιομηχανικής Αλληλαγής, έργα υποδομής, κίνητρα ανάπτυξης του νομού κλπ.) στην ανάκαμψή του από την φθίνουσα πορεία του.

Η περαιτέρω διερεύνηση των προτεινόμενων δράσεων θα καταδείξει τη συγκεκριμένη μορφή τους καθώς και το ενδεχόμενο μερικής τροποποίησής τους. Ο αναφερόμενος συνολικός προϋπολογισμός, καθώς και ο αριθμός των νέων θέσεων απασχόλησης, αποτελούν αρχική εκτίμηση και παρατίθενται ενδεικτικά.

Όλοι στην Ημαθία είναι αισιόδοξοι πως θα κερδηθεί το μεγάλο αυτό στόχημα και θα είναι από τους πρώτους νομούς στην Ελλάδα που η πιλοτική εφαρμογή παρόμοιων ενεργειών θα έχει ενθαρρυντικά αποτελέσματα.

Είναι μια πρωτιά που τόσο ανάγκη έχει ο νομός Ημαθίας για να συνεχίσει προς μια πορεία οικονομικής ανάκαμψης και κοινωνικής προόδου. *

Η ΠΡΩΤΗ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΣΥΜΦΩΝΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

έγινε το Δεκέμβριο στη Βέροια - τι συζητήθηκε και τι απεφασίσθη

Με πρόσκληση της συντονιστικής γραμματείας πραγματοποιήθηκε, στις 22 Δεκεμβρίου 1997, στο τουριστικό περίπτερο της Ελλάς στη Βέροια, η πρώτη προπαρασκευαστική ολομέλεια των εταίρων του Τοπικού Συμφώνου Απασχόλησης.

Στη σύσκεψη πήραν μέρος, ο κ. Ν. Τσίτσας (από το ΕΙΕ), ο Αντινομάρχης κ. Λ. Τέμας, ο κ. Δ. Ρωσσάκης (τεχνικός συντονιστής), οι κ. Β. Μάνος, Β. Σωμάδης και η κ. Π. Κιοσσέ (από την εταιρία EURICON), ο κ. Γ. Χριστοδούλου (Πρόεδρος Εργατικού Κέντρου), ο κ. Α. Χατζησάββας (Πρόεδρος ΑΝ.ΗΜΑ), ο κ. Γ. Χασιώτης (Δήμαρχος Βέροιας), ο κ. Καζαντζίδης (Εμποροβιοτεχνικό Επιμελητήριο), ο κ. Κωστ. Βενιόπουλος

(Αντιδήμαρχος Μεθίκης), οι κ. Τρ. Τοπαλίδης και Α. Μαρτζανίδης (από το Δήμο Πλατέος), ο κ. Αναστ. Τασόπουλος (Πρόεδρος Κοινότητας Κεφαλοχωρίου) και ο κ. Αποστ. Ιωσηφίδης (συντονιστής ΤΕΔΚ).

Αντικείμενο της ολομέλειας ήταν η παρουσίαση -εκ μέρους του εκπροσώπου του Ε.Ι.Ε., του τεχνικού συντονιστή και της εταιρίας συμβούλου- του επιχειρησιακού σχεδίου ανάπτυξης των επιμέρους δράσεων που προτάθηκαν για το Σύμφωνο Απασχόλησης στην Ημαθία. Και ζητήθηκε η ενεργητική συμμετοχή όλων των φορέων του Νομού που κατέθεσαν προτάσεις, στις διαδικασίες που θα ακολουθήσουν, στο επόμενο διάστημα, ώστε να

διαμορφωθεί το τελικό πλαίσιο οργάνωσης, λειτουργίας και υλοποίησης του Συμφώνου Απασχόλησης.

Επίσης, έγινε εκτενής συζήτηση ως προς τη νομική υπόσταση που πρέπει να πάρει το Τοπικό Σύμφωνο Απασχόλησης και προκρίθηκε, με τη σύμφωνη γνώμη όλων των παρισταμένων, η μορφή της αστικής εταιρίας μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

Ήδη, το Δημοτικό Συμβούλιο Πλατέος, που συνεδρίασε στις 5 Ιανουαρίου 1998, αποφάσισε ομοφώνως την κατ' αρχήν συμμετοχή του Δήμου Πλατέος στην υπό σύσταση εταιρία και επιφυλάχθηκε ως προς τις λεπτομέρειες της συμμετοχής του.

ειδήσεις από τη γεωργική έρευνα

επιμέλεια ύλης:
Τρύφων Τοπαλίδης

Η επιστήμη της γεωργίας στις μέρες μας γνωρίζει τρομακτική εξέλιξη. Καθημερινά σχεδόν, οι έρευνες δίνουν εντυπωσιακά αποτελέσματα, ορισμένα εκ των οποίων βρίσκουν εφαρμογή στη γεωργική πράξη. Δυστυχώς, στη χώρα μας, για πολλούς λόγους, έχουμε μείνει αρκετά πίσω. Ο έλληνας αγρότης μένει συχνά αβοήθητος, χωρίς ενημέρωση για τα επιτεύγματα των νέων μεθόδων και τεχνικών παραγωγής των γεωργικών προϊόντων. Η στήλη τούτη, που από το ανά χειράς τεύχος θα έχει μόνιμη παρουσία στις σελίδες του περιοδικού, φιλοδοξούμε ν' αποτελέσει ερέθισμα για περισσότερη αναζήτηση (και συζήτηση) πάνω στις σύγχρονες γεωργικές τάσεις που αναπτύσσονται διεθνώς.

Επιτυχές πρόγραμμα αντιμετώπισης της καρπόκαψας στη μηλιά, με λιγότερα γεωργικά φάρμακα

Η καρπόκαψα (*Cydia pomonella*) είναι ο μεγάλος «μπελάς» για τους καλλιεργητές μηλιάς, παγκοσμίως. Η κάμψια αυτού του εντόμου τρυπάει τους καρπούς καθιστώντας τους μη εμπορεύσιμους και αναγκάζει τους παραγωγούς να προβαίνουν σε προληπτικούς ψεκασμούς για την καταπολέμησή του. **Στην Ημαθία, που καλλιεργούνται περίπου 23.000 στρέμματα μηλιάς, εκτιμάται ότι χρησιμοποιούνται ετησίως πάνω από 70 τόνοι τοξικών εντομοκτόνων για την «εξουδετέρωση» της καρπόκαψας.**

φωτογραφία: Scott Bauer

Στη φωτογραφία διακρίνεται, σκαλωμένος σ' ένα κλαδί μηλιάς, ο εξασμιστήρας (μοιάζει με «καλώδιο») που εκκλύει τη φερομόνη της θηλυκής καρπόκαψας.

Ένα επιτυχημένο πενταετές πρόγραμμα καταστολής αυτού του εντόμου, βασιζόμενο σε μοντέρνες τεχνικές φυτοπροστασίας, βρίσκεται σε εξέλιξη στις δυτικές Πολιτείες των ΗΠΑ και ήδη, με βάση τα τρία πρώτα

χρόνια εφαρμογής του που διανύει σήμερα, υπόσχεται πολλά. «*Η αρχή της μεθόδου που εφαρμόζουμε για την καταπολέμηση της καρπόκαψας βασίζεται στη χρήση συνθετικής φερομόνης των θηλυκών του εντόμου, που οι παραγωγοί τοποθετούν ανά 30 ως 100 στο στρέμμα. Η αργή εξάτμιση της φερομόνης στον σπρωώνα προκαλεί σύγχυση στα αρσενικά που δεν μπορούν να γονιμοποιήσουν τα θηλυκά*» λέει ο εντομολόγος Carrol O. Calkins του Ερευνητικού Εργαστηρίου κοντά στο Warato της Πολιτείας Washington και μέλος της πολυπληθούς διεπιστημονικής ομάδας του προγράμματος.

Οι αμερικάνοι μηλοπαραγωγοί ενδιαφέρονται να μειώσουν τη χρήση εντομοκτόνων, που τους κοστίζουν περί τις 90.000 δραχμές κατά στρέμμα. Και με τη βοήθεια της υπηρεσίας γεωργικής έρευνας της χώρας τους, φαίνεται πως τα καταφέρνουν.

Ο παραγωγός John Biele, που μετέχει στο πρόγραμμα, αναφέρει σχετικά: «*τον περασμένο χρόνο μείωσα στο μισό την ποσότητα των εντομοκτόνων που χρησιμοποιούσα εναντίον της καρπόκαψας. Στο έτος που διανύουμε έχω κάνει μόνο έναν ψεκασμό, γιατί η νέα μέθοδος δουλεύει εξαιρετικά και πολλοί άνθρωποι στην περιοχή μου είναι συνεπαρμένοι με αυτή την εξέλιξη*».

Σύμφωνα με τους επιστήμονες, η νέα μέθοδος έχει καλύτερα αποτελέσματα σε σπρωώνες που παρουσιάζουν μικρότερη ένταση προσβολών. Στις περιπτώσεις σπρωώνων με επιβαρυνόμενο ιστορικό

προσβολών, χρησιμοποιούνται επιπροσθέτως, παραφινέλαια και βακτηριακά ή άλλα σκευάσματα ιών, που δεν ρυπαίνουν το περιβάλλον.

φωτογραφία: Scott Bauer

Η τεχνική υποστήριξη των γεωπώνων προς τους παραγωγούς είναι συνεχής: στη φωτογραφία διακρίνεται ο εντομολόγος Brad Higbee (αριστερά) να εξηγεί τα πλεονεκτήματα του προγράμματος στον παραγωγό Jerry Wattmann.

Το πρόγραμμα όταν ξεκίνησε, το 1995, περιελάμβανε 12.000 στρέμματα μηλιάς. Στη διετία 1996-1997 έχουν ενταχθεί άλλα 28.000 στρέμματα, με πρόβλεψη για περαιτέρω εξάπλωση το 1998.

Αξιζει να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με δηλώσεις του αρμοδίου Υπουργού Γεωργίας Dan Glickman, οι ΗΠΑ έχουν θέσει ως στόχο, μέχρι το έτος 2000, την ένταξη στο καθεστώς της ηγεμόνης «ολοκληρωμένης παραγωγής», του 75% των καλλιεργούμενων εκτάσεων της χώρας.

Ο καπνισμός δώχνει την «ψείρα» από τις Μέλισσες

Γνωρίζουμε ότι οι μελισσοκόμοι χρησιμοποιούν από παλιά την πρακτική του καπνισμού των μελισσών, για να τις καταλαγιάσουν, πριν ανοίξουν την κυψέλη. Τώρα επιστήμονες του Υπουργείου Γεωργίας των Ηνωμένων Πολιτειών έχουν βρει μία ακόμη σπουδαία ωφέλεια του καπνισμού: Ορισμένα φυτά, όταν καίγονται, παράγουν χημικές ουσίες που καταπολεμούν ορισμένα ενοχλητικά ακάρεα των μελισσών.

φωτογραφία: Scott Bauer

Τα καφεκόκκινα, ωσειδή, ακάρεα της Βαρρόα, που μόλις διακρίνονται στο σώμα των μελισσών της φωτογραφίας, θεωρούνται από τους πλέον επικίνδυνους εχθρούς της.

Ο Frank A. Eischen, εντομολόγος της Υπηρεσίας Γεωργικής Έρευνας στο Weslaco του Τέξας, βρήκε ότι ο καπνός που παράγει η καύση ορισμένων φυτών σκοτώνει το άκαρι της Βαρρόα (σ.σ: οι μελισσοκόμοι το αποκαλούν «ψείρα») ή, τουλάχιστον, το αναγκάζει να πέσει από το σώμα των μελισσών.

Η «ψείρα» προσκοιλάται στο σώμα της μέλισσας και απομυζά το αίμα της. Εάν η προσβολή είναι βαριά και δεν γίνει καμιά επέμβαση, συχνά πεθαίνει όλος ο πληθυσμός της κυψέλης, με φυσικό επακόλουθο την οικονομική ζημία για τους μελισσοτρόφους.

Για την αντιμετώπισή της, οι μελισσοκόμοι χρησιμοποιούν φάρμακα (συνήθως συνθετικές πυρεθρίνες), που πολλές φορές έχουν παρενέργειες στις μέλισσες και αφήνουν υπολείμματα στο μέλι.

Εδώ και μερικά χρόνια, ο Eischen προσπαθεί να βρει μια εναλλακτική μέθοδο αντιμετώπισης της Βαρρόα, μελετώντας τον καπνό που παρά-

γουν όταν καίγονται 40 είδη φυτών. Από τα φυτά που δοκίμασε βρήκε ότι δύο έδωσαν ελπιδοφόρα αποτελέσματα: το *covillea mexicana* (ένας θάμνος, γηγενής της μεξικανικής ερήμου) και τα ξερά φύλλα του *γκρέιπφρουτ*. «Ο καπνός από τα φυτά αυτά ερεθίζει ή προκαλεί σύγχυση στη Βαρρόα, με αποτέλεσμα να αποκοιλιάζεται από το σώμα των μελισσών», εξηγεί ο Eischen.

Με βάση την παραπάνω αναφορά, ίσως είναι ευκαιρία για τους μελισσοκόμους της περιοχής μας να δοκιμάσουν διάφορα φυτά του τόπου μας ως πιθανή (εναλλακτική των χημικών φαρμάκων) λύση για την καταστροφική Βαρρόα που ταλαιπώρει τα μέλισσα και ζημιώνει οικονομικά τους ίδιους.

Ελπίδες για μείωση της ρύπανσης από τα ζιζανιοκτόνα, δίνει η έρευνα

Τα τελευταία χρόνια το πρόβλημα της ρύπανσης των υπόγειων υδάτων από τα φυτοφάρμακα είναι σχεδόν μόνιμα στην επικαιρότητα. Δεν είναι λίγες οι περιοχές (κυρίως στις ΗΠΑ και στη Δυτική Ευρώπη) που υπολείμματα ευρέως χρησιμοποιούμενων ζιζανιοκτόνων, όπως η Ατραζίνη, η Σιμαζίνη και το Μολινέιτ, έχουν ανιχνευθεί στα υπόγεια νερά και, σε ορισμένες περιπτώσεις, έχουν αναγκάσει τις αρχές να απαγορεύσουν τη χρήση των υπόγειων υδάτων για υδρευτικούς σκοπούς. **Το πρόβλημα είναι υπαρκτό και στα υπόγεια νερά της Ημαθίας**, όπως αποδεικνύει πρόσφατη μελέτη του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, που διεξήχθη κατόπιν σχετικής παραγγελίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ημαθίας.

Κι ενώ αυτά συμβαίνουν στην Ελλάδα, στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού, ερευνητές του Υπουργείου Γεωργίας των ΗΠΑ, προσπαθούν να βρουν την άκρη, γιατί ορισμένες γεωργικές πρακτικές και ιδιότητες του εδάφους βοηθούν στη μείωση του κινδύνου κατείσδυσης των φυτοφαρμάκων στους υδροφόρους ορίζοντες.

Όπως λέει ο Jeffrey M. Novak, ερευνητής του Κέντρου Γεωργικών Έρευνών στη Florence της Νότιας Καρολίνα «Μόλις καταφέρουμε να αποκωδικοποιήσουμε όλες τις διαδικασίες που επηρεάζουν την αποικοδόμηση και διείσδυση των φυτοφαρμάκων στο έδαφος, θα μπορούσαμε να προτείνουμε στους γεωργούς συγκεκριμένες πρακτικές ώστε να περιοριστεί η ρύπανση των νερών από τα φυτοφάρμακα».

Ο Novak μελετά την «τύχη» και τις «παρενέργειες» που προκαλεί το ζιζανιοκτόνο Ατραζίνη μετά τον ψεκασμό στο έδαφος. Η επιλογή της Ατραζίνης δεν ήταν τυχαία από τους ερευνητές, γιατί η ουσία αυτή ευθύνεται για τις περισσότερες περιπτώσεις ρύπανσης υπόγειων νερών.

«Οι έρευνές μας δείχνουν ότι τα χαρακτηριστικά του εδάφους, όπως η τοπογραφική του θέση και η περιεκτικότητά του σε οργανικό άνθρακα, επηρεάζουν σημαντικά την ποσότητα της Ατραζίνης που συγκρατείται ή απορροφάται. Το μέγεθος των σωματιδίων του εδάφους, επηρεάζει ελάχιστα ή καθόλου αυτή τη διαδικασία», εξηγεί ο Novak και επισημαίνει ότι «η διατήρηση φρυτικών υπολειμμάτων στο έδαφος, που μπορεί να επιτευχθεί με συγκεκριμένη χρήση των καλλιεργητικών εργαλείων από τον γεωργό, αυξάνει την οργανική ουσία στο επιφανειακό στρώμα του εδάφους. Η οργανική ουσία ενθαρρύνει την ανάπτυξη μικροβίων που επιζούν και αποικοδομούν τις ουσίες των φυτοφαρμάκων. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να συγκρατούνται τα ζιζανιοκτόνα όπως η Ατραζίνη και να μειώνεται η πιθανότητα διείσδυσής τους στα υπόγεια νερά».

Παρόμοιες έρευνες διεξάγονται και σε άλλα κέντρα γεωργικής έρευνας, δίνοντας αισιοδοξία στους επιστήμονες ότι, στα επόμενα χρόνια, θα είναι σε θέση να προτείνουν συγκεκριμένες πρακτικές για τους γεωργούς που θα συμβάλουν στη μείωση της ρύπανσης των (πολυτιμών) υπόγειων υδάτων από τα φυτοφάρμακα.

Νέα συνθετική τροφή εντόμων ανοίγει το δρόμο για ευρεία εφαρμογή της βιολογικής καταπολέμησης στη γεωργία

Πολλά ωφέλιμα έντομα έχουν χρησιμοποιηθεί για δεκαετίες ως μέσα βιολογικής αντιμετώπισης διαφόρων εχθρών στις γεωργικές καλλιέργειες. Ωστόσο, η εξάπλωση και ευρεία εφαρμογή της βιολογικής καταπολέμησης δεν κατέστη εφικτή ως σήμερα, κυρίως λόγω των ανεπαρκών μεθόδων ανατροφής των ωφελίμων εντόμων με συνθετικές τροφές ή λόγω του υψηλού κόστους αναπαραγωγής τους.

Όμως τώρα, είναι πλέον δυνατή η οικονομικώς συμφέρουσα ανατροφή εκατοντάδων χιλιάδων -ίσως ακόμη και εκατομμυρίων- εντόμων, με σκοπό την απελευθέρωσή τους στους αγρούς για την εξολόθρευση των επιβλαβών παρασίτων. Το νέο επίτευγμα της έρευνας συνίσταται στην ανακάλυψη μιας «συνταγής» συνθετικής τροφής που επιτρέπει, όχι απλώς την επιβίωση των ωφέ-

φέρει ο *Allen C. Cohen*, εντομολόγος του Ερευνητικού Κέντρου Μαζικής Παραγωγής και Βιοκαταπολέμησης Εντόμων, στο Mississippi των ΗΠΑ, που πρόσφατα έχει κινήσει τη διαδικασία κατοχύρωσης της εφευρέσεώς του.

Η πρακτική εφαρμογή της νέας τροφής εντόμων θα επιτρέψει στους επιστήμονες να κάνουν μαζική παραγωγή εξαιρετικά σπουδαίων ωφελίμων εντόμων με πολύ χαμηλό κόστος. Για παράδειγμα, **μισό περίπου χιλιόγραμμο της νέας συνθετικής τροφής, που κοστίζει μόνον 800 δραχμές, είναι επαρκές για να αναθρέψει πάνω από 10.000 τέλεια του ωφελίμου εντόμου Χρυσώπας**, που είναι ικανά, στη διάρκεια της ζωής τους, να παράγουν περίπου 3 εκατομμύρια αυγά!

Ποιο ρόλο θα διαδραματίσει στο μέλλον η βιολογική γεωργία στην Ευρωπαϊκή Ένωση;

Τα τελευταία χρόνια, όπως είναι γνωστό, συντελούνται κατακλισματικές μεταβολές στον γεωργικό τομέα των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ήδη, εδώ και αρκετό διάστημα, έχει ανοίξει μια μακρά συζήτηση σχετικά με την τύχη της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ), με αφορμή (και) τη δημοσιοποίηση, τον περασμένο Ιούλιο, των προτάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο κείμενο της «Agenda 2000» (σκέλος γεωργίας).

Μπροστά στον όγκο των αδιεξόδων που σωρεύονται, η **βιολογική γεωργία** και γενικότερα η υιοθέτηση μεθόδων παραγωγής φιλικών προς το περιβάλλον, εκτιμάται ότι μπορούν, ίσως, να αποτελέσουν εναλλακτικές λύσεις αντιμετώπισης (μέρους) αυτών των αδιεξόδων.

Για πρώτη φορά στα χρονικά, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, κατανοώντας τη σημασία της ανάπτυξης των βιολογικών καλλιεργειών στην Ευρώπη, χρηματοδοτεί μία μεγάλη εύρους έρευνα **με σκοπό να μελετηθούν οι συνέπειες που θα έχουν οι περαιτέρω αναθεωρήσεις και εφαρμογές της ΚΑΠ στον τομέα**

της βιολογικής γεωργίας. Το πρόγραμμα, που ξεκίνησε το Μάρτιο του 1997 και θα ολοκληρωθεί τον Ιούνιο του 2000, ανέλαβαν να υλοποιήσουν 5 κορυφαία πανεπιστημιακά ιδρύματα της Ευρώπης, από τη Γερμανία, το Ηνωμένο Βασίλειο, τη Δανία και την Ιταλία, που εξειδικεύονται στα θέματα της βιολογικής γεωργίας.

Όπως ανέφερε στο περιοδικό μας ο κ. **Matthias Stolze** -ένας εκ των συντονιστών του προγράμματος, από το Πανεπιστήμιο του Hohenheim της Γερμανίας- στη διάρκειά του θα μελετηθεί σε βάθος και πολλαπαραγοντικά το υφιστάμενο καθεστώς της βιολογικής γεωργίας στα κράτη-μέλη (συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας) προκειμένου να εξαχθούν τα αναγκαία συμπεράσματα για τις προοπτικές που ανοίγονται στο μέλλον.

Μετά το 1993, η εξάπλωση της βιολογικών καλλιεργειών σε πολλά ευρωπαϊκά κράτη είναι πραγματικά εντυπωσιακή. Ενδεικτικά αναφέρουμε την περίπτωση της Δανίας, όπου, μόλις πριν λίγους μήνες, η Υπηρεσία Προστασίας Περιβάλλοντος, σε συνεργασία με το Υπουργείο Γεωργίας της χώρας αυτής, έκαναν δεκτό το αίτημα μελών του Δανικού Κοινοβουλίου, να προχωρήσουν τις απαραίτητες ενέργειες και διαδικασίες **ώστε μέχρι το έτος 2010 να έχει ενταχθεί στο καθεστώς της βιολογικής γεωργίας το σύνολο των καλλιεργούμενων εκτάσεων της χώρας.** Σήμερα, στο καθεστώς αυτό είναι ενταγμένο μόνο... το 5% των γεωργικών εκμεταλλεύσεων της Δανίας (για τη χώρα μας το αντίστοιχο ποσοστό προσεγγίζει το... 0,17%).

Σε επόμενο τεύχος του περιοδικού μας θα έχουμε τη δυνατότητα να παρουσιάσουμε τα πρώτα στοιχεία της έρευνας αυτής, που συλλέγονται τούτη την περίοδο.

ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΕΥΧΟΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΤΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ:

Η ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΤΟ ΚΑΤΩΦΛΙ ΤΟΥ 21ου ΑΙΩΝΑ

φωτογραφία: Jack Dykinga

Χρησιμοποιώντας την τεχνική της βιντεο-μικροσκοπίας, ο εντομολόγος Allen Cohen παρατηρεί τις λεπτομέρειες από την «επίθεση» μιας προνύμφης Χρυσώπας 14ης γενεάς, που παρήχθη με τη νέα συνθετική τροφή, στην επιβλαβή κόμψια του λαχάνου.

λίμων εντόμων, αλλά την πολύ καλή και γοργή ανάπτυξή τους.

Η νέα (πολλά υποσχόμενη) μέθοδος ανοίγει τις δυνατότητες εξάπλωσης των μέσων βιολογικής καταπολέμησης στη γεωργία και αναμένεται ότι θα μειώσει στο μέλλον την εξάρτηση, σε σημαντικό βαθμό, από τα φυτοφάρμακα.

«Είναι εντυπωσιακή η διαφορά σύγκρισης μεταξύ της νέας συνθετικής τροφής που έχουμε αναπτύξει σε σχέση με τις υπάρχουσες» ανα-

Γράφει ο
Αγαθάγγελος Πατζάκης

ΕΛ ΓΚΡΕΚΟ, ΙΣΤΠΑΝΟΣ Ή ΈΛΛΗΝΑΣ;

Με αφορμή κάποιες τελευταίες μου παρατηρήσεις σε δημοσιεύματα των διεθνών μέσων μαζικής «πληροφόρησης» σχετικά με τον Δομήνικο Θεοτοκόπουλο, όπου με λύπη μου διαπίστωσα πως αν ευθέως δεν αμφισβητείται, τουλάχιστον κατακρανώς αποσιωπείται η ελληνική ταυτότητά του, σκέφτηκα να γράψω λίγες αράδες για λόγου του, με σκοπό να σκιαγραφήσω «όσο μου 'ναι μπορετό» ένα ακνύ πορτρέτο του μεγάλου δημιουργού, αναφορικά με το ήθος, την τεχνοτροπία και φυσικά την ελληνικότητα της ταυτότητάς του.

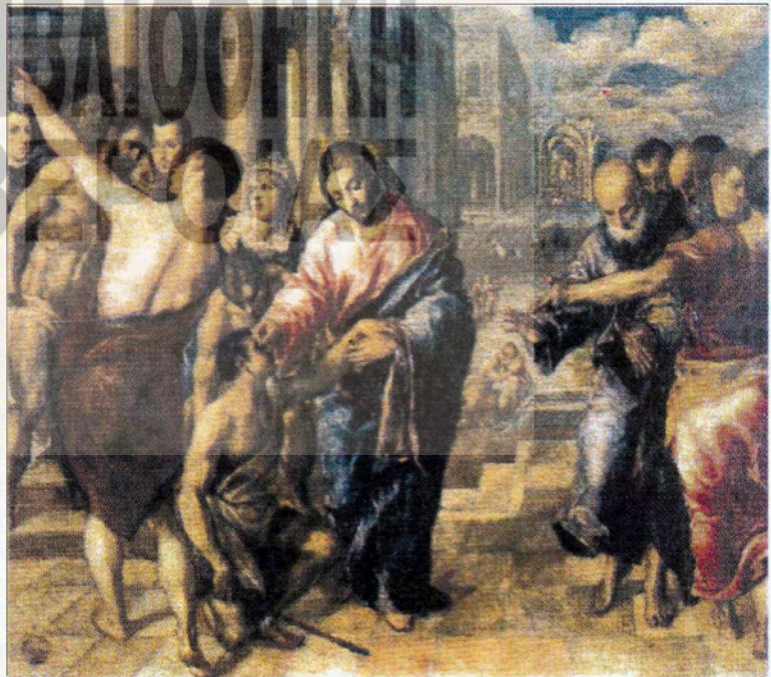
«Η ζωγραφική δεν είναι απλά... τέχνη»
Δομήνικος Θεοτοκόπουλος

Ο Δομήνικος Θεοτοκόπουλος, λοιπόν, γεννήθηκε το 1541 στο Φόδελε Ηρακλείου της τότε ενετοκρατούμενης Κρήτης. Υπάρχει όμως και η άποψη πως γενέτειρά του είναι το ίδιο το Ηράκλειο. Σπούδασε στο μετόχι της Μο-νής του Σινά που βρίσκεται στο Ηράκλειο (Ναός της Αγίας Αικατερίνης, αργότερα μουσείο) όπου λειτουργούσε τότε αξιόλογη σχολή εικαστικών τεχνών. Εκεί, όπως ήταν φυσικό, διδάχτηκε τους παραδοσιακούς τρόπους της Βυζαντινής αγιογραφίας και βέβαια, όπως όλοι σχεδόν οι συμφοιτητές του, δέχτηκε κι αυτός τις επιδράσεις της Δυτικής και ιδιαίτερα της Ιταλικής ζωγραφικής, μελετώντας τις πρωτότυπες χαλκογραφίες και τα χαρακτηριστικά αντίγραφα γνωστών Ευρωπαϊκών πινάκων που κυκλοφορούσαν τότε ευρύτατα στην Κρήτη. Η έντονη αίσθηση του υψηλού και η τάση προς την αφαίρεση, χαρακτηριστικά της Βυζαντινής τεχνικής γενικότερα και της Κρητικής αγιογραφικής σχολής του 16ου αιώνα ειδικότερα, θα παραμείνουν οι βασικές συντεταγμένες της ιδιομορφικής του δόμησης.

Το 1560 (σε ηλικία 19 ετών) αποφασίζει να φύγει για τη Βενετία, που ήταν τότε ένα από τα βασικά κέντρα πολιτισμικής παραγωγής, με σκοπό να συνεχίσει εκεί τις σπουδές του. Φθάνοντας εκεί, γίνεται δεκτός, από το μεγάλο ζωγράφο Τισιανό, σαν τακτικός μαθητής του. Κοντά του ασκείται στην ελαιογραφία, αυξάνει τις γνώσεις του στη συνθετική σύνδεση των θεμάτων, διδάσκεται την αρμονική κατανομή των μορφών στον πίνακα και την ένταξή τους στο φυσικό χώρο. Πλουτίζει τη χρωματική του ευαισθησία και δίνει ενότητα στο σύνολο φωτίζοντάς το μ' ένα θερμό, παλμικό φως. Η αρμονική ισορροπία των μορφών μέσα στο θέμα χωρίς να ισοπε-δώνονται απ' αυτό μα ούτε και να αλληλοαναιρούνται μεταξύ τους (χαρακτηριστικό της

Τισιανικής δημιουργικής) δεν είναι παρά η αδιάσειστη μαρτυρία της έντονης επίδρασης του Τισιανού πάνω του. Στον πίνακά του «Η Ίαση του τυφλού» λόγου χάριν (φωτ.1) τα στοιχεία αυτά είναι ιδιαίτερα καταφανή.

Ένας άλλος, επίσης μεγάλος, ζωγράφος που συνέβαλε δυναμικά στη διαμόρφωση της καλλιτεχνικής ευαισθησίας του Δομήνικου είναι ο Γιάκοπο Μπασσάνο. Οι πειραματι-

Φωτ. 1: «Η Ίαση του τυφλού». Ελαιογραφία, γύρω στο 1570, που βρίσκεται στην Εθνική Πινακοθήκη της Πάρμα (Ιταλία).

σμοί με τους ισχυρούς φωτισμούς, που συνήθιζε ο Μπασσάνο, προβληματίζουν τον νεαρό ζωγράφο και του ανοίγουν νέους δρόμους μεγάλης σημασίας για τη μετέπειτα εξέλιξη της ζωγραφικής του. Χαρακτηριστικό δείγμα αυτής της επιρροής αποτελεί ο πίνακάς του «Το παιδί που φουσάει το κάρβουνο» (φωτ.2).

Το 1570 ο Θεοτοκόπουλος αναχωρεί για τη Ρώμη όπου πολύ γρήγορα γίνεται γνωστός και επιβάλλεται σ'

έναν εκλεκτό κύκλο καλλιτεχνών και ουμανιστών φιλοσόφων¹. Δέχεται πολλές παραγγελίες και αρχίζει ήδη να δημιουργεί δική του σχολή. Εκεί του επισυνάπτεται το παρατσούκλι «Ελ Γκρέκο» (Ο Έλληνας) με το οποίο αργότερα θα γίνει περισσότερο ή λιγότερο γνωστός στις διάφορες πόλεις του κόσμου. Στη Ρώμη, όπου παρέμεινε δύο χρόνια, έχει την ευκαιρία να γνωρίσει τα αρχαία και αναγεννησιακά καλλιτεχνήματα, αλλά κυρίως τις απόψεις των συγχρόνων μανιεριστών², από τους οποίους απεκόμισε τους τρόπους της κυκλικής και ωσειδούς συνθέσεως, της επιμήκυνσης των σωμάτων, τη συμπύκνωση της

Φωτ. 2: "Το παιδί που φυσάει το κάρβουνο".
Ελαιογραφία, περί το 1572, που φυλάσσεται στο
Μουσείο Καποντιμόντε της Νεάπολης (Ιταλία).

εκφράσεως σ' ένα κεντρικό πυρήνα, την απομάκρυνση των περιπτωσιακών στοιχείων και γενικότερα την εξάρτηση των σχημάτων και των χρωματισμών από καθαρά μορφο-λογικά κριτήρια κι όχι από την ανάγκη της απομύθευσης του φυσικού.

Το 1572 επισκέπτεται και πάλι τη Βενετία όπου θα παραμείνει άλλα τέσσερα χρόνια. Κατά το διάστημα αυτό ασχολείται κυρίως με τη δυναμική σύνθεση του Τιτορέττο όπου οι αντιθετικές κινήσεις απαγκιστρώνουν τις μορφές από τις δεσμεύσεις του γήινου περιβάλλοντος και των στατικών προοπτικών και τις μυσταγωγούν σ' έναν ουράνιο χώρο γεμάτο ένταση, στον οποίο δεν κυριαρχούν πια τα θερμά, χρυσά Τισιανικά χρώματα αλλά τα άτονα γαλάζια και γκρίζα. Η σειρά των «Ευαγγελισμών» του μουσείου Πράντο στη Μαδρίτη, της συλλογής Κοντίνι Μπονακότσι στη Φλωρεντία και της Συλλογής Μουινόθ στη Βαρκελώνη θεωρείται ότι απηχούν τη βαθύτερη προσέγγιση του Θεοτοκόπουλου στην τεχνική του Τιτορέττο.

Το 1576 (σε ηλικία 35 ετών) παρακινούμενος ίσως, από τη δυνατότητα να εργαστεί στο μοναστηριακό ανάκτορο «Εσκοριάλ» του Φιλίππου Β' και από τη βαθύτερη ανάγκη να ελευθερώσει το προσωπικό του όραμα από το βάρος των καθιερωμένων αξιών της Ιταλικής ζωγρα-

φικής παραδόσεως, αναχωρεί για την Ισπανία και εγκαθίσταται στο Τολέδο. Εκεί, σε σύντομο χρονικό διάστημα, εξασφαλίζει εργασία αναλαμβάνοντας μια σημαντική παραγγελία: των εικονοστασιών του Σάντο Ντομίγκο ελ Αντίγουο. Όμως ο ανυπότακτος Ελληνικός χαρακτήρας του τον φέρνει χωρίς καθυστέρηση σε σύγκρουση με τον Φίλιππο τον Β'. Το γεγονός αυτό οφειλόταν στη γενναία επιμονή του ζωγράφου σε μια ελεύθερη και ξεκάθαρη άποψη για την τέχνη, στο γεγονός ότι αντιλαμβάνονταν τη ζωγραφική του με καλλιτεχνικά κριτήρια, συναρτημένη με τη σκέψη, σαν δρόμο γνώσης της φυσικής πραγματικότητας και όχι σαν ένα εργαλείο θρησκευτικής προπαγάνδας.

Η «ανάρμωση» αυτή στάση του καλλιτέχνη είχε ως συνέπεια να επικριθεί από τους συγχρόνους του. Ένας από τους πρώτους βιογράφους του, ο ζωγράφος Παλομίνιο, θεωρούσε τη ζωγραφική του Δομήνικου εξωφρενική και γελοία, χαρακτηρίζοντας ως «εξαρθρωμένο» το σχέδιό του και «άνοστα» τα χρώματά του. Η αντιδραστική αυτή στάση του, τού στοίχισε ακριβά, τόσο σε διαφήμιση όσο και σε προσφορά εργασίας. Όμως, τι να γίνει; «Τα λάθη πληρώνονται». Την περίοδο αυτή, η καλλιτεχνική εξέλιξη του Θεοτοκόπουλου σημειώνει μια κλίση προς την αφαίρεση της παρουσίας του χώρου, τη νευρώδη πινελιά και την αυστηρή σύνθεση. Χαρακτηριστικό δείγμα αυτής της τάσης αποτελεί, μεταξύ άλλων, και το έργο του «Η Προσκύνηση των Μάγων» εκτελεσμένο πάνω σε σανίδι. Το έργο φυλάσσεται στο μουσείο Μπενάκη και απεικονισή του παρουσιάζεται στο εξώφυλλο του ανά χειράς τεύχους.

Από την περίοδο αυτή και μέχρι τον θάνατό του, η παραγωγικότητά του θα είναι χειμαρρώδης κι η ποιότητά του απίστευτη γι' αυτό και παρεξηγημένη. Μα κι η εξέλιξη της τεχνολογίας του Δομήνικου είναι ασταμάτητη. Έτσι, στα έργα του παρεκκλησίου Σαν Χοσέ στο Τολέδο, το φως αρχίζει να γίνεται εκτυφλωτικό και οι αντιθέσεις του με τη σκιά να δημιουργούν παραμορφώσεις που ανοίγουν στον καλλιτέχνη το δρόμο για την ελεύθερη και καθαρά συνθετική χρησιμοποίηση των χρωματικών μαζών, κατά τα πρότυπα του μανιερισμού που είχε γνωρίσει στη Ρώμη. Στον πίνακά του «Ο Άγιος Μαρτίνος κι ο επαίτης» (φωτ.3), για παράδειγμα, ο επαίτης αποκτά ένα αφύσικο ύψος για να εξισορροπήσει το λευκό όγκο του αλόγου του Αγίου.

Σ' αυτό στηρίχτηκε, κατά κοινή πια ομολογία, η «ιδιοφυής» άποψη κάποιων «προχωρημένων» της εποχής του πως: «ο Θεοτοκόπουλος δε μπορούσε να φτιάξει πίνακες της προκοπής γιατί... υπέφερε από αστιγματισμό». Φαίνεται όμως, πως κι ο ίδιος ο Δομήνικος βρέθηκε αργότερα στην ανάγκη να δώσει μια αληθοφανή εξήγηση γι' αυτήν την αυθαίρετη και πρωτόφαντη στην εποχή του μεταχείριση των φυσικών μέτρων. Στην επιγραφή του πίνακά του «Άποψη και Σχέδιο του Τολέδο», που εκτίθεται στο μουσείο του Τολέδο «Ελ Γκρέκο» (έργο περί το 1609) ερμηνεύοντας στην ουσία τη συνθετική σχέση φωτός και όγκων γράφει μεταξύ άλλων ότι: «στον πίνακά μου "Ο Άγιος Ιλδεφόνσος" επωφελήθηκα από το γεγονός ότι ήταν ουράνια σώματα, για να δώσω μέγεθος στις μορφές που όπως τα φώτα, όσο κι αν είναι μικρά, φαίνονται μεγάλα όταν τα δει κανείς από κάποια απόσταση».

Στην εργογραφία του δε θα αναφερθώ γιατί αν μόνο τους τίτλους έγραφα, θα χρειαζόμουν άλλο τόσο χώρο. Μόνο τα μνημειώδη έργα του, που φυλάσσονται στις διάφορες γκαλερί του κόσμου, ξεπερνούν τα πεντακόσια. Όμως, το μοναδικό στην ιστορία της ζωγραφικής έργο

Φωτ. 3: "Ο Άγιος Μαρτίνος κι ο Επαίτης".
Ελαιογραφία περί το 1598 που φυλάσσεται στο
παραεκκλησί του Αγίου Ιωσήφ στο Τολέδο (Ισπανία).

του παρερμηνεύθηκε κατάφορα από τις νατουραλιστικές³, ακαδημαϊκές⁴ και νεοκλασικές⁵ αντιλήψεις, που επεκράτησαν στην Ευρώπη από τα μέσα του 17ου αιώνα κι έπεσε ουσιαστικά στην αφάνεια. Το κίνημα του ρομαντισμού⁶ του 19ου αιώνα και κυρίως οι γενικότερες ανακατατάξεις των αξιών της τέχνης στον αιώνα μας, οδήγησαν στην επανεκτίμηση της ζωγραφικής του και σε συστηματικές έρευνες γύρω από τα δυσεπίλυτα βιογραφικά και μορφολογικά προβλήματα που παρουσιάζουν η ζωή και το έργο του. Σύγχρονες πηγές αναφέρουν ότι εκτός από μεγάλος ζωγράφος ο Δομήνικος Θεοτοκόπουλος υπήρξε αρχιτέκτονας, γλύπτης, συγγραφέας και φιλόσοφος. Μέχρι σήμερα όμως κανένα σημαντικό αρχιτεκτονικό, συγγραφικό ή γλυπτικό του έργο δεν έχει ανακαλυφθεί. Βέβαιο είναι, πάντως, ότι με τις δύο προαναφερθείσες τέχνες είχε ασχοληθεί στην περιορισμένη κλίμακα της σχεδίασης του αρχιτεκτονικού και γλυπτικού μέρους ορισμένων εικονοστασιών που θα περιλάμβαναν τους πίνακές του. Από αυτά σώζονται σήμερα μόνο τα εικονοστάσια του Σάντο Ντομίνγκο ελ Αντίγουο (1577), του παρεκκλησίου Σαν Χοσέ στο Τολέδο (1597-1599) και της εκκλησίας του Νοσοκομείου του Ελέους στην Ιλιέσκα (1603-1605). Από τα περί αρχιτεκτονικής, γλυπτικής και ζωγραφικής συγγράμματά του, δυστυχώς τίποτε δεν διασώθηκε.

Ότι υπήρξε ένας εξαιρετικά καλλιεργημένος άνθρωπος, βεβαιώνεται κι από την απογραφή της βιβλιοθήκης του, μετά τον θάνατό του και από τον κύκλο των φίλων του

ποιητών, φιλοσόφων και λοιπών. Όμως δε χρειάζεται να πάμε και πολύ μακριά. Από την αυτοπροσωπογραφία του και μόνο (1605-1610), που φυλάσσεται στο Μητροπολιτικό Μουσείο της Νέας Υόρκης, μπορούμε εύκολα να διαβλέψουμε έναν βαθύ στοχαστή και άνθρωπο που καταναλώθηκε στην προσπάθειά του να συλλάβει και να αποδώσει το υπεραίσθητό. Ίσως αυτό εννοούσε και ο ίδιος όταν έλεγε ότι «η ζωγραφική δεν είναι απλά... τέχνη».

Είναι επίσης αξιοθαύμαστο το ότι, ενώ έζησε στην Ισπανία το μεγαλύτερο μέρος της ζωής του, κατάφερε να διατηρήσει την ταυτότητα της γενέτειράς του. Μια νέα βιογραφία του Δομήνικου Θεοτοκόπουλου, με τίτλο «*El Greco, biografia de un pintor extravagante*», που εκδόθηκε πρόσφατα στην Ισπανία από τον καθηγητή της Ιστορίας της Τέχνης στο Αυτόνομο Πανεπιστήμιο της Μαδρίτης Φερνάντο Μαρίας, μεταξύ άλλων αναφέρει: «Πάντα αισθανόταν ξένος. Παρότι δεν ξαναγύρισε στην Κρήτη μετά το 1560, και μ'όλο που, με την παραμονή του στην Ισπανία, η τεχνοτροπία του απομακρύνθηκε από τη βυζαντινή εικονογραφία, διατηρούσε πάντα την εθνική του υπερηφάνεια και τα βυζαντινά χαρακτηριστικά παρέμειναν πολύ σημαντικά στην τέχνη του και στην προσωπικότητά του». Είναι τελείως παραπληρωτικές οι απόψεις για τον Ελ Γκρέκο, που τον παρουσιάζουν ως «την ύψιστη έκφραση του αυθεντικού Ισπανικού ταυπεραμέντου και της θρησκευτικής τέχνης της Ισπανίας της Αντιμεταρ-ρύθμισης».

Ο ίδιος ο Θεοτοκόπουλος σε αρκετούς πίνακές του υπέγραφε: «*Χείρ Δομηνίκου, Κρής*», που σημαίνει «*Το χέρι του Δομήνικου, Κρητικός*».

Το 1934, το Πανεπιστήμιο του Βαλαδολίδ, θέλοντας να τιμήσει τη μνήμη του μεγάλου δημιουργού, έστειλε αναμνηστική πλάκα προς το λαό του Φόδελε, η οποία τοποθετήθηκε στην πλατεία του χωριού. Στην πλάκα αυτή υπάρχει στα Ισπανικά και στα Ελληνικά η ακόλουθη επι-γραφή: «*Η σχολή της Ιστορίας του πανεπιστημίου Βαλα-δολίδ, παλμός μέσα στην καρδιά της Καστίλλης, προ-σφέρει στο Φόδελε την πλάκα αυτή, βγαλμένη απ' το βράχο του Τολέδο, ενθύμιον της αθανάτου δόξης του Δομήνικου Θεοτοκόπουλου*».

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

¹ **Ουμανισμός:** Το σύνολο των τάσεων στη φιλοσοφία και γενικά στη διανόηση, που έχει ως αντικείμενο την ανάπτυξη των ουσιαστών ιδιοτήτων του ανθρώπου.

² **Μανιερισμός:** Τεχνοτροπία της ζωγραφικής που προτιμά το παράδοξο και το ιδιότροπο και φτάνει ως την επιτήδευση και την παραδοξολογία, συνηθίζοντας την επιμήκυνση ή τον τετραγωνισμό του σχήματος και την έμπνευση από φανταστικά θέματα.

³ **Νατουραλισμός:** Τεχνοτροπία κατά την οποία η απεικόνιση του θέματος γίνεται με αυστηρά φυσικές συντεταγμένες.

⁴ **Ακαδημαϊσμός:** Αυστηρή προσήλωση σε αισθητικά δόγματα ή κλασικά πρότυπα.

⁵ **Νεοκλασικισμός:** Καλλιτεχνική και φιλολογική τάση, που εμπνέεται από την κλασική αρχαιότητα.

⁶ **Ρομαντισμός:** Πνευματικό και καλλιτεχνικό ρεύμα που απομακρύνεται κυρίως από την κλασική και τη ρωμική παράδοση και χρησιμοποιεί εκφραστικά μέσα, διαπνεόμενα από έντονη συναισθηματικότητα, αναπτυγμένη φαντασία, ρεμβαστικό και μυστικοπαθή τόνο.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΓΕΝΝΑΤΑΙ...

ΓΡΑΦΕΙ Ο

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ ΙΩΑΝΝΙΚΙΟΣ ΚΟΤΣΩΝΗΣ

Χριστός γεννάται δοξάσατε,
Χριστός εξ ουρανού απαντήσατε,
Χριστός επί γης υψώδητε...

Γεμάτη προσδοκία για τον Μεσσία, γεμάτη παλμό και χάρη, γεμάτη ποίηση και προσευχή η Ύμνογραφία μας τονίζει μ' ένα ιδιαίτερο, πανηγυρικό τόνο το Θεϊκό Γεγονός της Σαρκώσεως του Υιού και Λόγου του Θεού.

Χριστός γεννάται... Όχι εγεννήθη, αλλά γεννάται. Γεννάται Εκείνος, ο Οποίος είναι εκτός χρόνου. Ο Άχρονος γίνεται χρονικός. Ο Άναρχος αρχεται. Ο Άυλος γίνεται υλικός. Ο Ανέκφραστος εκφράζεται. Ο Ανώματος παίρνει σώμα. Ο Αόρατος γίνεται ορατός. Ο Αχώρητος χωρείται. Εκείνος που βαστάζει το σύμπαν και κυβερνάει τους γαλαξίες και τ' αστέρια, βαστάζεται στην πανάσπιλη αγκαλιά της Αειπαρθένου Θεοτόκου. Ω καρδενική Αγκαλιά που έγινε Πλατυτέρα των Ουρανών! Ω αρχαγγελικά χέρια που εγίνατε χερουβικό όχημα!

Καθώς οι ημέρες και οι ώρες της Σαρακοστής των Χριστουγέννων κυλούν και μας πλησιάζουν στο Θεανθρώπινο πανηγύρι της «γέννας του Χριστού» η Ύμνογραφία μας σαλπίζει τ' ασύγκριτα δημιουργήματά της. Να ένα σάλπισμα:

Ιδού καιρός ήγγικε της σωτηρίας ημών
Ευτρεπίζου Σπήλαιον. Η Παρθένος εγγίζει
του τεκνίου... Βηθλεέμ γη Ιούδα, τέρπου
και αγάλλου, ότι εκ σου ανατέταλκεν, ο
Κύριος ημών...

«Ανατέταλκεν». Ανατολή ανατολών, ο Κύριος ημών, «και οι εν σκότει και σκιά εύρομεν την Αλήθειαν...» και την Οδόν και την Ζωήν. Βρήκαμε τον Θεό και Πλάστη μας τυλιγμένο, σπαργανωμένον, κάτω από την ανθρώπινη σάρκα, στο Θείο Βρέφος. Άνθρωπος μαζί και Θεός. Θεός και άνθρωπος. Ω θεοφόρα σπάργανα, μέσα στα οποία τυλίγεται η Ζωή των απάντων. Τώρα η Ζωή «εν φάτνη», μετά από λίγο η Ζωή «εν τάφω». Είτε «εν φάτνη», είτε «εν τάφω», ο Θεός γίνεται άνθρωπος για να κάνει τον άνθρωπο Θεό. Να οδηγήσει στην αφθαρσία το πλάσμα Του, το αγαπημένο, το απολωλός, το «μέγα τραύμα», τον άνθρωπο.

Χριστός γεννάται και τώρα στα 1998. Γεννάται και φωτίζει. Γεννάται και αγιάζει. Γεννάται και αναγεννά. Γεννάται και ελευθερώνει. Γεννάται και ειρηνεύει έναν κόσμο ανειργηνευτο, σκληρό και σαρκολάτρη. Έναν κόσμο τεχνολογικό και πλεονέκτη, έναν κόσμο μεδυσμένο στις δόξες του, στις τρόνες του, στο χρήμα του.

Χριστός γεννάται δοξάσατε.
Χριστός επί γης υψώδητε...

Υψώδητε, άνθρωποι, από το επίμονο κοίταγμα στην ύλη και στο χρώμα. Υψώδητε πάνω από τα έδαρτά. Υψώδητε πάνω από το «εγώ», πάνω από τον μαμωνα, πάνω από την σάρκα. Υψώδητε εκεί που μας έπλασε και μας έταξε το Δημιουργικό Του Χέρι.

Υψώδητε με την αγία ταπεινότη, με την δεία αγάπη, Υψώδητε για να δούμε από ψηλά, με μια άλλη οπτική γωνία τα Χριστούγεννα. Με άλλα μάτια το Παγκόσμιο Θαύμα, την Θεϊκή Κένωση, την Θεϊκή Αφαίρεση, την φτώχεια ενός Θεού, την συγκατάβαση του Ουρανού.

Δεύτε πιστοί επάρδωμεν ενδένω
και κατίδωμεν συγκατάβασιν θεϊκήν άνωθεν
εν Βηθλεέμ προς ημάς εμφανώς
και νουν καθαρθέντες τω βίω προσενέγκωμεν
αρετάς αντί μύρου, προευτρεπίζοντες πίστως
των Γενεθλίων τας εισόδους...

(Ιδιόμελον ήχος α')

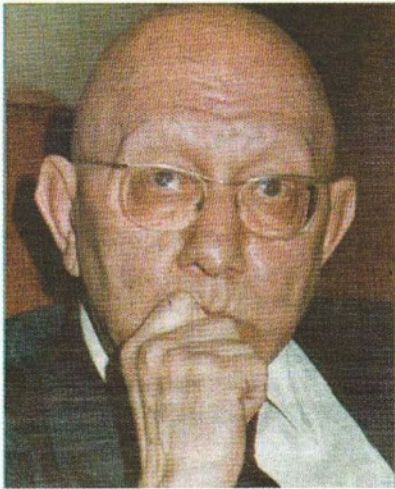
Ημέρες ευτρεπισμού και ημέρες υποδοχής είναι οι ημέρες που διερχόμεθα. Θα αδικήσωμε τον εαυτό μας αν περιορίσωμε τον ευτρεπισμό και την υποδοχή των Χριστουγέννων μόνο στα εξωτερικά, στα υλικά, στην επιφάνεια.

«Ψυχή μου, ψυχή μου, ανάστα, τι καθεύδεις;...». Η μέσα μου Βηθλεέμ, υποδέξου τον Ερχόμενον, τον Αναμενόμενον προ πάντων των αιώνων, τον Προφήτευόμενον Μεσσία, το Φως το ανέσπερο κι' αιώνιο, το άδυτο Φως.

Υποδέξι Βηθλεέμ την του Θεού Μητρόπολιν,
Φως γαρ το άδυτον επί σε γεννήσαι ήκει.

Ας γίνουν όλα πνευματικά μπροστά στην υποδοχή αυτή. Και τα μάτια και τα αυτιά, και όλες οι αισθήσεις και η γλώσσα και η εορτή και η προσκύνηση, Για να πούμε με νόημα πνευματικό και δείο τον υπέροχο ύμνο:

Προσκυνούμεν σου την γένναν Χριστέ.
Δείξον ημίν και τα δεία Θεοφάνεια.

ΚΟΡΝΗΛΙΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΔΗΣ

Παγκόσμια δημοκρατική αναγέννηση ή κάποια εφιαλτική ουτοπία;

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΤΕΤΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Την επαύριο των Χριστουγέννων ο Κορνήλιος Καστοριάδης, «ένας εκ των σημαντικότερων διανοητών του καιρού μας» έσβηνε στο Παρίσι, μετά από ολιγόμηνη πάλη με το θάνατο.

Γεννήθηκε το 1922 στην Πόλη. Σπούδασε νομικά, οικονομία και φιλοσοφία στην Αθήνα. Διαποτισμένος με τα ιδεώδη της ριζοσπαστικής αριστεράς, βρίσκει απάγγειο το 1945 -μαζί με μια πλειάδα άλλων Ελλήνων διανοουμένων, όπως ο Κώστας Αξελός, ο Νίκος Πουλαντζάς και ο Κώστας Παπαϊωάννου- στη Πόλη του φωτός, χάρη σε υποτροφία που έλαβε από το Γαλλικό Ινστιτούτο. Εκεί, και για μία εικοσαετία, δέσποσε στα δρώμενα της μαχόμενης γαλλικής διανοήσης, ασκώντας ανελέητη κριτική στα ολοκληρωτικά καθεστώτα.

Μετά το 1970, αποστρέφεται την ενεργό πολιτική δράση, εγκαταλείπει τη δουλειά του ως οικονομολόγος και ασκεί την ψυχανάλυση. Πνεύμα συμπαντικό, ο Καστοριάδης, συνέθεσε το δικό του φιλοσοφικό καμβά θέτοντας περίτεχνα και μοναδικά το ζήτημα της «αυτονομίας»: στην πολιτική, στην κοινωνία, στο άτομο. Μακρύς είναι ο κατάλογος των έργων του, με πλέον προβεβλημένο -και ίσως κορυφαίο- το βιβλίο του «*Η Φαντασιακή Θέσμιση της Κοινωνίας*», που εκδόθηκε και στα ελληνικά από τις εκδόσεις Ράππας (1981, 1985).

Το περιοδικό μας, τιμώντας τη μνήμη του -αν και σε κάποιους τούτο ίσως ξενίσει-, επέλεξε να παρουσιάσει στους αναγνώστες το τελευταίο του κείμενο, που εκφώνησε κατά τη διάρκεια μιας διεθνούς συνάντησης διανοουμένων, επιστημόνων, πολιτικών καθώς και θρησκευτικών ηγετών, το περασμένο φθινόπωρο στην Πράγα.

Το κείμενο αυτό (που αναδημοσιεύουμε παραπλεύρως) πρωτοδημοσιεύθηκε στο φύλλο της 30ης Δεκεμβρίου 1997 της εφημερίδας «ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΤΥΠΙΑ», από την κ. Τέτα Παπαδοπούλου, δημοσιογράφο και στενή φίλη του εκλιπόντος.

Τρ.Τ.

Οι οργανωτές του «*Forum 2000*», πολύ σωστά, αν και το πρόβλημα θα εμφανιζόταν έτσι κι αλλιώς, συμπεριέλαβαν στο πρόγραμμα των συζητήσεών μας το θέμα «αρμονίες, δυσαρμονίες και εντάσεις στον σημερινό κόσμο». Αυτό ακριβώς πρόκειται να εξετάσουμε εδώ, τώρα.

Θα ήθελα πάντως, σε σχέση με το θέμα μας, να ξεκαθαρίσω κάτι από την αρχή: τίποτα δεν είναι σίγουρο και δεδομένο για τον άνθρωπο, τίποτα δεν είναι δεδομένο, ακόμη κι αν υποθέσουμε ότι θα ζούσαμε στον καλύτερο δυνατό κόσμο. Ειδικότερα, θέλω να δώσω ιδιαίτερη έκφραση -πρέπει να το καταλάβουμε βαθιά- ότι δεν υπάρχει κληρονομήσιμη παράμετρος στην «ανθρώπινη φύση». Δεν υπάρχει ουδεμία εγγύηση για μια αδιάκοπη ηθική, πολιτική, πνευματική «πρόοδο». Εξάλλου, είναι γνωστό ότι και η «τεχνική πρόοδος» έχει γνωρίσει στην Ιστορία περιόδους τελειώσεως ή ακόμη και οπισθοχώρησης.

Ο κόσμος που έχουμε κληρονομήσει καθορίζεται: **πρώτον**, από πολύ μεγάλη ποικιλία καθώς επίσης και από έντονη ετερογένεια όσον αφορά τις απαρχές του· **δευτερον**, από το τεράστιο κίνημα ομογενοποίησης που αρχίζει με την ευρωπαϊκή επέκταση στο τέλος του 15^{ου} αιώνα και περνάει σε μία εντελώς νέα φάση μετά από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και ακόμη περισσότερο τα τελευταία είκοσι χρόνια.

Η ευρωπαϊκή επέκταση, όλο το διάστημα αυτών των πέντε αιώνων, ήταν επέκταση κυρίως αποικιακή ή ημι-αποικιακή. Ως τέτοια, πήρε είτε τη μορφή ενός αποικισμού συνοδευόμενου από την σχεδόν καθολική εξόντωση των ιθαγενών (Βόρειος Αμερική, Αυστραλία, Νέα Ζηλανδία, Σιβηρία και, σε σημαντικό βαθμό, Λατινική Αμερική) είτε τη μορφή της άμεσης ή έμμεσης καθυπόταξης των τοπικών πληθυσμών (Αφρική, Ινδία κι ένα μεγάλο τμήμα της Ασίας).

Συνεπώς, η ευρωπαϊκή επέκταση δεν είχε σχέση με επέκταση πολιτιστική (εκτός από ορισμένες περιπτώσεις που αφορούν κάποιες τοπικές ελίτ). Τελικά, οι χώρες οι οποίες βρέθηκαν υπό αποικιακό ή ημι-αποικιακό καθεστώς διατήρησαν αναλλοίωτες τις πατρογονικές παραδόσεις τους, τις συνήθειες, τους τρόπους ζωής.

Στο δεύτερο ήμισυ του 20ου αιώνα αυτές οι χώρες απέκτησαν την τυπική ανεξαρτησία τους. Το ίδιο χρονικό διάστημα -παράλληλα με την ανεξαρτησία- έγινε μία βαθιά διείσδυση τόσο στον τρόπο ζωής αυτών των λαών όσο και στην οικονομική τους οργάνωση, εκ μέρους της Δυτικής Ευρώπης και των Ηνωμένων Πολιτειών. Όμως τούτη η διείσδυση εμπεριείχε μόνο το ήμισυ της ευρωπαϊκής παράδοσης, δηλαδή κατ' ουσίαν ό,τι έχει σχέση με την τεχνολογία και τις καταναλωτικές συνήθειες (στο μέτρο βέβαια που κάτι τέτοιο το επέτρεπε το οικονομικό επίπεδο των αποικιών). Πάντως, οι πιο βαθιές συνήθειες και ειδικότερα τα «ήθη κι έθιμα» που αφορούν την πολιτική και την εξουσία, σε πολλές και πολύ σημαντικές περιπτώσεις, έχουν μείνει ουσιαστικά τα ίδια.

Αποδίδω σ' αυτό το γεγονός εξαιρετική σημασία, διότι πιστεύω με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο ότι η επέκταση ενός αποχαλινωμένου καπιταλισμού μαζί και της σημερινής ψευδο-αγοράς δεν θα φέρει αυτομάτως την ελευθερία και την δικαιοσύνη. Αντιθέτως, πιστεύω ότι **μοναδική ελπίδα για το μέλλον του κόσμου μας είναι και παραμένουν οι εξής παράγοντες: η πολιτική εγρήγορση και η δραστηριότητα των λαών.**

Προς το παρόν έχουμε μόνο μικρά δείγματα μιας τέτοιας εγρήγορσης και δραστηριότητας. Εξάλλου, το ίδιο ισχύει, μάλιστα κατά τρόπο εξόφθαλμο, και για εκείνες τις χώρες του δυτικού κόσμου στις οποίες πρωτοεμφανίστηκε το ιστορικό πρόταγμα της ελευθερίας, της

ισότητας και της δικαιοσύνης -το πρόταγμα δηλαδή της ατομικής και συλλογικής αυτονομίας.

Η ευρωπαϊκή παράδοση χαρακτηρίζεται από μία ουσιαστική αντιστοιχία για την οποία θα μιλήσω αμέσως.

Συλλογική - ατομική αυτονομία

Στην Ευρώπη, από τον 12^ο αιώνα και μετά, παρατηρούμε ότι εμφανίζονται τα πρώτα σπέρματα μιας πορείας προς την ελευθερία σε όλους τους τομείς: στη πολιτική, στον πολιτισμό, στη σκέψη. Παρατηρούμε ότι οι πρωτο-αστικές διοικήσεις των πόλεων διεκδικούν και κατακτούν μια κάποια αυτονομία από τη βασιλική, αυτοκρατορική ή την εκκλησιαστική εξουσία. Παρατηρούμε ότι οι τέχνες «σπάνε» τα κληρονομημένα και τυποποιημένα σχήματα. Στη συνέχεια, ακολουθεί η Αναγέννηση, η Μεταρρύθμιση, ο Διαφωτισμός, οι Επαναστάσεις -του 17^{ου}, του 18^{ου}, του 19^{ου} αιώνα- το εργατικό κίνημα, η μεγάλη πολιτιστική άνθηση του μοντερνισμού από το 1750 μέχρι το 1950, η χειραφέτηση των γυναικών και της νεολαίας. Όλη αυτή την πορεία την ονομάζω: **κοινωνικο-ιστορικό πρόταγμα της συλλογικής και ατομικής αυτονομίας.**

Ωστόσο, δεν πιστεύω ότι το κοινωνικο-ιστορικό πρόταγμα της συλλογικής και ατομικής αυτονομίας έχει ριζώσει πραγματικά. Τα αποτελέσματα όμως όλων αυτών των επαναστάσεων και κινήματων έχουν αφήσει κάποια σημάδια στους θεσμούς και, ιδίως, έχουν ορίσει έναν ορισμένο ανθρωπολογικό τύπο: **το ελεύθερα σκεπτόμενο δημοκρατικό άτομο.**

Πάντως, στην Ευρώπη αναδύεται, επίσης, κι ένα άλλο πρόταγμα ανθρωπολογικό σε σχέση με το πρώτο για το οποίο ήδη μιλήσα. Πρόκειται για το πρόταγμα της «απεριόριστης επέκτασης της ορθολογικής κυριαρχίας», το οποίο αρχικά αφορούσε μόνο τη σφαίρα της οικονομικής παραγωγής.

Τούτο το πρόταγμα, δυναμικά υποστηριζόμενο από την χωρίς προηγούμενο τεχνολογική εξέλιξη, που με την σειρά της το ενισχύει και το διευρύνει, γεννά τον καπιταλισμό, με την ευρεία έννοια του όρου, ο οποίος κυριαρχεί στην Ευρώπη και τη Βόρειο Αμερική και, λίγο ως πολύ, με την επέκτασή της Δύσης, σε όλο τον κόσμο.

Ο καπιταλισμός αυτός καθαυτός δεν έχει ενδογενή συνάφεια με τη δημοκρατία ίσα ίσα, θα έλεγα ότι συμβαίνει μάλλον το αντίθετο. Τα ιστορικά γεγονότα και οι σημερινές εξελίξεις σίγουρα

δεν θα μας διέψευδαν.

Ο καπιταλισμός δεν είναι ένα ομαλό αυτορυθμιζόμενο σύστημα. Αν οι ζοφρές προφητείες του 19^{ου} αιώνα αποδείχθηκαν μέχρι τώρα λανθασμένες, αυτό οφείλεται στην κοινωνική και πολιτική αντίσταση που συνάντησε ο καπιταλισμός από το δημοκρατικό και το εργατικό κίνημα. Για εκατόν πενήντα χρόνια -αρχές του 19^{ου} αιώνα ως τη δεκαετία του 1950- αυτή η αντίσταση επέβαλε στον καπιταλισμό μια ουσιαστική βε-βίωση του βιοτικού επιπέδου των εργατών, μια εξίσου ουσιαστική μείωση των ωρών εργασίας, μια σειρά μέτρων προστασίας και, τελικά, με την κρίση του 1929-33, μια ενεργό παρέμβαση των κυβερνήσεων με στόχο τη ρύθμιση της οικονομίας.

Όμως τα τελευταία είκοσι πέντε χρόνια οι καιροί άλλαξαν. Οι πολιτικές και κοινωνικές συγκρούσεις είναι σε κάμψη. Η πλήρης απασχόληση έχει γίνει κάτι το αδιανόητο. Το χρηματιστήριο στη

«Οι όροι Δεξιά και Αριστερά βαθύτερα και ουσιαστικά δε σημαίνουν πλέον τίποτα»

ΚΟΡΝΗΛΙΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΔΗΣ, 1987

Wall Street ανεβαίνει κάθε φορά που μια εταιρία ανακοινώνει απολύσεις εργαζομένων. Η τεχνητή ανεργία χρησιμοποιείται εσκεμμένα, περίπου σαν φόβητρο, για την καταστολή της κοινωνικής αντίστασης. Η πολιτική σκηνή χαρακτηρίζεται από: απάθεια, ιδιωτεύσει, ιδεολογική οπισθοχώρηση, πλήρη κενότητα.

Οι δυτικές χώρες δεν αποτελούν πλέον το παράδειγμα του αγώνα για την ελευθερία. Οι σημερινές κυβερνήσεις έχουν στερήσει από τον εαυτό τους τα μέσα για τη ρύθμιση της οικονομίας. Η ακρηνιασμένη και βάρβαρη κυριαρχία των πολυεθνικών εταιριών έχει εξαπλωθεί παντού σε όλο τον πλανήτη. Η εκβιομηχάνιση των φτωχών χωρών γίνεται με συνθήκες χειρότερες κι απ' αυτές που ίσχυαν κατά την περίοδο της πρωτογενούς καπιταλιστικής συσσώρευσης στην Ευρώπη. Και, τέλος, το περιβάλλον καταστρέφεται με ραγδαίο ρυθμό.

Η ομογενοποίηση του κόσμου, όπως συμβαίνει σήμερα, είναι ουσιαστικά ομογενοποίηση «οικονομική» -στην παραγωγή, την κατανάλωση, την εμπορική «κουλτούρα»- ή, στην καλύτερη περίπτωση, πρόκειται απλώς για πολιτιστικές ανταλλαγές που εξαντλούνται μεταξύ κάποιων και πάντως λίγων ελίτ (ανταλλαγές που δεν έχουν καμία δημοκρατική επίπτωση στα ευρέα τμήματα του πληθυσμού). Τα αυταρχικά ή ψευδο-

δημοκρατικά καθεστώτα ανθίζουν παντού, ενώ η καταστροφή των παραδοσιακών πολιτισμών, χωρίς οποιαδήποτε εναλλακτική λύση, ευνοεί την επιστροφή του θρησκευτικού και εθνοτικού φανατισμού με τα γνωστά φρικτά αποτελέσματα. Σε κάθε περίπτωση πάντως, τα ίδια τα γεγονότα δείχνουν ότι η Μαντόνα δεν μπορεί να αποτελέσει μια «αξιόπιστη» εναλλακτική λύση στο Κοράνι...

ο αβέβαιος δρόμος προς την ελευθερία

Η μεταφορά σε άλλους πολιτισμούς εκείνων των στοιχείων της δυτικής Ιστορίας που εμείς θεωρούμε ότι έχουν καθολική ισχύ -και αυτά είναι, κατά τη γνώμη μου, η ελευθερία της σκέψης, η ελευθερία της πολιτικής ζωής και δράσης, η λαϊκή κυριαρχία, ο χωρισμός της θρησκευτικής από την πολιτική σφαίρα- δεν είναι αυτόματα. Τα στοιχεία αυτά ασφαλώς δεν αποτελούν ούτε φλυαϊκό ούτε εθνοτικό προνόμιο, ούτε και καθαρά του δυτικού ανθρώπου. Αλλά τι είναι; Είναι το αποτέλεσμα μιας μακρόχρονης πάλης, η οποία άρχισε από το 12^ο αιώνα. Η άνησή τους στο μη δυτικό τμήμα του κόσμου δεν μπορεί να είναι μίμηση, αλλά ενεργός αφο-μοίωση από τους τοπικούς πληθυσμούς και μπορεί να συμβεί μόνο μέσα στο πλαίσιο μιας αυθεντικής δημιουργίας, μιας σύνθεσης της τοπικής με τη δυτική παράδοση. Σημάδια μιας τέτοιας δραστηριότητας εμφανίζονται ήδη σε διάφορες «υπό ανάπτυξη χώρες»: όπως, π.χ. η Ινδονησία, το Χονγκ-Κονγκ, η Κίνα, η Μπούρμα, οι Φιλιππίνες, τμήματα της Λατινικής Αμερικής. Αυτό δείχνει κατά την άποψή μου ότι για όλους τους λαούς του κόσμου υπάρχει η δυνατότητα της αυτόνομης πολιτικής δραστηριότητας, αλλά δείχνει επίσης το πόσο τραχύς και αβέβαιος είναι ο δρόμος προς την ελευθερία.

Οι εναλλακτικές δυνατότητες που διαγράφονται για το μέλλον είναι δύο:

Είτε οι Δυτικοί αποκτούν ξανά την πολιτική και πνευματική τους δημιουργικότητα και γίνονται ικανοί να επηρεάσουν αποφασιστικά μια γόνιμη επαφή ανάμεσα στην ευρωπαϊκή παράδοση και τις άλλες κουλτούρες (κάτι τέτοιο μπορεί βεβαίως να ξεκινήσει και από τον μη δυτικό κόσμο).

Είτε όλος ο κόσμος σκλαβώνεται όλο και περισσότερο από την αυτονομημένη πορεία της τεχνοεπιστήμης και της οικονομικής ανάπτυξης για την οικονομική ανάπτυξη. Και τότε, με κανένα τρόπο, δεν θα μπορέσει να αποφευχθεί η εξάπλωση της πιο εφιαλτικής ουτοπίας.

Του
Βασίλη Τσιλιπούλου*

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ, ΤΟ ΕΥΡΩ ΚΑΙ Η AGENDA 2000

Η Μεγάλη Πρόκληση

Επειδή η προσπάθεια της χώρας μας για την ένταξή της στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση αποτελεί το επίκεντρο της πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής ζωής, έκρινα σκόπιμο να παρουσιάσω κάποιο υλικό που συγκέντρωσα και επεξεργάσθηκα, εκθέτοντας ταυτόχρονα ορισμένες προσωπικές απόψεις και εκτιμήσεις. Αυτό έγινε, με τη σκέψη ότι σήμερα είναι χρήσιμη και αναγκαία, μια συμβολή στην ενημέρωση του πολίτη για την *μεταλλαγμένη* Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

Από τη δεκαετία του 1980, βρίσκονται σε διαρκή εξέλιξη, ιστορικές και κοσμογονικές αλλαγές τόσο στον ευρωπαϊκό όσο και στον ευρύτερο χώρο. Οι αλλαγές αυτές οδήγησαν και δρομοβόλησαν την παγκοσμιοποίηση της οικονομίας, της επικοινωνίας και της πληροφορικής.

Στον Ευρωπαϊκό χώρο, οι αλλαγές την περίοδο αυτή, αφορούσαν τις ραγδαίες ανατροπές των καθεστώτων και του χάρτη των χωρών της Ανατολικής Ευρώπης και Βαλκανικής, αλλά και την μετεξέλιξη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας σε Ευρωπαϊκή Ένωση. Μια αναμενόμενη, εργώδη και κοπιώδη μετεξέλιξη, με ιστορικούς σταθμούς στην πορεία της. Την Ενιαία Πράξη και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, την *Συνθήκη του Maastricht* - όπου καθόρισε τις αρχές και τους όρους για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ) και την εισαγωγή κοινού νομίσματος, του *Ευρώ* - και την Ευρωπαϊκή Ένωση, και τελευταία την *Συνθήκη του Amsterdam*.

Τα ερωτηματικά και οι προβληματισμοί στους λαούς των υποψήφίων χωρών πληθαίνουν, σχετικά με το πραγματικό μέλλον και την τύχη της ΟΝΕ, τις επιπτώσεις, από τη συμμετοχή ή μη σ' αυτήν και τις δυνατότητες ή μη διατήρησης του ανθρώπινου και κοι-

νωνικού προσώπου των κυβερνήσεών τους.

Είναι γεγονός και γνωστό, ότι για διάφορους λόγους 3 χώρες, η *Δανία*, η *Σουηδία* και το *Ηνωμένο Βασίλειο*, δεν θέλησαν την ένταξή τους από 01-01-1999.

Πιθανόν οι κυβερνήσεις αυτών των χωρών, να έχουν αφουγκραστεί τις ανησυχίες των λαών τους και πολύ δε περισσότερο, να μην είναι διατεθειμένοι, άνευ «όρων» να υποκύψουν στη ψυχρή λογική των αριθμών, θέλοντας έτσι να αποσπάσουν κάποιες ευνοϊκές ρυθμίσεις και όρους από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, προκειμένου να μη διακυβεύσουν, αλλά αντίθετα, να διατηρήσουν τη παράδοση του ανθρώπινου και κοινωνικού προσώπου που επέδειξαν τόσα χρόνια.

Η πορεία προς την ΟΝΕ όπως προέβλεπε η Συνθήκη του Maastricht, αποδείχθηκε επώδυνη για τους εργαζόμενους, τους συνταξιούχους, τους βιοτέχνες, τους μικροεπαγγελματίες και γενικώς για τα μικρομεσαία κοινωνικά στρώματα. Δημιουργήθηκαν καταστάσεις με έντονες κοινωνικές εκρήξεις και πολλές φορές, όχι αρεστές ακόμη και για τους ίδιους που εφαρμόσαν και χάραξαν αυστηρή πολιτική δημοσιονομικής πειθαρχίας. Αποτέλεσμα να έλθει η Συνθήκη του Amsterdam να την τροποποιήσει και να την συμπληρώσει και τέλος στις 11 και 12 Δεκεμβρίου 1997 η Σύνοδος Κορυφής των Ηγετών Κρατών-Μελών στο Λουξεμβούργο, να αποσαφηνίσει και να ξεκαθαρίσει ορισμένα θολά σημεία της πορείας προς την ΟΝΕ.

Από ό,τι διαφάνηκε κατά τη Σύνοδο Κορυφής στο Λουξεμβούργο, το χρονοδιάγραμμα της τρίτης φάσης της ΟΝΕ, θα είναι ελαστικό για κάποια κράτη-μέλη που προσεγγίζουν τα κριτήρια σύγκλισης που είχαν τεθεί και την 1^η Ιανουαρίου 1999 και το *Ευρώ* θα εισαχθεί σε λειτουργική μορφή, στις συναλλαγές μόνο ορισμένων κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Παρά την ευνοϊκή εξέλιξη των δεικτών της ελληνικής οικονομίας, και τη μεγάλη και εντυπωσιακή μείωση της απόκλισης των κριτηρίων σύγκλισης το τελευταίο χρονικό διάστημα και δη το 1997, έτος του οποίου αποτελεί, την βάση των στοιχείων που θα γίνονταν η επιλογή. Η χώρα μας απ' ό,τι σαφέστατα διαφάνηκε στη Σύνοδο Κορυφής στο Λουξεμβούργο, **θα μετέχει στη δεύτερη φάση**, που προσδιορίστηκε για το 2001, εφόσον βέβαια συνεχιστεί η διαδικασία σύγκλισης.

ΤΟ ΕΥΡΩ

Τα κράτη-μέλη, που αρχικά θα επιλεγούν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις αρχές του 1999, θα αποτελέσουν την αρχική ζώνη του ευρώ.

Αν αυτό εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους και σαφείς ενδείξεις για την δημιουργία χωρών δυο και τριών ταχυτήτων μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με μια απλή προσέγγιση του θέματος που επιχειρείται, ίσως αποδειχθεί παρακινδυνευμένο εγχείρημα. Αν, με την παρέλευση του χρόνου και την πάροδο των εξελίξεων, παρουσιασθούν οι πρώτες ενδείξεις, που θα επιτρέ-

* Ο κ. Βασίλης Τσιλιπούλος είναι υπάλληλος της Διεύθυνσης Σχεδιασμού & Προγραμματισμού της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ημαθίας.

ψουν στη βάση αυτή μια τέτοια προσέγγιση και ανάλυση του θέματος, τότε ναι.

Η ΟΝΕ και το ενιαίο νόμισμα, πρώτα και κύρια θα πλήξουν τις τράπεζες. Θα επιβαρυνθούν με υψηλά κόστη που θα τους επιφέρει η αναγκαστική μετατροπή των λειτουργικών συστημάτων και της πληροφορικής, η κατάρτιση και εκπαίδευση όλων σχεδόν των βαθμίδων του στελεχιακού δυναμικού και η ενημέρωση των πελατών.

Σημαντική θα είναι και η μείωση των εσόδων, από τις προμήθειες μετατροπής συναλλάγματος.

Παρόλα αυτά, δεν παύουν να υπάρχουν και οι θερμοί υποστηρικτές της ΟΝΕ και του ενιαίου ευρωπαϊκού νομίσματος.

Τα αποτελέσματα από την εισαγωγή του Ευρώ στις καθημερινές συναλλαγές θα είναι ευεργετικά.

Θα εξαλειφθούν οι κερδοσκοπικές πράξεις πάνω στα ευρωπαϊκά νομίσματα και ιδιαίτερα, στα αδύνατα νομίσματα που προκαλούν σοβαρές αναταραχές στις εθνικές οικονομίες. Σήμερα μια ξαφνική αλλαγή της ισοτιμίας, μπορεί να εξανεμίσει τα περιθώρια κέρδους μέσα σε λίγες ώρες.

Θα γίνουν ταχύτερες και πιο φερέγγυες οι μεταφορές χρηματικών ποσών μεταξύ κρατών-μελών, θα υπάρχει ένα νόμισμα που θα μπορεί να ανταγωνίζεται στις διεθνείς αγορές το δολάριο και το γιέν, θα μειωθεί το κόστος μετατροπής των νομισμάτων που επιβαρύνει τις διασυννοριακές πληρωμές για εμπορεύματα και υπηρεσίες, θα αποφευχθούν οι ανταγωνιστικές υποτιμήσεις, θα άρει την αβεβαιότητα που επικρατεί, όσον αφορά την τιμή στην οποία πωλούνται τα προϊόντα, και θα ολοκληρώσει αποτελεσματικά τον ευρωπαϊκό τραπεζικό χώρο.

Προϊόντα, όπως τα καταναλωτικά και στεγαστικά δάνεια, οι πιστωτικές κάρτες, και οι καταθέσεις, δεν θα γνωρίζουν σύνορα μέσα στο χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κύρια όμως, αυτό που αναμένεται να συμβεί, είναι η διατήρηση σε πολύ χαμηλά επίπεδα του πληθωρισμού και των επιτοκίων στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ενιαίας αγοράς, από την τιμολόγηση των προϊόντων και των υπηρεσιών σε ένα και μοναδικό νόμισμα.

AGENDA 2000

Από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσιάστηκε στις 16 και 17 Ιουνίου 1997 «**Το Πρόγραμμα Δράσης 2000. Για μια ισχυρότερη και διευρυμένη Ευρωπαϊκή Ένωση**», συνοπτικά Agenda 2000.

Το κείμενο Agenda 2000, περιλαμβάνει τρία μεγάλα κεφάλαια:

- ❶ τις πολιτικές της Ένωσης.
- ❷ την προετοιμασία της διεύρυνσης.
- ❸ την θεσμοθέτηση του νέου χρηματοοικονομικού πλαισίου 2000-2006.

Επιγραμματικά μπορεί να αναφερθεί, ότι η Agenda 2000 στο πρώτο κεφάλαιο εξετάζει την ανάπτυξη των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο δεύτερο αναλύει τις επιπτώσεις της διεύρυνσης και προτείνει μια προενταξιακή στρατηγική και τέλος στο τρίτο κεφάλαιο, προτείνει το νέο χρηματοοικονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2000-2006, γνωστό και ως **πακέτο Santer**.

ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ

Όσον αφορά την αύξηση της αποτελεσματικότητας των Διαρθρωτικών Ταμείων, οι προτάσεις της Επιτροπής υπογραμμίζουν την ανάγκη υψηλότερου βαθμού επιλεκτικότητας και αυστηρότητας, ως προς τον καθορισμό των προτεραιοτήτων στο στάδιο του σχεδιασμού.

Παράλληλα τονίζεται, η ανάγκη ενίσχυσης των συστημάτων παρακολούθησης και αξιολόγησης καθώς επίσης και η ανάγκη καθιέρωσης περισσότερου αποτελεσματικών και αυστηρών ελέγχων, για την αποδοτικότερη αξιοποίηση των κοινοτικών πόρων. Επιμένει στη σχέση **Κόστους - Αποτελεσματικότητας** στη λειτουργία των Διαρθρωτικών Ταμείων.

Θέλοντας να ενισχύσει την σχέση **Κόστους-Αποτελεσματικότητας**, η Επιτροπή αποφάσισε, να δημιουργήσει ένα αποθεματικό της τάξης του 10% από τους συνοδικούς πόρους των Διαρθρωτικών Δράσεων.

Το αποθεματικό αυτό, θα διατεθεί στα μέσα της περιόδου, σε εκείνες τις περιοχές και χώρες που θα εμφανίζουν την καλύτερη ποσοτική και ποιοτική αξιοποίηση των πόρων.

Θα «επιβραβεύονται» δηλαδή, οι περιφέρειες και οι χώρες που θα πα-

ρουσιάζουν καλές επιδόσεις και αποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων.

Στην κατεύθυνση πάντα, της σχέσης **Κόστους-Αποτελεσματικότητας**, μπορεί να υποθέσει κανείς, ότι είναι δυνατό να υπάρξει μεταφορά πόρων από περιφέρειες και χώρες που δεν έχουν προβεί σε αποτελεσματική αξιοποίηση των πόρων, σε άλλες περιφέρειες και χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Έτσι θα «τιμωρούνται» οι περιφέρειες και οι χώρες που δεν θα παρουσιάζουν καλές επιδόσεις και δεν θα αξιοποιούν αποτελεσματικά τους διατιθέμενους πόρους.

Η συνοδική χρηματοδότηση των Διαρθρωτικών Ταμείων για την περίοδο 2000-2006 για τα 15 κράτη-μέλη, ανέρχεται σε 210 δις ECU και είναι σε πραγματικούς όρους, αν όχι στα ίδια επίπεδα, ελάχιστα μεγαλύτερη από το χρηματοοικονομικό πλαίσιο του Β «πακέτου» Delors, η χρηματοδότηση των διαρθρωτικών δράσεων στις χώρες που θα μπορέσουν να ενταχθούν σ' αυτήν την περίοδο, ανέρχονται στα 45 δις ECU, από τα οποία 7 δις ECU, θα διατεθούν για την προενταξιακή στρατηγική την περίοδο 2000-2006.

Συνεπώς, ας μην νομίσει κανείς, ότι το θρυλούμενο και πολυσυζητημένο «πακέτο» Santer θα επιλύσει ως δια μαγείας όλα τα εθνικά μας προβλήματα και θα καλύψει όλες μας τις ελλείψεις σε υποδομές, αν δεν σχεδιασθεί και δεν δομηθεί σωστά και αναπτυξιακά, το Ελληνικό Σχέδιο Περιφερειακής Ανάπτυξης και δεν γίνει ορθολογική κατανομή των πόρων. Άλλωστε, αυτό διαφαίνεται, άμεσα και σαφέστατα, από τις προτάσεις που κατέθεσε η Επιτροπή.

Ήδη, από τώρα λοιπόν, και ας μην φαίνεται παράξενο, θα πρέπει να κινηθούν οι απαραίτητες διαδικασίες, από όλους εκείνους, που θα εμπλακούν στις διάφορες φάσεις του σχεδιασμού και προγραμματισμού του 3ου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Στο διαρθρωτικό τώρα τομέα, η Ευρωπαϊκή Ένωση θέλοντας να αυξήσει την αποτελεσματικότητα και τη διαφάνεια της δράσης της, ελαττώνει τους στόχους από επτά σε τρεις.

Αυτό το τεκμηρίωσε η Επιτροπή, από τα αποτελέσματα που έχει στη διάθεσή της από τη δεκαετή λειτου-

ργία των διαρθρωτικών ταμείων, μετά την αναμόρφωση τους το 1988, όπου η πολυδιάσπαση των στόχων και των προγραμμάτων, απέδειξαν ότι επιδρούσαν περιοριστικά στην αποτελεσματικότητα της κοινοτικής παρέμβασης.

Ο στόχος 1 παραμένει η μεγάλη προτεραιότητα. Συγκεντρώνει τα 2/3 των διαρθρωτικών πόρων.

Για τις περιοχές του στόχου 1 «που υστερούν αναπτυξιακά», εξακολουθεί να ισχύει το ίδιο με σήμερα κριτήριο επιλεξιμότητας (χώρες που έχουν ΑΕΠ κάτω του 75% του κοινοτικού ΑΕΠ/κεφαλή). Προβλέπεται όμως, η σταδιακή έξοδος των περιοχών που δεν θα πληρούν το κριτήριο του 75%.

Σύμφωνα πάντα με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, οι περιοχές που θα καλύπτονται από τους στόχους 1 και 2, θα μειωθούν μέχρι το 2006 και από το 51% θα κατέλθουν στο 35 με 40%, εξαιτίας της αναμενόμενης οικονομικής ανάπτυξης.

Ο νέος στόχος 2, αφορά την οικονομική και κοινωνική μεταρρύθμιση. Σ' αυτόν τον στόχο, εντάσσονται ενέργειες υπέρ των υπόλοιπων περιφερειών που αντιμετωπίζουν διαρθρωτικές δυσκολίες, δυσκολίες οικονομικής μεταρρύθμισης, σημαντικό πρόβλημα ανεργίας και ερήμωσης των αγροτικών περιοχών.

Τέλος, ο νέος στόχος 3, αφορά την ανάπτυξη στρατηγικής για τους ανθρώπινους πόρους.

Σ' αυτόν το στόχο, εντάσσονται ενέργειες για την καταπολέμηση της ανεργίας και του κοινωνικού αποκλεισμού, ενέργειες εκσυγχρονισμού των αγορών εργασίας και πρόσβασης στην απασχόληση και ενέργειες κατάρτισης και επανειδίκευσης.

TAMEIO ΣΥΝΟΧΗΣ

Οι δράσεις του Ταμείου Συνοχής, θα συνεχισθούν με αμετάβλητη τη χρηματοδοτική ένταση γιατί παραμένει το κύριο μέσο που συνδράμει στα λιγότερο ευημερούντα κράτη, για να συνεχίσουν τις διαδικασίες κάλυψης της υστέρησης που εμφανίζουν στον οικονομικό τομέα και στους δείκτες που απαιτεί η σύγκλιση για την ΟΝΕ και γιατί ενθαρρύνει την εφαρμογή προγραμμάτων για το περιβάλλον και τις μεταφορές: τομείς που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον και για τα μελλοντικά κράτη-μέλη, των οποίων οι επενδυτικές ανάγκες στους εν λόγω τομείς, είναι εξαιρετικά

υψηλές.

Η επιλεξιμότητα των κρατών-μελών, θα εξακολουθεί να γίνεται με βάση το κριτήριο του 90% του ΑΕΠ/κεφαλή.

Η Επιτροπή πρότεινε να εξακολουθήσουν να επωφελούνται τα κράτη που θα συμμετέχουν στη ζώνη του Ευρώ και των οποίων τα κατά κεφαλήν ΑΕΠ, είναι κατώτερα του 90% του κοινοτικού μέσου όρου.

Πάραυτα, κρίθηκε αναγκαίο να επανεξεταστεί το κριτήριο της επιλεξιμότητας ένταξης στο Ταμείο Συνοχής το έτος 2003.

Τα παραπάνω, πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπόψη, από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς στον μελλοντικό τους σχεδιασμό.

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΙΕΥΡΥΝΣΗΣ

Εισαγωγή στην πρόκληση της διεύρυνσης

Η επέκταση και διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προς τις χώρες της Κεντρικής Ανατολικής Ευρώπης (ΚΑΕ) αποτελεί έναν από τους κύριους στόχους των δραστηριοτήτων της και από ό,τι προέκυψε και προκύπτει από τις εξελίξεις και την εισήγηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για αρχική ένταξη των χωρών Ουγγαρία, Πολωνία, Τσεχία, Εσθονία, Σλοβενία είναι δεδομένη.

Για τις ίδιες τις χώρες ΚΑΕ, η εισδοχή τους στους κόλπους της Ε.Ε., θα αποτελέσει βασικό συντελεστή στη διαμόρφωση των εξελίξεων στις εσωτερικές πολιτικές, οικονομικές, κοινωνικές και λοιπές λειτουργίες και στη δημιουργία νέων συσχετισμών και συνεργασιών σε οικονομικούς, αμυντικούς και άλλους τομείς.

Για τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η διεύρυνση αποτελεί πρόκληση για ανάληψη δράσεων στις νέες γεωπολιτικές, γεωστρατηγικές και γεωοικονομικές περιφέρειες, διαμορφώνοντας, η καθεμιά, τις δικές της ζώνες και σφαίρες επιρροής.

ΝΕΟ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ 2000-2006 (τρίτο πακέτο Santer)

Τα κύρια σημεία του νέου χρηματοοικονομικού πλαισίου 2000-2006, (τρίτο πακέτο Santer) αφορούν:

• Τη διατήρηση του ανώτατου ορίου των ιδίων πόρων της Ένωσης

στο επίπεδο του 1997 (1,27% επί του κοινοτικού ΑΕΠ) και μετά την εφαρμογή του ενιαίου νομίσματος ευρώ. Και αυτό, εξαιτίας των αποφάσεων που έλαβαν τα κράτη-μέλη να συνεχίσουν την αυστηρή δημοσιονομική πολιτική, σύμφωνα με τις δεσμεύσεις της ΟΝΕ και του Συμφώνου Σταθερότητας και τις εκτίμησεις της Επιτροπής, ότι το ανώτατο όριο του 1,27% των ιδίων πόρων επί του κοινοτικού ΑΕΠ, δεν θα εξαντλείται με τους ετήσιους προϋπολογισμούς της Ένωσης, και θα παραμένουν ετήσια σημαντικά ποσοστά αχρησιμοποίητα: 0,03% το 2000, με σταδιακή αύξηση από το έτος 2002.

Το ποσοστά αυτά, θα διατεθούν για τη χρηματοδότηση των πολιτικών της Ένωσης των 15 και για την κάλυψη των αναγκών των κρατών που θα ενταχθούν στις προενταξιακές διαδικασίες που απαιτεί η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η εκτίμηση της Επιτροπής είναι διάτρητης αξιοπιστίας και βαρύτητας, διότι στην ενιαία Ευρώπη, με κοινό νόμισμα και κοινή δημοσιονομική πολιτική, όταν οι πόροι που θα διατίθενται, από την Ευρωπαϊκή Ένωση για την στήριξη σύγκλισης των οικονομιών, στην πραγματικότητα είναι μικρότερο από το 1% του ΑΕΠ της Κοινότητας, οι οικονομίες των κρατών-μελών δεν οδηγούνται σε σύγκλιση, αλλά σε απόκλιση. Τους πόρους αυτούς δεν τους χαρίζει κανείς. Αποτελούν την αποζημίωση προς τα κράτη που έχουν ζημιές από την απώλεια της αυτόνομης νομισματικής πολιτικής.

Αυτό που απομένει για την Ελλάδα είναι να απαιτήσει μέσα από το πακέτο Sander, να αυξηθούν οι πόροι και φυσικά να απορροφηθούν και να χρησιμοποιηθούν αναπτυξιακά.

• Τη διατήρηση του δημοσίου ελλείμματος κάτω από το 3% του ΑΕΠ, για όσα κράτη-μέλη που, από την 1^η Ιανουαρίου 1999, υιοθετήσουν το Ευρώ, καθώς και γι' αυτά που θα προσχωρήσουν στην ΟΝΕ το 2001. Αν αυτό δεν θα επιτυγχάνεται, τότε τα κράτη θα κινδυνεύουν: είτε με προσωρινή παρακράτηση κά-ποιοι μεγάλου ποσού είτε με πρόστιμο, ενώ θα διακόπτονται και οι μετα-βιβάσεις των πιστώσεων του Ταμείου Συνοχής.

Σ' αυτό, συμπερασματικά μπορεί να συνάγει κανείς, πως οι Έλληνες και οι Ελληνίδες θα υποστούν την αυστηρή δημοσιονομική πειθαρχία και λιτότητα, για πολλά ακόμη χρόνια, τουλάχιστον οκτώ, προκειμένου να

σταθε-ροποιηθούν οι δείκτες της σύγκλησης και να αποφευχθούν οι παραπάνω οικονομικές κυρώσεις γιατί τα οικο-νομικά αποτελέσματα μιας ασκού-μενης οικονομικής πολιτικής εξαρτώ-νται από μακροοικονομικούς δείκτες. Παράλληλα δε, παρατηρείται έλλειψη σαφών προσανατολισμών στη στήριξη της μικρής βιομηχανίας και βιοτεχνίας, όπου τα μεγέθη και τα αποτελέσματα στην ελληνική οικονομία είναι άμεσα, **και αυτό τονίζεται**, γιατί είναι οι κύριοι τροφοδότες της και δημιου-ργοί των νέων θέσεων απασχόλησης. Επίσης παρατηρείται, παρατεταμένη κρίση σε παραδοσιακού κλάδους της βιομηχανίας (π.χ. κλωστούφαντου-ργία, κονσερβοποιεία), υποβόσκουσα κρίση σε άλλους κρίσιμους τομείς της οικονομίας (π.χ. ναυπηγοκατασκευα-στικό), αποθάρρυνση και αδιαφορία ξένων επενδυτών για το ελληνικό επε-νδυτικό και επιχειρηματικό περιβάλ-λον, μείωση του αγροτικού πληθυ-σμού, συρρίκνωση του αγροτικού εισο-δήματος και μια σειρά άλλων αρνητι-κών παραμέτρων.

Τα παραπάνω, σε συνδυασμό με την έλλειψη δραστηριοποίησης και ανά-πτυξης κύκλου εργασιών από μεγάλες επιχειρήσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και την προσπάθεια αποφυγής των δυσμενών επιπτώσεων από ενδεχόμενη περικοπή των πόρων από το «πακέτο» Santer, καθιστούν την εκτίμησή μας λιγότερο επισφαλή και **η επιλογή για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση αποτελεί μονό-**

δρομο με ανηφορική και δύσκολη πορεία, αν δεν θέλουμε να είμαστε οι φτωχοί συγγενείς των υπολοίπων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

► **Τη διατήρηση της σημερινής διάρθρωσης των ιδίων πόρων. Και αυτό, με το σκεπτικό ότι η σημερινή διάρθρωση των ιδίων πόρων λειτου-ργεί ικανοποιητικά.** Εκ των πραγμά-των όμως αυτό θα ανατραπεί, και θα αλλιάξει το σύστημα, διότι με την έντα-ξη της πρώτης ομάδας των υποψη-φίων κρατών στη διευρυμένη Ένωση, θα διαμορφωθεί νέα πραγματικότητα, η οποία θα ληφθεί σοβαρά υπόψη, και ιδιαίτερα, ο δείκτης ευημερίας των παλιών και νέων κρατών-μελών, ο οποίος εκτιμάται με το μέγεθος του ΑΕΠ.

Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα, τη θέσπιση νέας ανακατανομής των συ-νεισφορών των κρατών-μελών στον κοινοτικό προϋπολογισμό. Θα αυξη-θούν οι συνεισφορές όλων των κρα-τών-μελών της Ένωσης για να ενισχυ-θούν οι νέες χώρες.

Πρακτικά συνεπάγεται ότι θα αυξη-θεί και το μερίδιο της Ελλάδας, που σήμερα ανέρχεται στο 1,6% περίπου.

► **Την έγκριση του προϋπολο-γισμού 1999 σε χαμηλά επίπεδα, με σκοπό την σταδιακή ετήσια αύξηση των εσόδων και των δαπανών της Ένωσης από την έναρξη της περιό-δου 2000-2006 και να μην έχει με-γάλες διακυμάνσεις.**

► **Τη συνέχιση και στη νέα περίο-δο 2000-2006 να έχουν προνομια-**

κή θέση στον κοινοτικό προϋπολο-γισμό οι διαρθρωτικές πολιτικές της Ένωσης. Τα παραπάνω απαιτούν, να αποφεύγεται η αυτόματη και συστημα-τική μεταφορά των κονδυλίων από τη μια χρήση στην άλλη, όπως ισχύει σήμερα στο παρών δημοσιονομικό πλαίσιο.

Η Επιτροπή, χωρίς να απαγορεύει ρητά και να καταργεί τη παραπάνω δυνατότητα, **επιδιώκει να εφαρμό-σουν τα κράτη-μέλη ένα σωστό πολιτευτή προγραμματισμό των διαρθρωτικών τους πολιτικών και πραγματικές ετήσιες εκταμιεύσεις των κοινοτικών κονδυλίων και όχι λογιστικές, όπως αρκετές φορές παρουσιάζονται.**

Με τη μεταφορά των κοινοτικών κονδυλίων στις επόμενες χρήσεις επιβαρύνεται ο κοινοτικός προϋπολο-γισμός των επόμενων χρόνων και πολ-λές φορές οι συνοδικές δαπάνες υπερβαίνουν τα ανώτατα προβλεπό-μενα δημοσιονομικά όρια.

Οι εν λόγω προτάσεις και αποφά-σεις, προέκυψαν από τις μέχρι τώρα διαπιστώσεις της πορείας υλοποίησης του «B' πακέτου Delor», που δεν είναι και καλές, τουλάχιστον σε ό,τι αφορά τη χώρα μας.

Αυτό που τελικά απομένει να γίνει, είναι σωστός και πολιτευτής προγραμ-ματισμός. Να κινητοποιηθούν όλοι οι παραγωγικοί και κοινωνικοί φορείς και να αναπτυχθούν μηχανισμοί που θα εγγυηθούν την αποτελεσματικό-τητα και την απορρόφηση των πόρων του 3ου πακέτου Santer.

ΤΑ «ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΑ ΠΑΡΚΑ» ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΜΕΛΕΤΗΣ

Γράφαμε, στο προηγούμενο τεύχος, για την απόφαση του δημοτικού συμβουλίου Πλατέος να διαθέσει ένα σημαντικό τμήμα του αγροκτήματός του (131 στρέμματα) για τη μετεγκατάσταση υφιστάμενων κτηνοτροφικών μονάδων, που σήμερα βρίσκονται μέσα στους οικισμούς ή σε άλλους, μη αποδεκτούς, χώρους, ώστε να δημιουργηθεί κατάλληλα χωροθετημένη κτηνοτροφική ζώνη. Όμως, μέχρι σήμερα, δεν υπήρχε ούτε μία μελέτη που να εξετάζει τεχνοοικονομικά και σε βάθος το θέμα.

Πρόσφατα, κατά παραγγελία της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, το Γραφείο Μελετών του κ. *Ορέστη Χρηστίδη*, συντάξε «*Μελέτη Σκοπιμότητας για την ίδρυση και λειτουργία Κτηνοτροφικών Πάρκων*» ώστε, με βάση αυτήν, η Περιφέρεια να χρηματοδοτήσει τη δημιουργία 2 ή 3 «πρότυπων» κτηνοτροφικών πάρκων στην Κεντρική Μακεδονία, σε περιοχές όπου τα προβλήματα εμφανίζονται με ιδιαίτερη οξύτητα.

Η συνταχθείσα μελέτη, η οποία καταλαμβάνει έκταση 80 σελίδων, περιγράφει, στο εισαγωγικό της μέρος, το πρόβλημα που δημιουργούν οι μονάδες όταν βρίσκονται εντός οικιστικών περιοχών και τη διεθνή εμπειρία σε ό,τι αφορά τους τρόπους

εξόδου-μετακόμισής τους από τους οικισμούς. Στο πρώτο κεφάλαιο, παρατίθενται στοιχεία για το ζωικό πληθυσμό κατά νομό και τον αριθμό των σταβλικών μονάδων. Το δεύτερο κεφάλαιο αναλώνεται στην εκτίμηση για την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής του μέτρου των μετεγκαταστάσεων [σ.σ.: σύμφωνα με τα σχετικά στοιχεία του Υπ. Γεωργίας, το 1996 διατέθηκαν 1,7 δις δρχ. ενώ το 1997, 1,3 δις δρχ. για το μέτρο των μετεγκαταστάσεων (οικονομικές ενισχύσεις κτηνοτρόφων)]. Στα επόμενα δύο κεφάλαια αναπτύσσεται η προβληματική για την ίδρυση και λειτουργία κτηνοτροφικών ζωνών ή πάρκων καθώς και η τυπολογία τους. Το πέμπτο -και μεγαλύτερο- κεφάλαιο περιγράφει ένα μοντέλο (πρότυπο) κτηνοτροφικού πάρκου, με ανάλογη κοστολό-γηση, ενώ, στο τέλος, διατυπώνονται από τους μελετητές συγκεκρι-μένες προτάσεις προς τις αρμόδιες αρχές (Υπουργείο, Περιφέ-ρεια, Νομαρχίες).

Ο Δήμος Πλατέος έχει κατά τη γνώμη μας τις προϋποθέσεις και τα πλεονεκτήματα, για να χρηματοδοτηθεί από την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας η προσπάθεια που ανέλαβε, με σκοπό να δημιουργηθεί ένα πρότυπο τέτοιο πάρκο στην περιοχή του.

Γράφει ο

Νίκος Καζαντζίδης
Ιατρός

ομοιοπαθητική ιατρική

Υπάρχουν πολλά θεραπευτικά συστήματα. Άλλα από αυτά δεν μπορούν να υπάρξουν αυτόνομα και δρουν ως βοηθητικά, συμπληρωματικά, όπως π.χ. φυσικοθεραπευτική, χειροπρακτική, αρωματοθεραπεία κλπ., ενώ άλλα μπορούν να ολοκληρώσουν από μόνα τους μία θεραπεία, όπως π.χ. η κλασική ιατρική και η ομοιοθεραπευτική. Επίσης, άλλα θεραπευτικά συστήματα χρησιμοποιούν φαρμακευτικές ουσίες και άλλα όχι, όπως π.χ. η χρωματοθεραπεία, ο βελονισμός, η μουσικοθεραπεία.

Η ομοιοπαθητική είναι ένα φαρμακευτικό ολοκληρωμένο θεραπευτικό σύστημα που μπορεί αυτεξούσια να αναλάβει να θεραπεύσει φυτά, ζώα ή ανθρώπους.

Η ρήση «όμοια ομοίσις ιώνται», δηλαδή τα όμοια θεραπεύονται με τα όμοια, που πρώτος διατύπωσε ο **Ιπποκράτης**, είναι μια μεγάλη αλήθεια επάνω στην οποία βασίζεται η ομοιοθεραπευτική. Όπως όμως όλες οι μεγάλες αλήθειες, δημιούργησε τριβές και προβλήματα με το εκάστοτε κατεστημένο.

Την εποχή του Ιπποκράτη υπήρχαν δύο Ιατρικές σχολές. Η **σχολή του Κνίδου** (μία πόλις της Μικράς Ασίας), η οποία πρέσβευε ως μόνο σωστό τον θεραπευτικό νόμο «*τα ενάντια εναντίσις εισίν Ιάματα*» π.χ. σε πυρετό δίνουμε αντι-πυρετικό, σε βήχα αντι-βηχικό (όπως και η κλασική Ιατρική σήμερα) και η **σχολή της Κω**, με τον Ιπποκράτη, που έλεγε ότι ισχύουν και οι δύο θεραπευτικοί νόμοι. Οι σχολές αντιμάχονταν όπως ακριβώς και σήμερα.

Γνωστοί ιατροί που άσκησαν Ιατρική με ομοιοπαθητικό τρόπο

σκέψης, εκτός απ' τον Ιπποκράτη, ήταν ο **Αριστοτέλης** και ο **Παράκελσος**. Εκείνος όμως που μελέτησε επιστημονικά και ανέδειξε τον νόμο των **ομοίων** («*similia similibus curentur*» στα Λατινικά), σαν το υψηλότερο και φυσικότερο σύστημα θεραπευτικής, ήταν ένας πολύ διαβασμένος Γερμανός γιατρός και χημικός, ο **Dr. Samuel Hahnemann (Χάνεμαν)**.

Ήταν διάσημος γιατρός της εποχής του. Φοίτησε στις καλύτερες ιατρικές σχολές. Υπήρξε μαθητής του **Freiherr von Quarin**, γιατρού του Αυτοκράτορα της Αυστρίας. Απογοητευμένος όμως απ' την άσκηση της τότε Ιατρικής, που χορηγούσε φάρμακα σύμφωνα με την γνώμη κάποιων «πεφωτισμένων» [και σήμερα το ίδιο δεν γίνεται;] και όχι σύμφωνα με κάποιους νόμους, σταμάτησε να ασκεί την Ιατρική. Για να ζήσει μετέφραζε ιατρικά συγγράμματα από την Αγγλική στην Γερμανική γλώσσα.

Το 1790, ενώ μετέφραζε ένα κεφάλαιο της Φαρμακολογίας του **William Cullen**, καθηγητή στην Ιατρική Σχολή της Γλασκώβης, για την ενέργεια του **περουβιανού φλοιού** (από αυτόν παράγεται το **κινίνο**), η εξήγηση του συγγραφέα του φάνηκε φαντασιώδης και παράλογη. Το δοκίμασε επάνω στον εαυτό του και βρήκε έκπληκτος, ότι του προξένησε συμπτώματα ελονοσίας, μίας νόσου για την οποία και το χρησιμοποιούσαν. Κατάλαβε τότε, ότι κάθε ουσία μπορεί να θεραπεύσει σε έναν άρρωστο, αυτό ακριβώς που προξενεί σε έναν υγιή. Έτσι, ανακαλύφθηκε ξανά ο νόμος των ομοίων, μετά πολλούς αιώνες απ' όπου τον πρωτοδιατύπωσε ο Ιπποκράτης.

Ο **Χάνεμαν** άρχισε να πειραματίζεται με διάφορες ουσίες, στον εαυτό του, στην οικογένειά του και σε φίλους του γιατρούς, καταγράφοντας όλα τα συμπτώματα που εμφανίζονταν στο διανοητικό, συναισθηματικό και σωματικό επίπεδο. Μετά από 25 χρόνια, συνέγραψε την Ομοιοπαθητική Φαρμακολογία, η οποία συνθίζεται να λέγεται **Materia Medica**.

Το 1810 δημοσίευσε το «**Όργανον της Ιατρικής**» στο οποίο περιλαμβάνονται όλες οι θεμελιώδεις αρχές της ομοιοπαθητικής επιστήμης. Το 1821 εξέδωσε την «**Materia Medica Pura**» (καθαρή Φαρμακολογία) που περιελάμβανε συνολικά 62 φάρμακα, πολύ καλά αποδειγμένα. Από τότε μέχρι σήμερα αυτός ο αριθμός αυξήθηκε σε πάνω από 3.000 φάρμακα και συνεχώς αποδεικνύονται καινούργια, χωρίς ποτέ να καταργηθεί κανένα.

Η θεωρία και η πράξη της ομοιοθεραπευτικής τέχνης διαφυλάχθηκε μέχρι σήμερα και προωθήθηκε από μια μειονότητα γιατρών. Θεωρώ την μεγαλύτερη τιμή για τον εαυτό μου, το ότι βρέθηκα -σίγουρα όχι τυχαία- να την υπηρετώ σήμερα, που ο ανθρώπινος νους είναι, πιστεύω, πιο πρόθυμος να δεχθεί ή τουλάχιστον να προσπαθήσει, επάνω σε κάτι διαφορετικό για την υγεία του, αρκεί να ενημερωθεί γι' αυτό.

Έτσι δέχθηκα με ευχαρίστηση, όταν μου ζητήθηκε, να γράψω λίγα λόγια για την ομοιοπαθητική, προς ενημέρωση των συμπατριωτών μου.

Τι είναι λοιπόν η ομοιοπαθητική Ιατρική; Στους περισσότερους θα έτυχε, έστω και μία φορά, να καθαρίσουμε κρεμμύδια. Τι συμβαίνει

⇒ τότε; Τα μάτια αρχίζουν να δακρύζουν και είναι συνεχώς υγρά, αλλή τα δάκρυα είναι ήπια. Φταρνιζόμαστε. Η μύτη παρουσιάζει άφθονο, υδατώδες αλλή πολύ ερεθιστικό συνάχι. Εάν συνεχίσουμε να καθαρίζουμε κρεμμύδια, εμφανίζεται βραχνάδα και βήχας. Είμαστε χειρότερα σε ένα δωμάτιο και θέλουμε να βγούμε έξω στον καθαρό αέρα ή να πλυθούμε με δροσερό νερό, πράγμα που μας ανακουφίζει.

Αυτά τα συμπτώματα εμφανίζονται λοιπόν στον καθένα μας όταν καθαρίζουμε κρεμμύδια.

Εάν μας έλθει κάποιος με γρίπη, που υποφέρει παραπονούμενος για τα ίδια ακριβώς συμπτώματα που ανέφερα παραπάνω, θα του δώσουμε το ομοιοπαθητικό φάρμακο που βγαίνει απ' το κρεμμύδι (*Allium cepa*) και θα γίνει καλή σε λίγες ώρες.

Δεν χρειάζονται καθόλου αντιπυρετικά, αντιβιοτικά, αποσυμφορητικά παυσίπονα, αλλή μόνο 2-3 μεμονωμένες δόσεις του ομοιοπαθητικού φαρμάκου.

Δηλαδή, εάν έλθει κάποιος με γρίπη και του δώσουμε *Allium cepa* θα γίνει καλή; Όχι βέβαια. Θα πρέπει τα συμπτώματα του αρρώστου να ταιριάζουν απόλυτα με τα συμπτώματα που δημιουργεί το φάρμακο σε υγιείς ανθρώπους. Τότε μόνον θα έχουμε θεραπευτικό αποτέλεσμα.

Ας αναφέρουμε ακόμα ένα παράδειγμα ασθενούς με γρίπη: Ο ασθενής έχει έντονο συνάχι που είναι ήπιο. Τα μάτια του διαρκώς υγρά, τα δε δάκρυα πολύ ερεθιστικά. Το πρόσωπό του είναι ζεστό αλλή ο ίδιος όμως κρυώνει, έχει ρίγος, βήχα ξερό, που σταματάει μόλις ξαπλώνει στο κρεβάτι. Το φάρμακο εδώ είναι η *Euphrasia*.

Η ομοιοπαθητική λοιπόν δεν αρκείται μόνο στην απλή καταγραφή των συμπτωμάτων (βήχας, συνάχι, δάκρυα, πυρετός, πονοκέφαλος, κλπ.), αλλή και στο **πως τα αισθάνεται ο ίδιος ο ασθενής**, δηλαδή τις ποσοτικές αλλή και ποιοτικές διαφορές των συμπτωμάτων του

καθενός.

Θα μπορούσε κάποιος να ρωτήσει: Μα καλή, στις οξείες αρρώστιες, στις χρόνιες, που είναι πιο σοβαρές, τι γίνεται; Έχουμε μία περίπτωση έλικους δωδεκαδακτύλου, ημικρανίας, βρογχικού άσθματος ή αθηροσκλήρωσης... πως ενεργεί η ομοιοπαθητική;

Όλοι οι άνθρωποι, μικροί και μεγάλοι, άνδρες και γυναίκες, έχουμε ένα κεφάλι, δύο μάτια, δύο χέρια, δύο πόδια, μία μύτη. Κανένας άνθρωπος όμως δεν είναι απόλυτα ίδιος με τον άλλο· ούτε οι δίδυμοι. Άλλος είναι ψηλός, άλλος κοντός, άλλος έχει κρύα χέρια, άλλος ζεστά χέρια, άλλος είναι νευρικός, κλαίει εύκολα, σχολιαστικός, γρήγορος, έξυπνος και άλλος είναι ήσυχος, δεν συγκινείται εύκολα, τσαπατσούλης, νωθρός, μαθαίνει αργά. Βλέπουμε λοιπόν ότι υπάρχουν διαφορές, όχι μόνο στην εμφάνιση αλλή και στο διανοητικό ή συναισθηματικό επίπεδο των ανθρώπων.

Η ομοιοπαθητική λαμβάνει υπ' όψιν της όχι μόνο την διάγνωση αλλή και όλα αυτά τα στοιχεία ο συνδυασμός των οποίων προσδίδει την **μοναδικότητα** στον καθένα μας.

Η ομοιοπαθητική είναι μία **ολιστική** ιατρική. Λαμβάνει υπ' όψιν της το **όλον** για να θεραπεύσει το **μέρος**. **Εξυψώνει τον άνθρωπο**.

Εξετάζει κάθε περίπτωση ξεχωριστά. Δεν δίνει σε όλους τους ανθρώπους το ίδιο φάρμακο εάν έχουν την ίδια διάγνωση, αλλή εξατομικεύει κάθε περίπτωση και μπορεί να δώσει στον καθένα ξεχωριστό φάρμακο, κι αν έχουν την ίδια πάθηση.

Εάν στο αυτοκίνητό σας, η εξάτμιση βγάλλει υπέρ του δέοντος ποτήλα καυσαέρια, τι φταίει; Η μηχανή ή η εξάτμιση; Τι θα κάνετε; Θα βάλετε τάπα στην εξάτμιση ή θα επισκευάσετε την μηχανή; Θα δείτε το πρόβλημα σε βάθος ή επιφανειακά;

Το σίγουρο είναι ότι όλοι μας θα πάμε το αυτοκίνητο σε μηχανικό να ρυθμίσει την μηχανή. Εάν ταπώσουμε την εξάτμιση θα καταστραφεί η μηχανή.

Έτσι και η ομοιοπαθητική εξετάζει κάθε περίπτωση σε βάθος, συνολικά και προσπαθεί να επαναφέρει τον οργανισμό σε κατάσταση αρμονίας και ισορροπίας ρυθμίζοντας την λειτουργία του, θεραπεύοντάς τον, **εκ των έσω προς τα έξω**. Όχι καταπιέσεις. Ελευθερία. Γιατί υγεία είναι ελευθερία και αρρώστια είναι σκλαβιά, δέσμευση.

Η ομοιοπαθητική, λοιπόν, ελευθερώνει τον άνθρωπο για να μπορέσει επιτυχώς να πραγματοποιήσει τον σκοπό της επίγειας ζωής του.

Στις 9 Φεβρουαρίου ομιλία στο Πλατύ για το μέλλον της ελληνικής γεωργίας

Ο κόσμος αλλάζει. Δύσκολα χρόνια επιφυλάσσει το μέλλον για την ελληνική γεωργία. Θα ερημώσει η ύπαιθρος; Που θα βρουν δουλειά όσοι εγκαταλείψουν τη γεωργία; Τι προϊόντα μπορούμε να παράγουμε; Πως θα κρατηθεί το εισόδημά μας, όταν σε λίγο φθηνά γεωργικά είδη θα κατακλύσουν τις αγορές;

Αυτά και άλλα πολλά ενδιαφέροντα πράγματα, θα αναφέρουν στις ομιλίες τους ο κ. **Δημήτρης Μιχαηλίδης**, διευθυντής Ευρωπαϊκών Θεμάτων της Γεωργικής Σχολής Θεσσαλονίκης και ο κ. **Γρηγόρης Νταούκας**, γεωργοοικονομολόγος-συνεταιριστής, κατά την ενημερωτική εκδήλωση που διοργανώνει η Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης του Δήμου Πλατέος, την **Δευτέρα 9 Φεβρουαρίου και ώρα 7 μ.μ.** στην αίθουσα του Δημοτικού Θεάτρου Πλατέος.

Καλούνται όλοι οι αγρότες της περιοχής μας να παραστούν στην εκδήλωση, όχι μόνο για να ακούσουν, αλλά κυρίως για να θέσουν ερωτήματα ή να καταθέσουν τη δική τους άποψη.

που λιπαίνεται με τα θαυμάσια μερά του Λουδία, αν και όλα αυτά πρέπει να θεωρηθούν μάλλον υπερβολικά και εγκωμιαστικά.

Το σπουδαιότερο απ' αυτή την αναφορά είναι ότι ο Λουδίας, (που μας τον είχε περιγράψει ο Ηρόδοτος "να συμμίσει" με τον Αλιάκμονα), έχει πλέον διαμορφώσει δική του αυτοτελή κοίτη κι έχει στενέψει τόσο, ώστε να αντιμετωπίζεται πλέον σαν κανονικός ποταμός, που διασχίζει και κάνει εύφορη μια ολόκληρη πεδιάδα. Είναι προφανές πως

εύρους του οφείλεται αρχικά στο μεγάλο βάθος του, το οποίο δικαιολογείται απ' το ότι ο πυθμένας του ήταν παλιός θαλάσσιος αύλακας και το βαθύτερο σημείο του Θερμαϊκού κόλπου, που φυσικά ήταν δύσκολο να γεμίσει από φερτά υλικά και να ανυψωθεί (ακόμη και σήμερα ο Λουδίας είναι ο βαθύτερος ποταμός της Ελλάδας). Εκτός από το μεγάλο βάθος του όμως, πρέπει νάπαιξε κάποιο ρόλο και η συνεχής και περιοδική εισβολή του θαλασσινού νερού στην κοίτη του από το άνοιγμα της εκβολής του, που ήταν

Χάρτης 1

ο Αλιάκμονας έχει πάρει ΝΑ κλίση, γιατί δεν αναφέρεται πλέον νάχει σχέση με τον ρου του Λουδία.

Ακόμη από την αναφορά "... διαβάς Αξιόν... άξει, Λυδίαν τε..." μπορούμε να δεχτούμε πως έχουμε μια νύξη περί της δυνατότητας διάβασης του Λουδία, γιατί στο κείμενο αναφέρεται, ότι ο Εύϊος για να πάει στην Πιερία θα "διαβεί" τον Αξιό και θα "οδηγήσει" τις Μαινάδες στον Λουδία, τον χορηγό κ.τ.λ., χωρίς να διευκρινίζεται εάν η κατεύθυνσή τους προς τον Λουδία ήταν επειδή από κει πήγαινε ο δρόμος για την Πιερία ή επειδή απλά ήθελαν να επισκεφθούν την όμορφη περιοχή του ποταμού.

Παράλληλα με τις παραπάνω αλλαγές που αναφέραμε για τον Λουδία, πρέπει να σημειώσουμε πως ανάλογες διαφοροποιήσεις συνέβηκαν και στην λιμνοθάλασσα του άλλοτε αριστερού μυχού του Θερμαϊού κόλπου, που σιγά-σιγά μεταβάλλονταν σε λίμνη. Λόγω του στενέματος του Λουδία, η επικοινωνία με τα ρεύματα της ανοικτής θάλασσας είχε περιοριστεί στο ελάχιστο, ενώ παράλληλα, επειδή δεχόταν το νερό πολυάριθμων ποταμών το νερό της αφρατώνονταν σταδιακά και γινόταν γλυκό.

Παρ' όλη όμως τη συνεχή προσχωτική ενέργεια των δύο μεγάλων ποταμών Αλιάκμονα και Αξιού, το άνοιγμα του Λουδία δεν ήταν εύκολο να κλείσει. Η διατήρησή του

ιδιαίτερα ευρύ. Το φαινόμενο της αμψιτιδας και πλημμυρίδας, που διατηρείται μέχρι σήμερα, ήταν πολύ πιο έντονο τότε, κι όταν ανυψωνόταν η στάθμη της θάλασσας, το θαλασσινό νερό εισχωρούσε στην κοίτη του Λουδία, αναγκάζοντας το "γλυκό" νερό του ποταμού να σταματήσει την ροή του και να πλημμυρίσει την επίπεδη χώρα γύρω από τις όχθες του. Με το τράβηγμα του θαλασσινού νερού, η ροή του "γλυκού" νερού επανερχόταν στην κανονική της κατεύθυνση, αλλά ήδη ένα μεγάλο μέρος των φερτών υλικών είχαν αποθεθεί έξω από την κοίτη του ποταμού. Με δεδομένο δε ότι το έδαφος γύρω απ' τον Λουδία (σαν δημιούργημα προσχώσεων) ήταν τελείως επίπεδο, το φαινόμενο της εισβολής του θαλασσινού νερού προκαλούσε την δημιουργία εκτεταμένων και μόνιμων ελών και τελμάτων στα οποία κατέληγε το προσχωτικό υλικό του ποταμού, ενώ ο κύριος ρους του ποταμού διαφυλάσσονταν ιδιαίτερα φαρδύς, πλωτός και βαθύς.

Κατά τον 2° μ.Χ. αιώνα χρονολογείται η χάραξη ενός καινούργιου οδικού δικτύου στην περιοχή. Πρόκειται για έναν δρόμο που ένωνε την Βέροια με την Θεσσαλονίκη, περνώντας πάνω από τον Λουδία με σημείο ζεύξης του το σημείο ανάμεσα στο σημερινό Πλατύ και Άδενδρο. Την ύπαρξη αυτού του δρόμου την διαπιστώνουμε από την ανακάλυψη των μιλιαρίων στον σημερινό Σταυρό και την Αλεξάνδρεια, πράγμα που μας επιτρέπει να υποθέσουμε,

Δημοτική Βιβλιοθήκη Πλατέος

Του
Λάζαρου Κιτσιώδη*

Σήμερα, που οι ανθρώπινες σχέσεις βρίσκονται στο χειρότερο σημείο τους και ο εγωισμός κι η αποξένωση χαρακτηρίζουν τη ζωή μας, όλοι μας ψάχνουμε για κάποιο «δικό μας άνθρωπο».

Ένα φίλο -όπως χαρακτηριστικά λέμε- για ν' ανταλλάξουμε ορισμένες απόψεις, κάποιες ιδέες ή να του εμπιστευθούμε κάτι πολύ προσωπικό. Και δεν είναι λίγοι αυτοί που μετάνιωσαν για την επιλογή τους, να μιλήσουν και «ν' ανοιχτούν σε κάποιον».

Μέσα σ' αυτή τη δίνη των ανθρώπινων σχέσεων ξεχωρίζει κάποιος για την αξία του, καθώς και για την ικανότητα να ενώνει τους ανθρώπους. Δεν είναι άλλος από το Βιβλίο.

Βιβλίο: Ο καλύτερος φίλος

Το βιβλίο είναι ο αληθινός μας φίλος. Ακούει το κάθε μας πρόβλημα οποιαδήποτε στιγμή και ώρα. Δεν απαντά «όχι» σε όποιο κάλεσμά μας και είναι πρόθυμα δίπλα μας και στη λύπη και στη χαρά μας. Δε μας στενοχωρεί ποτέ. Αντίθετα, σε κάποιες «δύσκολες στιγμές», μπορεί να «ζωγραφίσει» ένα χαμόγελο στα χείλη μας. Ελευθερώνει τη φαντασία μας και μας βοηθά να ταξιδεύουμε σε άλλους τόπους γνωρίζοντας καινούργιους ανθρώπους. Πραγματοποιεί ακόμα και τα πιο κρυφά μας όνειρα. Και είναι το φθηνότερο εισιτήριο για ένα ταξίδι.

Φυσικά, το σημαντικότερο απ' όλα είναι η συμβολή του στη μόρφωση και την πνευματική μας αναβάθμιση. Χωρίς τις απλόχερες γνώσεις του, κανείς άνθρωπος πάνω στη γη, δεν θα ονομαζόταν «μορφωμένος». Ποιος γνωρίζει σε ποιο «πνευματικό επίπεδο» θα βρισκόμασταν και με ποιους κα-νόνες συμπεριφοράς θα ζούσαμε.

Τυχεροί λοιπόν οι άνθρωποι που έχουν συνειδητοποιήσει την αξία και την προσφορά του βιβλίου στη ζωή τους.

* Ο κ. Λάζαρος Κιτσιώδης είναι δάσκαλος και μέλος του Δ.Σ. της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Πλατέος.

Βιβλιοθήκες

Είναι «ευχής έργο» ο κάθε άνθρωπος να διαθέτει τα «δικά του βιβλία» στο σπίτι του ή στο χώρο της εργασίας του. Να έχει δηλαδή τη δική του βιβλιοθήκη.

Εκτός όμως από το ενδιαφέρον που απαιτείται για το βιβλίο, πολύ σημαντικός είναι και ο οικονομικός παράγοντας, που ορισμένες φορές λειτουργεί σαν τροχοπέδη.

Για το σκοπό αυτό -για να έρθει ο αναγνώστης πιο εύκολα σε επαφή με το βιβλίο- κάποιοι φορείς: Δήμοι, Κοινότητες, Πολιτιστικά Κέντρα, Σύλλογοι, Οργανισμοί, αλλιά και Ιδιώτες δημιούργησαν βιβλιοθήκες σε τοπικό επίπεδο. Επίσης ο θεσμός της «Κινητής

προβλημάτων: Κοινωνικών, Εκπαιδευτικών, Πολιτιστικών, Υγείας κ.λ.π.

Σήμερα ο αριθμός των βιβλιοθηκών, που λειτουργούν σ' όλη τη χώρα, θεωρείται ικανοποιητικός. Μάλιστα, σταδιακά ο αριθμός αυτός όλο και αυξάνεται. Αρκεί όλοι μας να καλλιιεργήσουμε «τη σχέση μας» με τις βιβλιοθήκες και στο βιβλίο να δείξουμε την αγάπη μας.

Η Δημοτική Βιβλιοθήκη Πλατέος

Γύρω στο 1980 ξεκίνησε η προσπάθεια για την ίδρυση βιβλιοθήκης στο Πλατύ, με την οικονομική ενίσχυση της τότε Κοινοτικής αρχής. Για το σκοπό αυτό συστάθηκε αυτοτελής νομικό

Οι μαθητές της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι οι πλέον τακτικοί επισκέπτες της

Βιβλιοθήκης» κάλυψε ένα μεγάλο μέρος από τις ανάγκες των απομακρυσμένων από τα μεγάλα αστικά κέντρα περιοχών.

Εκτός όμως από το πλήθος των γνώσεων -δια μέσου των βιβλίων τους- οι βιβλιοθήκες παρέχουν μεγαλύτερη κοινωνική προσφορά. Με σωστή λειτουργία και οργάνωση οι γνώσεις τους, εκτός από τον προσωπικό χαρακτήρα, θα απευθύνονται και σε κοινω-νικές ομάδες (π.χ. Αγρότες). Ακόμη με την οργάνωση ανοικτών συζητή-σεων και συνδιαλέξεων, δίνεται η δυνατότητα αντιμετώπισης διαφόρων

πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την ονομασία «Κοινοτική Βιβλιοθήκη Πλατέος Ο ΠΛΑΤΩΝ».

Στη συνέχεια, με την υπομονή και τις φιλότιμες προσπάθειες ορισμένων κατοίκων -πρέπει να τονιστεί εδώ η καθαρά εθελοντική τους προσφορά- η βιβλιοθήκη ξεκίνησε τη λειτουργία της ως δανειστική. Άλλοτε περιστασιακά και άλλοτε με συγκεκριμένο ωράριο.

Στην αρχή στεγάστηκε σε κάποια μικρή αίθουσα του κοινοτικού καταστήματος. Αργότερα μεταφέρθηκε σε μεγαλύτερο και λειτουργικότερο χώρο, ⇨

χώρο, όπου στεγάζεται μέχρι σήμερα. Διαθέτει 3.000 περίπου τόμους βιβλίων, που καλύπτουν όλες τις κατηγορίες των γνώσεων, ορισμένους τίτλους περιοδικών καθώς και οπτικο-ακουστικό υλικό. Λειτουργεί κυρίως ως δανειστική, αλλά και ως Αναγνωστήριο, καθημερινά και με συγκεκριμένες ώρες λειτουργίας. Υπεύθυνη για τη λειτουργία της είναι η κ. **Φωτεινή Τσιμπλίδου**, πτυχιούχος βιβλιοθηκονομίας.

Έχει τη δυνατότητα να καλύψει τις ανάγκες του αναγνωστικού κοινού της ευρύτερης περιοχής. Απευθύνεται, όχι μόνο στους δημότες του Δήμου, αλλά σε κάθε αναγνώστη και «φιλό του βιβλίου».

Είναι απαραίτητο ο Δήμος να συνεχίσει να ενισχύει (στο μέλλον ακόμη περισσότερο) οικονομικά τη βιβλιοθήκη -είναι ο βασικός χρηματοδότης της- και το κοινό, ανεξαρτήτου ηλικίας, να αγκαλιάσει την όλη προσπάθεια.

Άλλωστε, σ' ένα Δήμο ή μια Κοινότητα η ύπαρξη βιβλιοθήκης καθρεφτίζει το πνευματικό επίπεδο των κατοίκων.

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ

διοργάνωσε με επιτυχία η Δημοτική Βιβλιοθήκη Πλατέος

Πραγματοποιήθηκε με επιτυχία η έκθεση Ζωγραφικής που διοργάνωσε η Δημοτική Βιβλιοθήκη Πλατέος από 16-20 Δεκεμβρίου 1997.

Στην έκθεση πήραν μέρος 30 μαθητές Δημοτικού και Γυμνασίου. Τα ονόματα των μαθητών που βραβεύθηκαν, με αλφαβητική σειρά, είναι τα ακόλουθα:

Μαθητές Δημοτικού

1. Δάλλα Μαρία
2. Παπαδοπούλου Νίκη
3. Παπαδόπουλος Χρήστος
4. Πηλίδης Ιωάννης
5. Τερζίδου Μαρία

Μαθητές Γυμνασίου

1. Προδροσιάδου Εύη
2. Τσαπαρίδου Αναστασία
3. Τσαπαρίδου Κλαυδία

Την τελευταία ημέρα της έκθεσης δόθηκαν αναμνηστικά διπλώματα σε όλους τους μαθητές που συμμετείχαν, καθώς και από ένα βιβλίο δώρο για κάθε ζωγραφιά που βραβεύτηκε.

Γκρίνιες

Γράφει ο
Άγγελος Παπαδημητρίου

Ακόμει συχνά για την πνευματική φτώχεια που μας μαστίζει, νέους και μεγαλύτερους. Τα ενδιαφέροντά μας περιορίζονται στις σωματικές απολαύσεις -όποια χροιά κιαν έχουν αυτές- και σε κάποιες τηλεοπτικές εκπομπές χαμηλού επιπέδου.

Από τα σχολεία μας αποφοιτούν συνεχώς λιγότερο μορφωμένοι άνθρωποι. Το άγχος της καθημερινότητας, ο αγώνας για την επιβίωση, το διογκούμενο ρεύμα ανεργίας και η προσπάθεια για ένα καλύτερο αύριο, μας κρύβουν τον ορίζοντα του «ευ ζειν».

Οι πνευματικοί μας ταγοί, αν έχουμε τέτοιους, είναι είδος εν ανεπαρκεία: καλλιτέχνες, συγγραφείς, διανοούμενοι δημιουργούν για τον εαυτό τους και -στην καλύτερη περίπτωση- για έναν στενό κύκλο και μόνον αυτοί και ο κύκλος τους μπορούν να αποκρυπτογραφήσουν τα μηνύματά τους. Είναι όμως αυτό τέχνη; Είναι δημιουργία; Είναι, έστω, ένα μικρό λιθαράκι στην πνευματική μας ανάταση;

Δημιουργήστε κύριοι, εκφραστείτε, μεταφέρετε στον κόσμο, που πραγματικά διψάει, τα μηνύματά σας, αλλιά με τρόπο κάπως κατανοητό. Πως να σας διαβάσει κ.κ. ποιητές και συγγραφείς ο κόσμος όταν η συχνότητα στην οποία εκπέμπετε δεν έχει καμία σχέση μ' αυτόν;

Η εκκλησία, που θα μπορούσε να προσφέρει πολλά, φοβούμαι πως ζει στον κόσμο της. Περιμένει να πάμε σ' αυτήν αντί να έλθει αυτή σε μας όπως είναι το χρέος της, όπως έκανε ο Χριστός. Πόσοι παρακολουθούν την Θεία Λειτουργία και τι καταβαίνουν από τον τρόπο που τελείται; Μήπως, Άγιοι Πατέρες, θα πρέπει να εκσυγχρονισθείτε; Διότι ναι μεν οι αξίες της Εκκλησίας είναι αιώνιες, δεν ζητά κανείς την προσαρμογή τους, όμως πρέπει να βρείτε τρόπο να πλησιάσετε τον λαό και κυρίως την νεολαία. Ο «Παράδεισος» και η «Κόλαση» δεν επηρεάζουν κανέναν στην εποχή μας. Μην ξεχνάτε πως εσείς θέλετε να σώσετε τις ψυχές μας, είναι υποχρέωσή σας, δεν σας το ζητήσαμε εμείς.

Η τηλεόραση το μόνο που κάνει είναι να μας αποχαυνώνει. Έχουν βρει οι ιδιοκτήτες των καναλιών τον τρόπο για το εύκολο κέρδος και μας αποκοιμίζουν με χαμηλότατο επίπεδο εκπομπές που δυστυχώς τις δεχόμαστε αδιαμαρτύρητα. Κάποιες αξιόλογες εκπομπές, ταινίες, συζητήσεις δεν τις βλέπει σχεδόν κανείς: είτε γιατί προβάλλονται από τα κρατικά κανάλια, που δεν τα έχουμε και «περί πολλού» είτε γιατί μεταδίδονται σε ώρες που έχουμε πάει για ύπνο.

Οι πολιτικοί μας, έχουν «κατορθώσει» να τυλίξουν γύρω τους ένα τέτοιο πέπλο ανυποληψίας που κατάντησαν την έννοια πολιτικός σχεδόν να ταυτίζεται με την έννοια διεφθαρμένος. Με την στάση τους μας έφεραν στο σημείο να πιστεύουμε πως πολιτική σημαίνει μίζα, οικογενειοκρατία, ρουσφέτι. Κι όμως οι υγιείς δυνάμεις είναι ασύγκριτα περισσότερες από τις «αρρωστημένες». Που είναι, όμως, γιατί δεν αισθανόμαστε την παρουσία τους; Οι τοπικοί μας ηγέτες, κοινοτάρχες, δήμαρχοι, νομάρχες κινούνται στα ίδια επίπεδα. Αν προχωρήσουμε στον πάσης φύσεως συνδικαλισμό κι εκεί τα πράγματα ευρίσκονται στην ίδια κατάσταση. Οι συνδικαλιστικές παρατάξεις βρήκαν τον τρόπο να εκλέγονται συνεχώς τα ίδια πρόσωπα, άσχετα με το αν ψηφίζουμε ή όχι. Ξέρετε πόσοι «επαγγελματίες» συνδικαλιστές θα χτυπούσαν κάθε μέρα κάρτα εάν δεν υπήρχε το «εκλέγονται 10 βάζω μέχρι 10 σταυρούς»;

Τώρα, αν όλα αυτά είναι συνέπεια της πνευματικής μας φτώχειας ή το αντίθετο, δεν έχει μεγάλη σημασία. Το ουσιώδες είναι πως είμαστε υπεύθυνοι, ο καθένας ξεχωριστά και όλοι μαζί. Μήπως πρέπει σιγά-σιγά να αρχίσουμε να αντιδρούμε; Μήπως πρέπει ν' αρχίσουμε να βάζουμε στη θέση τους όλη τους αυτοί που μας έφεραν στο σημείο να μην μας ενδιαφέρει τίποτε άλλο από την επιβίωση; Μήπως πρέπει ν' αρχίσουμε να ζητούμε ευθύνες από τους υπευθύνους της υποβάθμισης της εκπαίδευσης, της αύξησης της ανεργίας και όλη τους όσους υποβιβάζουν συνεχώς την ποιότητά μας;

ΕΤΗΣΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΚΕΔΚΕ: πολύς ντόρος για το... τίποτα;

Στα τέλη του περασμένου Νοεμβρίου πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη το ετήσιο τακτικό συνέδριο της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος. Αν και οι εργασίες του συνεδρίου έγιναν λίγες μόνον ημέρες από την ψήφιση του νόμου για τη «Συγκρότηση της πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης» (Πρόγραμμα Ι. Καποδίστριας) που επί μακρόν και εντόνως απασχόλησε την κοινή γνώμη, εντούτοις το Δ.Σ. της ΚΕΔΚΕ έκρινε πως δεν ήταν... φρόνιμο για το συνέδριο να ασχοληθεί με το επίμαχο αυτό θέμα. Ίσως εξ' αυτού του λόγου - αν εξαιρέσει κανείς τα λογίδια των κομματικών εκπροσώπων και των μεγαλοδημάρχων που φαίνεται να μονοπώλησαν το ενδιαφέρον των συνέδρων - ουδείς συναισθάνθηκε τη μαζικότητα, τον προβληματισμό και, τελικώς, το ουσιαστικό περιεχόμενο των αποτελεσμάτων του προσφάτου συνεδρίου της ΚΕΔΚΕ. Για την ενημέρωση των αναγνωστών μας, πάντως, παραθέτουμε το πλήρες κείμενο του ψηφίσματος.

Τρ.Τ.

«Το Ετήσιο Τακτικό Συνέδριο της ΚΕΔΚΕ που πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη στις 20,21,22 Νοεμβρίου 1997, αφού άκουσε την κεντρική εισήγηση της ΚΕΔΚΕ που αφορούσε το παρόν και το μέλλον του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αποφάσισε τα παρακάτω:

Α.

Θεωρεί ότι η νέα πραγματικότητα που διαμορφώθηκε στην Τοπική Αυτοδιοίκηση μετά την ψήφιση του νέου νόμου για την «Συγκρότηση της πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης» (Σχέδιο Ι. Καποδίστριας) αποτελεί ιστορικό βήμα πρόοδου για τον θεσμό της Τ.Α.

Τα όποια λάθη ή παραλείψεις σημειώθηκαν στην διαδικασία και τελική απόφαση για τον χωροταξικό σχεδιασμό των νέων Δήμων και Κοινοτήτων, δεν πρέπει να αποτελέσουν αιτία για την ακύρωση, αλλοίωση ή οποιουδήποτε είδους ολιγωρία που πιθανόν να αναστείλει τον δυναμικό τρόπο με τον οποίο πρέπει να κινηθούν από την πρώτη στιγμή οι Ο.Τ.Α.

Το Συνέδριο της ΚΕΔΚΕ εκτιμά ότι μόλις τώρα αρχίζει μια νέα ιστορική περίοδος για την υλοποίηση της αποκέντρωσης στη χώρα μας, μέσα από ισχυρή Τ.Α.

Για το λόγο αυτό, θεωρεί υποχρέωση, απευθυνόμενο προς τον Ελληνικό λαό, τα πολιτικά κόμματα, τους κοινωνικούς και παραγωγικούς φορείς, την Κυβέρνηση της χώρας και ιδιαίτερα προς τους εργαζομένους και τους αιρετούς που υπηρετούν τον θεσμό της Αυτοδιοίκησης, να υπογραμμίσει τα εξής:

α) Η προσπάθεια που απαιτείται για την ουσιαστική και εύρυθμη λειτουργία των νέων Ο.Τ.Α. είναι εθνικής σημα-

σίας και κλίμακας και για την επιτυχία της πρέπει να στρατευτούν όλες οι ζωντανές δυνάμεις της χώρας.

β) Όπως προκύπτει από τις διατάξεις του νόμου και από τις τοποθετήσεις των εκπροσώπων της Κυβέρνησης, οι πόροι που πρόκειται να διατεθούν από τον κρατικό προϋπολογισμό για την λειτουργία των νέων Ο.Τ.Α., όχι μόνο

υλικοτεχνικής υποδομής, για την επιμόρφωση και ενημέρωση τόσο των εργαζομένων, όσο και των αιρετών των νέων Ο.Τ.Α.

δ) Εκτιμώντας την σοβαρότητα του εγχειρήματος, η Τοπική Αυτοδιοίκηση αναλαμβάνει μέσα από τα συλλογικά της όργανα (ΚΕΔΚΕ, ΤΕΔΚ) πρωτοβουλία να συγκροτήσει Εθνική Επιτροπή για

Στιγμιότυπο από τις εργασίες του συνεδρίου : Στο presidium διακρίνονται ο Πρόεδρος του Δ.Σ. της ΚΕΔΚΕ και Δήμαρχος Αθηναίων κ. Δημήτρης Αβραμόπουλος (αριστερά) και ο Πρόεδρος του Δ.Σ. της ΕΕΤΑΑ κ. Απόστολος Κοιμιάς (δεξιά).

δεν είναι προσθετικοί στους ήδη υπάρχοντες πόρους, αλλά σε καμία περίπτωση δεν είναι ικανοί να στηρίξουν το πρόγραμμα ανασυγκρότησης της Τ.Α., γεγονός που μπορεί να οδηγήσει στην ανατροπή του εγχειρήματος μετατρέποντας αυτό, από θεσμό ανάπτυξης σε απλή διοικητική αναδιάταξη.

γ) Να υπάρξει άμεσα ολοκληρωμένο πρόγραμμα υποστήριξης και μέτρων πολιτικής για τους νέους Δήμους για την προετοιμασία και οργάνωση της

την παρακολούθηση της πορείας της μεταρρύθμισης ώστε να υπάρξει τόσο η δυνατότητα διορθωτικών παρεμβάσεων, όσο και η επιβολή λύσεων σε όποια προβλήματα ή παρεκκλίσεις δημιουργηθούν.

Β. ΘΕΣΜΙΚΑ

1. Συνταγματική μεταρρύθμιση

Η Τ.Α. επιδιώκει στην αναθεώρηση του Συντάγματος την τροποποίηση των άρθρων 101 και 102 αυτού, προς την

κατεύθυνση εξασφάλισης των προϋποθέσεων από το κράτος για την διοικητική και οικονομική αυτοτέλειά της.

Συνταγματική κατοχύρωση της αρχής της επικουρικότητας για την πρωτοβάθμια Τ.Α. και συνολική κύρωση του Ε.Χ.Τ.Α. (συμβάσεις ήδη κυρωμένες κατά το άρθρο 28, παρ. 1 του Συντάγματος).

2. Συλλογικά όργανα (ΚΕΔΚΕ-ΤΕΔΚ)

Το Συνέδριο διαπιστώνει ότι υπάρχει επιτακτική ανάγκη για αλλαγή και βελτίωση της δομής και λειτουργίας των συλλογικών οργάνων της Τ.Α. (ΚΕΔΚΕ-ΤΕΔΚ) που θα ανταποκρίνεται στις νέες συνθήκες και στο νέο ρόλο των Ο.Τ.Α.

Σημειώνει ότι οι σκοποί των ενώσεων πρέπει να είναι:

α. Η προαγωγή της δημοτικής και κοινοτικής συνεργασίας

β. Η έρευνα και μελέτη ζητημάτων σχετικών με την αυτοδιοίκηση

γ. Η υποβοήθηση της μεταξύ των οργανισμών αυτών συνεργασίας

δ. Η συγκέντρωση, επεξεργασία και παροχή στοιχείων και πληροφοριών επί γενικών ή ειδικών ζητημάτων και

ε. Η προώθηση και ενθάρρυνση των πρωτοβουλιών για την ειρήνη, την ισόρροπη ανάπτυξη, την καταπολέμηση των περιφερειακών ανισοτήτων και της ανεργίας, την προστασία του περιβάλλοντος.

Ειδικότερα οι ενώσεις έχουν:

Πολιτικό - Συντονιστικό ρόλο για την δημοκρατική αντιπροσώπευση και πολιτική ισχυροποίηση των πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α., για τη συνεργασία και τον συντονισμό δράσης των Ο.Τ.Α., τόσο για την προώθηση των επιδιώξεών τους έναντι του κράτους, όσο και τη διαμόρφωση ολοκληρωμένης πολιτικής στο χώρο της Τ.Α., καθώς και για την εξάλειψη τοπικιστικών αντιλήψεων και την ενίσχυση της αλληλεγγύης για την προώθηση των ζητημάτων που αφορούν την Τ.Α.

Επιτελικό ρόλο στήριξης των ΟΤΑ με την παροχή των εξής υπηρεσιών:

-συγκέντρωσης, τεκμηρίωσης στοιχείων και πληροφοριών

-σύνταξης ερευνών, μελετών, τεκμηριωμένων προτάσεων

-ενημέρωσης, πληροφόρησης

Αναπτυξιακό ρόλο με δυνατότητες:

-συμμετοχής εκπροσώπων ΤΕΔΚ σε επιτροπές, συμβούλια, κ.λπ.

-ίδρυσης επιχειρήσεων, σύναψης

Προγραμματικών Συμβάσεων

-διοργάνωσης ημερίδων για θέματα Αυτοδιοίκησης

-συνεργασίας με το Νομαρχιακό Συμβούλιο και συμμετοχή εκπροσώπων των ΤΕΔΚ στη διαδικασία του δημοκρατικού προγραμματισμού.

Τα όργανα τόσο των ΤΕΔΚ όσο και της ΚΕΔΚΕ θα είναι:

- 1) Γενική Συνέλευση
- 2) Συνέδριο
- 3) Διοικητικό Συμβούλιο
- 4) Εποπτικό Συμβούλιο
- 5) Πρόεδρος

και για την ΚΕΔΚΕ ειδικά η Εκτελεστική Επιτροπή θα αποτελείται από 11 μέλη. Η ανάδειξη των εκπροσώπων σε όλα τα όργανα θα γίνεται με σύστημα που θα εξασφαλίζει τόσο την αναλογική γεωγραφική εκπροσώπηση όσο και την εκπροσώπηση των μειοψηφιών σε αυτά. Ενδεικτικά, τα μέλη της Γενικής

Υποτονικότητα και έλλειψη ουσιαστικού περιεχομένου φαίνεται πως διέκριναν τις εργασίες του πρόσφατου συνεδρίου της ΚΕΔΚΕ. Δεν ήταν άθλιωστε λίγες οι φορές που τα άδεια καθίσματα ήταν πολλαριθμότερα των συνέδρων.

Συνέλευσης της ΚΕΔΚΕ ορίζονται στον αριθμό 300 εκ των οποίων τα 35 θα προέρχονται από την ΤΕΔΚ Ν. Αττικής, τα 15 από την ΤΕΔΚ Ν. Θεσσαλονίκης και οι υπόλοιπες ΤΕΔΚ θα εκπροσωπούνται κατ' ελάχιστο με 2 μέλη και τα υπόλοιπα μέλη θα μοιράζονται αναλογικά με πληθυσμιακό κριτήριο.

Στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΚΕ που θα είναι 45μελές, θα υπάρχει πρόβλεψη για παρουσία εκπροσώπων τόσο των Δήμων όσο και των Κοινοτήτων. Τα Διοικητικά Συμβούλια των ΤΕΔΚ θα είναι 9μελή. Ο Πρόεδρος της ΚΕΔΚΕ θα εκλέγεται από το Δ.Σ. της.

Το Δ.Σ. της ΚΕΔΚΕ εξουσιοδοτείται από το Συνέδριο να συντάξει σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος με όλες τις λεπτομέρειες για τη δομή και την λει-

τουργία των ΤΕΔΚ και της ΚΕΔΚΕ, το οποίο θα αποσταλεί στις ΤΕΔΚ προς συζήτηση. Το πρώτο δίκτυο του 1998 σε έκτακτη Γενική Συνέλευση θα αποφασιστεί το τελικό κείμενο του Π.Δ.

3. Καταστατική θέση αιρετών

Αντικειμενικοποίηση του διαχειριστικού συστήματος των Ο.Τ.Α. (επιβολή φόρων, τελών, βεβαίωση, είσπραξη τούτων κ.λπ.), ώστε να απεμπλακεί θεσμικά η παρέμβαση των αιρετών και να θεσμοθετηθεί η ευθύνη στα εξουσιοδοτημένα από το νόμο υπηρεσιακά όργανα.

Η θεσμική κατοχύρωση ενός πλαισίου επιμόρφωσης των αιρετών και πριν την ανάληψη των καθηκόντων τους και κατά την διάρκεια της θητείας τους, ώστε να είναι σε θέση να ασκήσουν αποτελεσματικά το έργο τους.

Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου που να αφορά στον προσδιορισμό

των εξόδων παράστασης και αποζημιώσεις των αιρετών με βάση το σύστημα προσδιορισμού και κλιμάκωσης των εξόδων παράστασης που έχει προτείνει το Δ.Σ. της ΚΕΔΚΕ.

Επίσης να προβλεφθούν τα εξής:

-Η συνταξιοδότηση των αιρετών που διατέλεσαν Πρόεδροι Κοινοτήτων που καταργούνται με το νέο νόμο

-Για τις περιπτώσεις μηνύσεων, ανακρίσεων κ.λπ. να παρίστανται ενώπιον των δικαστικών και άλλων αρχών ο Νομικός Σύμβουλος του Δήμου ή ο Διευθυντής αυτού και όχι ο Δήμαρχος

-Η κορηγία των Δημάρχων και Προέδρων των συνενοούμενων Ο.Τ.Α. να προκύπτει βάσει της συνεισφοράς του Ο.Τ.Α., κατά το έτος κατάργησής του, =>

επί του τακτικού προϋπολογισμού του νέου Δήμου

-Να υπάρξει αλλαγή πρωτοκόλλου των τοπικών αρχών στη βάση του ότι ο Δήμαρχος είναι ο πρώτος πολίτης της πόλης

4. Μητροπολιτικές περιοχές

Για το θέμα των μητροπολιτικών περιοχών, το συνέδριο διαπιστώνει την ανάγκη έναρξης ενός υπεύθυνου και συστηματικού διαλόγου που πρέπει να γίνει μεταξύ των εκπροσώπων της Τ.Α. και των αρμόδιων κρατικών φορέων (ΥΠ.Ε.Σ.Δ.Δ.Α.-ΥΠΕΧΩΔΕ-Υπουργείο Ανάπτυξης και Ν.Α.).

5. Προσωπικό των Ο.Τ.Α.

□ Ανάλυση καθοριστικού ρόλου από την ΚΕΔΚΕ στις συλλογικές διαπραγματεύσεις.

□ Εντός του νομίμου πλαισίου, μια πιο ευέλικτη πολιτική για τις προσλήψεις στους Ο.Τ.Α.

□ Εξασφάλιση και οργάνωση προγραμμάτων επιμόρφωσης.

□ Κατάργηση των διατάξεων του ν. 2527/97 περί προσλήψεων προσωπικού των επιχειρήσεων.

□ Κατάργηση των διατάξεων του ν. 2508/97 περί προσλήψεων προσωπικού για εκτέλεση έργων με αυτεπιστασία και επαναφορά των διατάξεων του ν. 2130/93, έτσι ώστε οι Ο.Τ.Α να είναι σε θέση να υλοποιούν προγράμματα και έργα μικρής κλίμακας με προσωπικό αυτεπιστασίας.

□ Πρόσληψη εξειδικευμένου προσωπικού για να ανταπεξέλθει στον αναβαθμισμένο ρόλο της Τ.Α.

6. Θεσμοθέτηση τετραετούς ολοκληρωμένου επιχειρησιακού προγράμματος ανάπτυξης για κάθε Ο.Τ.Α. που θα συμπίπτει με τη διάρκεια της θητείας του.

7. Αύξηση των ορίων της ανάθεσης έργων χωρίς μελέτη από 300.000 σε 1 εκατομμύριο δραχμές.

8. Να εμπευστεί το έργο των Επιτροπών που προβλέπονται στο ν. 2503/97 τόσο για την οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων ανάμεσα στην Τ.Α., Ν.Α., Περιφέρεια και κεντρική εξουσία, όσο και για τα επίπεδα του δημοκρατικού προγραμματισμού με βάση την αρχή της επικουρικότητας.

9. Πρόβλεψη σύστασης νομικού προσωπικού δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Επιτροπή Εγκώριας Περιουσίας» που

θα διαχειρίζεται την αδιανέμητη περιουσία δασικών και χορτολιβαδικών εκτάσεων.

Γ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Το Συνέδριο της ΚΕΔΚΕ εκτιμώντας τη νέα πραγματικότητα που διαμορφώνεται για την Τ.Α. μετά και την ψήφιση του νέου νόμου με τον οποίο η χώρα αποκτά νέους Ο.Τ.Α. που καλούνται να αναλάβουν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της, καθώς και την συνακόλουθη συνεχή μεταφορά αρμοδιοτήτων προς τους Ο.Τ.Α.

Επισημαίνει την ανάγκη προσδιορισμού του τρόπου χρηματοδότησης των Ο.Τ.Α. που θα προκύψει μέσα από μία συνολική φορολογική μεταρρύθμιση που θα αποδίδει στην Αυτοδιοίκηση φορολογική εξουσία και πόρους ικανούς για να ανταποκριθεί στο νέο ρόλο της.

Για το λόγο αυτό, η ΚΕΔΚΕ δεσμεύεται να εκπονήσει μελέτη-πρόταση που θα αποτελέσει βάση συζήτησης με την Κυβέρνηση, τα πολιτικά κόμματα και τους κοινωνικούς και παραγωγικούς φορείς.

Το Συνέδριο της ΚΕΔΚΕ άμεσα απαιτεί:

1. Την αύξηση του ποσοστού του φόρου εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων που αποδίδεται στην Τ.Α. από 20 σε 25%.

2. Την αύξηση του ποσοστού της Τ.Α. στα τέλη κυκλοφορίας από 80 σε 75% και ένταξη στους Κ.Α.Π. ποσοστού 20% από την φορολόγηση των κρατικών τίτλων.

3. Την απόδοση στην Τ.Α. όπως και στην Ν.Α. μέρους του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας.

4. Την θέσπιση τέλους 0,5 έως 1% επί των πάσης φύσεως δικαιοπρασιών υπέρ της Τοπικής και Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

5. Την ανακατανομή των αναπορόφρητων πόρων του Β' Κ.Π.Σ. και απόδοση αυτών στους Ο.Τ.Α.

6. Την κατάργηση από την Τ.Α. ενός νέου ΕΑΠΤΑ από πόρους του Γ' Κ.Π.Σ. στο ύψος του 20% των αντίστοιχων Π.Ε.Π.

7. Νέο θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των Δημοτικών Επιχειρήσεων με κατεύθυνση την ουσιαστική παροχή υπηρεσιών στους Ο.Τ.Α. Κατάργηση των διατάξεων του τελευταίου φορολογικού νόμου με βάση τις οποίες φορολογούνται οι δημοτικές επιχειρήσεις.

8. Την κάλυψη των επιβαρύνσεων των Ο.Τ.Α. από την θέσπιση του πριμ

παραγωγικότητας.

Να αποδοθούν μέχρι τέλος του έτους το σύνολο των πόρων της Τ.Α. που προβλέπονται στον κρατικό προϋπολογισμό και την κοινή Υπουργική Απόφαση του 1997 των Υπουργών Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης και Εθνικής Οικονομίας και επιπλέον τα 7,5 δις δέσμευση του Πρωθυπουργού από την επιβάρυνση των Ο.Τ.Α. με την εφαρμογή του νέου ενιαίου μισθολογίου. Σε αντίθετη περίπτωση, η ΚΕΔΚΕ θα κινητοποιήσει δυναμικά τους Ο.Τ.Α.

POLIS '97

καλή αρχή
για μια πρωτοβουλία
που γίνεται θεσμός

Αν το ετήσιο τακτικό συνέδριο της ΚΕΔΚΕ δεν παρουσίασε ενδιαφέρον, τότε το ακριβώς αντίθετο φαίνεται να συνέβη με την 1η έκθεση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που έγινε τις ίδιες μέρες με το συνέδριο της ΚΕΔΚΕ, στις εγκαταστάσεις της Διεθνούς Εκθέσεως Θεσσαλονίκης.

Σύμφωνα με στοιχεία των διοργανωτών, στην έκθεση «Polis '97» συμμετείχαν 281 εκθέτες από την Ελλάδα και 23 ξένες χώρες.

Μεταξύ των εκθετών ήσαν Δήμοι (αναμεσα τους ο Δήμος Πηλατός με δικό του περίπτερο), Κοινότητες, Αναπτυξιακές Εταιρίες, Ιδιωτικές Επιχειρήσεις, φορείς του δημόσιου τομέα, Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, κ.ά.

Οι 5.000 και πλέον επισκέπτες της έκθεσης, καθώς και τα καλά λόγια που ακούστηκαν για την αξιόλογη αυτή πρωτοβουλία, έχουν ήδη... δρομοπογήσει στους οργανωτές τις διαδικασίες για τη μόνιμη πλέον τέλειση της στο μέλλον.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ OFFSET - ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΕΙΟ

TYPE PRESS

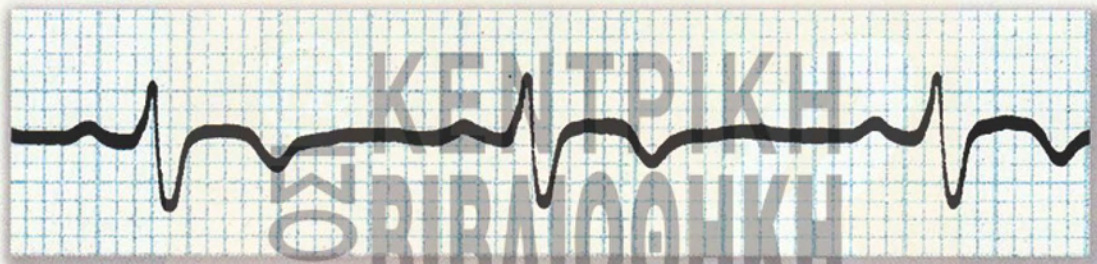
Νίκος
Καραμαλίδης

ΚΕΝΤΡΙΚΗ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΛΙΒΕΡΤΟΙΑΣ

Ν.ΝΙΚΟΜΗΔΕΙΑ ΤΗΛ. 0331 - 90234 - 90339

Τα όπλα τους σκοτώνουν.

Τα δικά μας σώζουν ζωές.

Βοηθήστε μας να συνεχίσουμε
το δικό μας «πόλεμο»!

ΑΘΗΝΑ: ΣΤΟΥΡΝΑΡΗ 57, 104 32, ΤΗΛ.: 5 200 500, FAX: 5 200 503
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: ΠΡΟΞΕΝΟΥ ΚΟΡΟΜΗΛΑ 51, 546 22, ΤΗΛ. & FAX: 031 - 256 236